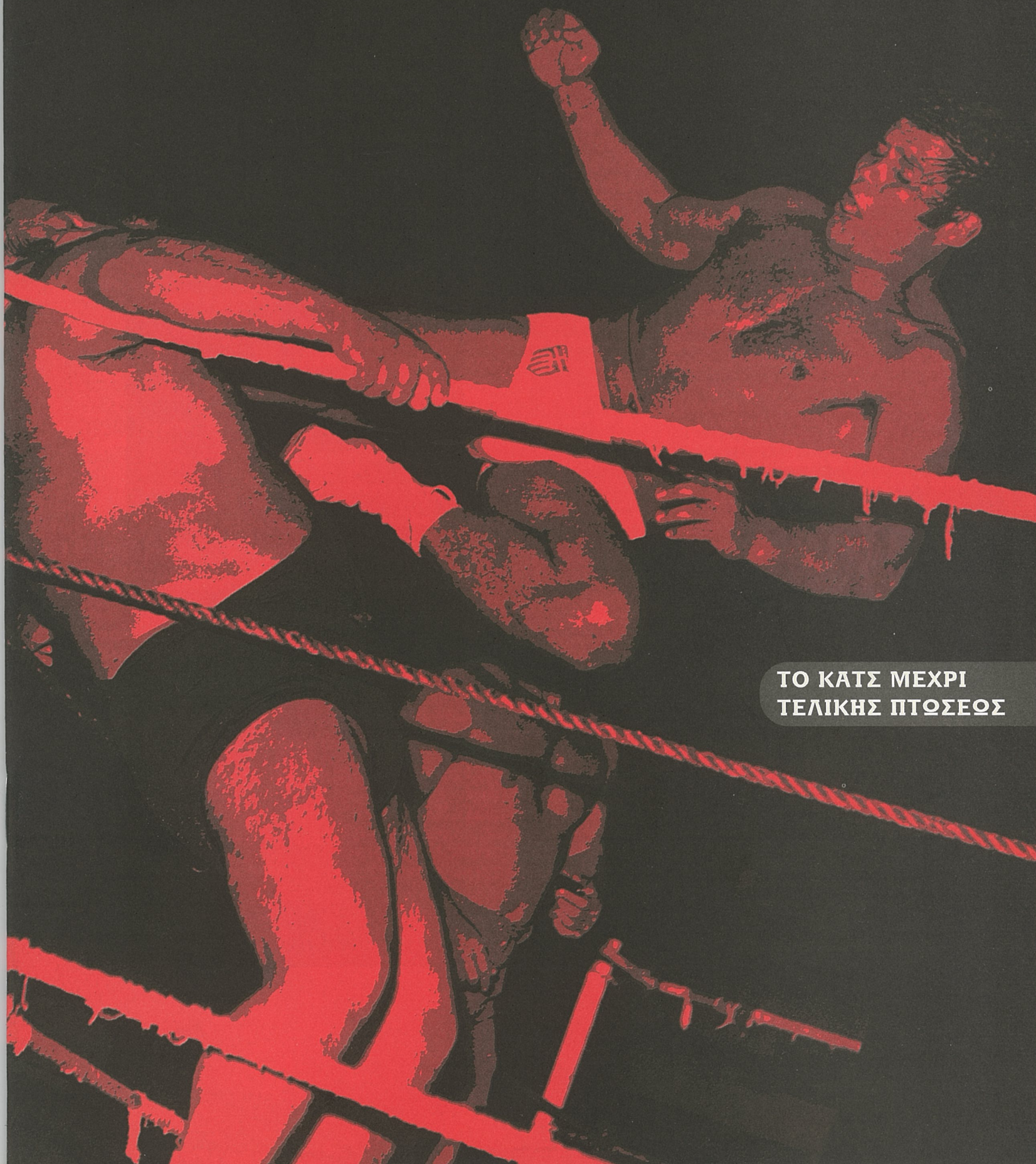

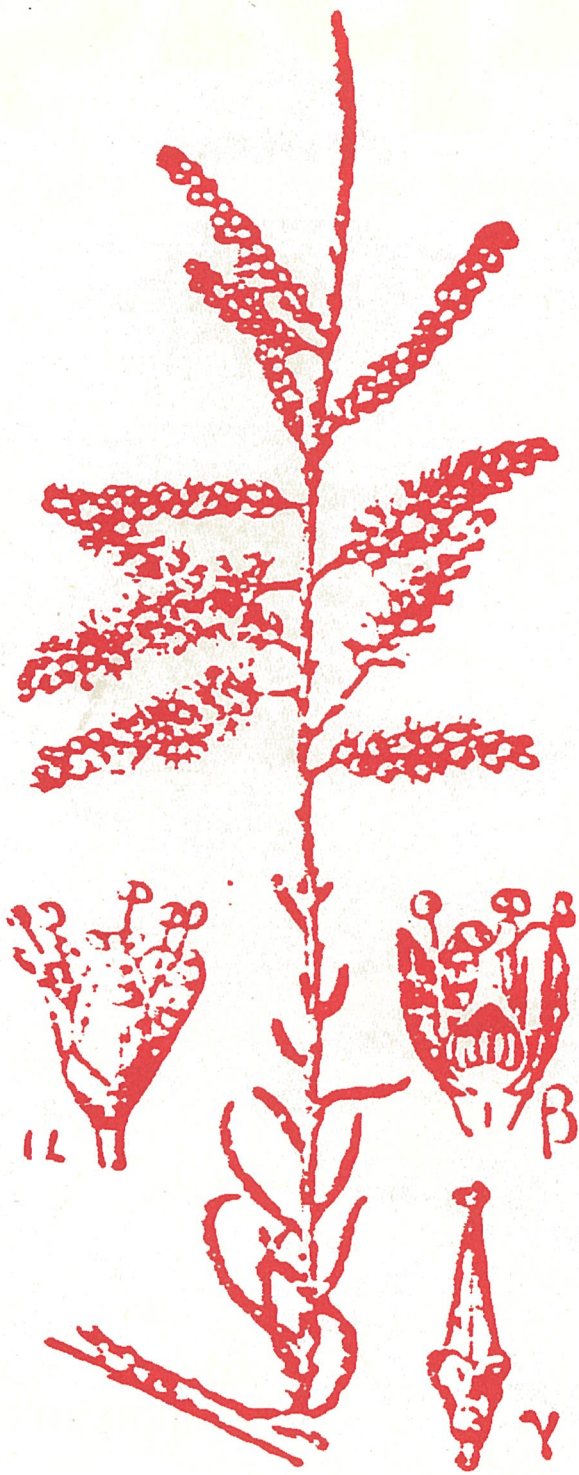
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ 1997

τάμαριξ

ΤΕΥΧΟΣ 3 * ΜΑΡΤΙΟΣ 1997

ΤΟ ΚΑΤΣ ΜΕΧΡΙ
ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΤΟΣΕΩΣ

Τάμαριξ

ΤΑΜΑΡΙΞ (ή *Tamarix*). Γένος φυτών της οικογενείας των ταμαρικοειδών, περιλαμβάνον 65 είδη της Ευρώπης, της Ασίας και των παραμεσογείων κωρών. — (Βοτ.) Τα φυτά του γένους τούτου είναι θάμνοι και δένδρα μετρίου μεγέθους, πολλά κοσμητικά και άλλως χρήσιμα, ευδοκιμούντα εις ελώδεις και υφαλμύρους γαίας και εις τας υπό των κυμάτων της θαλάσσης βρεχομένας ακτάς. Η ελληνική κλωρίς περιλαμβάνει εξ είδη κοινώς ονομαζόμενα *αρμυρίκια*, *αρμυρίκια*, *μυρίγκες*. Τα κοινότερα είναι: *τ. η αμπεανή*, *τ. η μικρανθής*, και *τ. η παλλάσειος*. Εις τα είδη ταύτα, τα οποία απαντώσι και αλλακού, αναφέρεται η *μυρίκη* των αρχαίων. Εκ των εξωτικών ειδών άξια ιδιαίτερας μνείας είναι *τ. η μαννοφόρος*, ιθαγενής της Αιγύπτου και του Αφγανιστάν, ήτις παράγει, συνεπεία κεντημάτων ενός εντόμου κοκκοειδούς (*Coccus manniparus*), το μάννα των Βεδουίνων, ουσίαν λευκήν, ήτις πίπτει εκ των κλάδων του δένδρου. — *Τάμαριξ η γαλλική*, μέγα δενδρύλλιον ύψους 5-6 μ., ιθαγενές των παραμεσογείων ακτών της Γαλλίας, της Αλγερίας, της Τύνιδος και της Κορσικής, κοσμητικώτατον, κατάλληλον δια την στερέωσιν των κινουμένων αμμωδών εκτάσεων, και *τ. η αφρικανική*, δενδρύλλιον ιθαγενές της Β. και κεντρικής Αφρικής, της Περσίας, της Αραβίας και των Ινδιών με κοσμητικά άνθη και φύλλα. Τα φύλλα, οι καρποί και αι κηκίδες του χρησιμοποιούνται εις την βυρσοδεψίαν των μαροκινών δερμάτων και ως αντιδυσεντερικόν φάρμακον.

ΤΟ ΚΑΤΣ, ΕΝΤΑΥΘΑ

Του Γιώργου Σκαμπαρδώνη

Οι νεότεροι, οι γεννημένοι μετά το '70, είναι τυχεροί σχετικώς με τα θεάματα λόγω TV, αλλά και κάπως άτυχοι από μian άποψη: δεν πρόλαβαν να απολαύσουν ως θεατές (ή ως μπατίρηδες λαθροθεατές - όπως εμείς, παιδιά, τότε) αγώνα κατς, ελευθέρας πάλης, τουτέστιν ανελέητο βρωμόξυλο, πραγματικό ή σικέ, να προκύψει μέσα κι έξω από το ρινγκ το φωπισμένο ενταπικά στο κέντρο του γηπέδου του Άρη, του ΠΑΟΚ, της ΧΑΝΘ, μια νύχτα καλοκαιριού του 1952, ή του 1965, πάντως κατά την εικοσαετία 1950-1970, τη σωτήριο.

Όσοι δεν πρόλαβαν να δούνε τον Τζιμ Λόντο σε εναέριο ψαράκι κατά του Πρίμο Καρνέρο, τον πολύ Καρπόζηλο να βογγάει σαν σφαχτάρι νυχτιάτικα πάνω στο καναβάτσο της ΧΑΝΘ: όσοι δεν θαύμασαν την καταστροφική, αεροπλανική κεφαλιά του Λαμπράκη ενώπιον 4.000 θεατών στο Χαριλάου, την παλικαριά επιδεξιότητα του Νίκου Τιμονίδη υπό τις ιαχές της Τούμπας, το θηριώδες σθένος του Ηλία Πανάγου, τη γενναιότητα και την πονηριά του Γιώτη Πασχαλίδη: όσοι δεν απόλαυσαν τις στρατηγικές λαβές του Γιώργου Καραμήτσου, το σαλτανάπι του Σάββα Νικολαΐδη, τον δυσκίνητο Άνθρωπο-Βουνό με το κροκοδειλέ ολόσωμο μαγικό να τις τρώει καρτερικά, δεμένος στα σκοινιά του ρινγκ από τον Ντι Μπέσσια, θα βρουν, τουλάχιστον, στο ανά χείρας τεύχος του «Τάμαριξ», σηνές, θρύψαλα, φάσεις και μνήμες απ'αυτούς τους παλιούς θρύλους του κατς. Θα ξαναβρουν τους συνοικιακούς εκείνους ήρωες που φώπσαν με τη λάμψη των σωμάτων, τα ηχηρά χτυπήματα και τα θεατρικά τους σαλτανάπια τις μεταπολεμικές νύχτες της Θεσσαλονίκης - απ'το 1949 ως το 1970, κυρίως, που το κατς άρχισε να παρακμάζει ως θέαμα κι ως εκδοχή της πάλης.

Όσοι εκ των Θεσσαλονικέων κατά τις νυχτερινές μεταπολεμικές δεκαετίες έτρεχαν στο λαμπροφωπισμένο καναβάτσο να δούνε «άγριο ξύλο» (πραγματικό ή στημένο, ελικρινές ή με θεατρικούς εναγκαλισμούς και λαβές επιδειξιας) όσοι έχουν συναρπαγεί από τιανομαχίες του διδύμου Λαμπράκη-Πανάγου σε αγώνα χάριν απόρων κορασιδών και ξέρουν, όπως στο θέατρο, ότι πιο πολύ μετράει το θέαμα παρά η αλήθεια, θα θυμηθούν, γυρνώντας αυτές τις σελίδες, νύχτες και ώρες περασμένων χρόνων που συνεχίζουν να αντανακλούν μέσα μας την ιδιότυπη γοητεία τους.

Το κατς ως άθλημα ή ως θέαμα μπορεί να το περιφρόνησαν ή να το περιφρονήσουν μερικοί διανοούμενοι - ευτυχώς όχι κι ο Ρολάν Μπαρι που, ήδη, από τη δεκαετία του '50, έγραψε ένα αστραφτερό κείμενο με τίτλο «Ο κόσμος του κατς» και που είναι μια μικρή διδασκαλία αντι-σομπ όρασης.

Το κατς στη Θεσσαλονίκη ξεκίνησε στον μεσοπόλεμο αλλά παίχτηκε πανηγυρικά και κυρίως από το 1950-70 για να ξεψυχήσει στη δεκαετία του '80. Ως απευθείας συνέχεια των παλιότερων μπεκλιβάνηδων στα επαρχιακά πανηγύρια, ή ως παραφθορά της πάλης, το κατς συνδέθηκε με τις θερινές νύχτες της πόλης και με τη μάταιη θέληση μιας εποχής για αναβίωση των μεγάλων μύθων της παλικαριάς και της σωματικής ρώμης που νικάει, ή αξιοθρήνητα συντρίβεται (πραγματικά ή θεατρνίστικα - άνευ σημασίας) στο ενταπικά φωπισμένο καναβάτσο, αποτελώντας ένα από τα τελευταία, μεγάλα, χορταστικά, λαϊκά θεάματα.

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΥ

του Γιώργου Αναστασιάδη

Αγουσιτιάτικο βραδάκι στην πόλη του '50... Υπό το φως των προβολέων ... στο γήπεδο του ΠΑΟΚ... εκεί στο Συντριβάνι δίπλα στο Άσυλο του Παιδιού... Στη μέση του αγωνιστικού χώρου, ένα ρινγκ κακοφωτισμένο... με το καναβάτσο και τα σχοινιά... στις κερκίδες κοσμάκης πολύς ... και φανταρία ... τα μεγάφωνα μεταδίδουν βραχνά διαφημίσεις και «Να ζήσουν τα φτωχόπαιδα» με τη Μαριάννα Χατζοπούλου... Έχεις καταφέρει πάλι να μπεις χωρίς να κόψεις εισιτήριο στον μαγικό χώρο .. πιάνοντας από το χέρι έναν καλοντυμένο άγνωστό σου μεγάλο κύριο... Το κόλπο έπιασε 9 φορές στις 10... έτσι είδες πολλούς ποδοσφαιρικούς αγώνες καθώς δεν άντεχες να ακούς μόνο τις ιαχές από το γήπεδο να σε προ(σ)καλούν κάθε φορά που έπαιζες στη γειτονιά σου, λίγο παρακάτω...

Τώρα όμως σ'έτρωγε η περιέργεια.. Ήθελες να δεις κι εσύ από κοντά αυτά τα θρυλικά ονόματα που άκουγες ή διάβαζες στις εφημερίδες: Λαμπράκης,, Καρπόζηλος, Ναθαναήλ, Πανάγος... όλες αυτές τις εύσωμες φιγούρες με τα μεγάλα μαύρα βρακάά...

Κι ας μην σου άρεσε τόσο το «άθλημα» της πάλης, το κατς... Εσύ έκανες χάζι με τις ανηδράσεις των θεατών. Κι ενώ αυτά που έβλεπες στη «σκηνή» που ήταν άλλωστε στημένη αρκετά μακριά για τα «μέτρα» σου (στο σινεμά καθόσουν στην πρώτη σειρά και στο ποδόσφαιρο ήθελες να είσαι 2-3 μέτρα πίσω από την εστία) όχι μόνο δεν σε συγκινούσαν αλλά μάλλον σε απωθούσαν, σε ερέθιζαν όμως τα κτυπή-

ματα -αληθινά και ψεύτικα- που ακούγονταν σ' όλο το γήπεδο και κυρίως όλες αυτές οι στιγμές που οι διπλανοί σου σε «ιερή» μέθεξη με τα διαδραματιζόμενα στο «καναβάτσο» φώναζαν, έβριζαν, κορόιδευαν, απειλούσαν, χειρονομούσαν, μιμούνταν τις κινήσεις των παλαιστών, με μια λέξη: ζούσαν όλα τα κόλπα, τα αγκαλιάσματα, τα «αεροπλανικά», τις κεφαλιές, τα στριμώγματα στα σχοινιά, τα πετάγματα έξω από το ρινγκ... την τελική πώση... και την αντίστροφη όψη του νομίσματος: τη νίκη και την «αποθέωση»... Ανάλογα βέβαια με τη βραδιά... και τα όσα είχαν διαδραματιστεί στους προηγούμενους αγώνες και τα όσα επρόκειτο να συμβούν στις επόμενες «συρράξεις» - ρεβάνς... και πάει λέγοντας ώσπου να περάσει το καλοκαίρι και η περίοδος της Διεθνούς Εκθέσεως με τον κόσμο από την επαρχία και πολλούς ντόπιους που διψούσαν για ... ξύλο και δημόσιο θέαμα και έβρισκαν σ'αυτές τις αναμετρήσεις - παραστάσεις το νερό της λήθης και της εκτόνωσης μετά την άγρια δεκαετία των πολέμων (1940-1949).

Τα πνεύματα «ησύχαζαν» τον χειμώνα αλλά μετά το Πάσχα ξανάρχιζαν τα ... πάθη και οι ... μονομαχίες με Έλληνες παλαιστές εναντίον Τούρκων ή Ευρωπαίων ή, στην «αναβροχιά», και εναντίον Ελλήνων σε νέους «εμφύλιους» μακριά βέβαια από τα βουνά...

Και όλα αυτά να εκπέμπουν ως τις μέρες μας μια παράξενη γοητεία... Και να σε στέλνουν πάλι στις παλιές εφημερίδες για μια νέα «αποπλάνηση» ενηλίκου... για να περισυλλέξεις και να συναρμολογήσεις κομμάτια και θρύψαλα από το χρονικό του κατς στη Θεσσαλονίκη...

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ ΤΟ 1950

Αύγουστος 1950: Ο κόσμος της μετεμφυλιοπολεμικής πόλης στο γήπεδο του ΠΑΟΚ «αναστενάζει» τα καλοκαιρινά βράδια, «υπό το φως των προβολών, απολαμβάνοντας το θέαμα που του προσφέρουν τα θρυλικά ινδάλματά του, οι παλαιστές-φίρμες: **Ο Ανδρέας Λαμπράκης** που έχει να επιδείξει και «διεθνείς δάφνες»: «**Ο Έλληνα πρωτοπαλαιστής νίκησε στο Μπουένος Άϊρες τον 103 κιλών Αλβέρτο Μίχο εντός των πρώτων 13' δι' αεροπλανικού κόλπου και τον Αρμένιο Καρτζιάν σε 17'**».

«**Το Φως**», 11.7.1950

Ο Ηλ. Πανάγος ο οποίος «... χαίρει της εκτίμησής των φιλάθλων δια το ήθος του και παραμένει ο παλαιστής του οποίου οι ώμοι ουδέποτε ήγγισαν το καναβάτζο... θεωρείται «διάδοχος» του περιφημου **Τζιμ Λόντου** ... και κατέχει από το 1938 το πρωτάθλημα έριδος βαρέων βαρών...»

«Πρωταγωνιστούν» ακόμη: ο ρωμαλέος **Κ. Ναθαναήλ** που δεν παραδέχεται εύκολα την ήττα του, ο μικρός το δέμας αλλά πολύ δημοφιλής **Χ. Καρπόζηλος** (στις μονομαχίες του με τους γιγαντώσους αντιπάλους του αναβίωσε συνέχεια ο θρύλος του Δαυίδ εναντίον του Γολιάθ), ο ικανότατος **Ηλιόπουλος** (άλλοτε κάτοχος του πρωταθλήματος Κ. Ευρώπης...), ο «ιπποτικός **Παπαδάκης**», ο άλλοτε κάτοχος του τίτλου στα μεσαία βάρη **Αθανασιάδης**, ο βετεράνος **Μιχ. Βασιλειάδης** κ.ά.

«**Συμπράττουν**» και αλλοδαποί παλαιστές όπως π.χ. ο Γάλλος **Λετετρούα**, ο επονομαζόμενος «**Σκληρή Αλεπού**», ο «γνωστός» - όπως γράφει το **Φως** της 1.8.1950 - «από το 1947 όταν με δυσκολία υπέκυψε μόνον προ του Λαμπράκη...». Ο διαβόητος Τούρκος πρωτοπαλαιστής **Κασίμ Ασλάν**....

Το «σκηνικό» συμπληρώνεται και από τον Κύπριο «κολοσό» **Τζακ Άλλεν** κ.ά. Το «άθλημα» δεν αργεί να δημοσιοποιήσει τους δικούς του «κώδικες» και «κανόνες»: «... **Οι αναμετρήσεις θα διεξαχθούν σε 6 γύρους των 10' μέχρι τελικής πτώσεως, σύμφωνα με τους κανονισμούς της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ελευθέρας Πάλης... παρουσία του Γάλλου Προξένου και των αρχών της πόλεως... Η είσοδος εις οπαδούς κάτω των 5 ετών απαγορεύεται απολύτως... Η παρουσία πλησίον της παλαίστρας επιτρέπεται μόνον εις την επίσημον επιτροπήν, την τεχνικήν επιτροπήν, τους ιατρούς των αγώνων, τους χρονομέτρους, τους εκφωνητάς, τους δημοσιογράφους, τους φωτορεπόρτερς και επίσημους προσκεκλημένους... Εις ουδένα θα επιτραπεί η αναρρίχησης και παραμονή επί των πέριξ του γηπέδου ...»**

«**Το Φως**», 6.8.1950

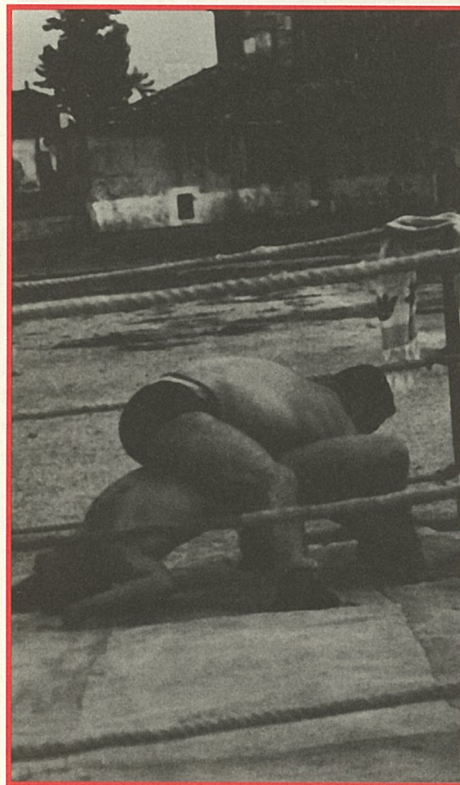
Είναι η εποχή που το θέαμα αναπτύσσει τη δική του «τοπογραφία»:

«Εισιτήρια για τους αγώνες πάλης προπωλούνται στα καφενεία «**Τιτάνια**» και «**Σμυρναϊκόν**».

Τα δικά του «ήθη»:
«... Ήδη ετέθησαν πολλά στοιχήματα προ της αναμετρήσεως **Πανάγου-Λετετρούα**»

Και τα -προγραμματισμένα;- «απρόοπτά» του: «... Ο **Λετετρούα** εξαγριώθηκε με την απόφαση του διαιτητή Παπαδάκη να ανακηρύξει νικητή τον Πανάγο, θέσας τον Γάλλο σε ντισκαλιφιέ (εκτός αγώνος), επετέθη εναντίον του και ανταλλάξαν πολλά κτυπήματα...»

Το θέαμα όμως της πάλης καλλιεργεί και τον δικό του «δημοσιογραφικό λόγο» που δεν

περιορίζεται μόνο σε γλαφυρές περιγραφές για τα όσα συμβαίνουν στην παλαίστρα:
«... Ο **Πανάγος** επετέθη μ' ένα φλάιν ταγκλ εναντίον του Τούρκου Μουλαϊμ (ο οποίος κατ' επανάληψιν εξήγησε την προστασία των σκοιινών, παρατηρηθείς υπό των διαπιτών...) και αμφότεροι οι παλαισταί εκυλίσθησαν έξω από το ρινγκ...»

Αλλά και για όσα συμβαίνουν έξω από το ρινγκ: «**Τόση** ήταν η τραχύτητα του αγώνα **Πανάγου-Κασίμ Ασλάν** ώστε η παριστάμενη σύζυγος του Τούρκου πρωτοπαλαιστή αναγκάστηκε να αποχωρήσει, μη δυνάμενη να υπομένει το μαρτύριον που υφίστατο ο λεοντόκαρδος σύζυγός της...»

(Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι είναι η μοναδική φορά που σημειώνεται γυναικεία παρουσία σε αγώνες κατς...) Είναι ενδιαφέρον πάντως ότι ορισμένοι αθλητικογράφοι της εποχής συμβάλλουν ουσιαστικά στην οργάνωση των παλαιστικών συρράξεων και τις προβάλλουν με εκτενή κείμενα, χαρακτηρι-

στικές φωτογραφίες και επισημάνσεις όπως η παρακάτω: «... Διεπιστώθη ότι η πάλη κατέκτησε τους φιλάθλους της πόλης εξ ίσου με το ποδόσφαιρο...»

«**Το Φως**», 5.9.1950

Δεν διστάζουν όμως ενίοτε να ψέξουν τους διοργανωτές για τις παραλείψεις τους: «... Ο **Γάλλος παλαιστής Λετετρούα** καθ' όλην την διάρκεια κατά την οποίαν ετέλη εν λιποθυμία ουδεμιάν έτυχε ιατρικής περιθάλψεως πράγμα που βαρύνει σοβαρώς τους οργανωτές...»

«**Το Φως**», 19.9.1950

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΗΔΕΣ ΣΤΟΝ ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟ

Η πάλη λοιπόν φαίνεται να «καταξιώνεται» ως δημόσιο θέαμα στην πόλη στα χρόνια του '50, η **Θεσσαλονίκη** όμως είχε δει και είχε ζήσει το παλαιστικό σόου από την εποχή των «μπεκλιβάνηδων»:

«... πολλές φορές στις πλακόστρωτες αυλές των κανιών, μπεκλιβάνηδες, οι παραδοσιακοί παλαιστές, αρκουδιάρηδες και θαυματοποιοί έδιναν παραστάσεις στους έκθαμβους χωριάτες που παρακολουθούσαν τα δρώμενα, ακουμπώντας στην ξύλινη κουπαστή του καγιαπιού. Ονομαστές παλαιστικές επιδείξεις έκαναν Τούρκοι μπεκλιβάνηδες στην αυλή του Ασλάν Χαν που βρίσκονταν στη θέση του μεγάρου της εφημερίδας «**Μακεδονία**» απέναντι από τον σιδηροδρομικό σταθμό...» **Χρ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ**

«Επιδείξεις» όμως δεν είχαμε μόνο στα χάνια, αλλά και σ' άλλους υπαίθριους χώρους. Ακόμη και κοντά στο πανεπιστήμιο που βρίσκεται στον τρίτο χρόνο της λειτουργίας του, απέναντι από το γήπεδο του Ηρακλή, όπως διαβάζουμε στη «**Μακεδονία**» της 5.12.1929:

«... Ο Έλληνα πρωταθλητής δυνάμειως **Καρανικόλας**... θα ανοίξη λάσπια.. θα συντρίψει σίδερα με τους οδόντας του... θα τραβήξει αυτοκίνητον φορτωμένον επιβάτας... θα περάση κτυπών διά της γροθιάς του καρφί εις επά σανίδα... θα λυγίση εις τους ώμους του σιδηράν δοκόν εις την οποίαν θα κρέμονται 16 άνδρες και θα (διαπράξει) και άλλα διάφορα αθλητικά νούμερα... εις τα διαλείμματα θα παιανίζει μουσική...»

Στη δεκαετία του '30 οι παραστάσεις - επιδείξεις μεταφέρονται στην Πλατεία Δικαστηρίων όπου, όπως θυμάται ο **Λ. Ζησιάδης**:

«... σε ειδικά αντίσκηνα δίνανε παράσταση οι παλαιστές. Ο **Τζιβελεκίδης** που ξάπλωνε και τον πατούσε φορτηγό, όπως τουλάχιστον έδειχνε η ζωγραφιά του έξω από το αντίσκηνο. Ο **Τόμπρος** με τα μπράτσα του που τα φούσκωνε κι έκανε να χοροπηδάνε τα ποντίκια του στο ρυθμό του εθνικού ύμνου όταν έπαιζε η «**ορχήστρα**» με την έναρξη της πα-

γανώνονται αγώνες ελληνορωμαϊκής πάλης από τους νεοϊδρυθέντες παλαιστικούς ομίλους: «Τζιμ Λόντον» και «Ρεζή Βαρδάρ».

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ. 31.8.34

Τον Σεπτέμβριο ο Α.Σ. «Αετός» διοργανώνει πρωτάθλημα ελευθέρως πάλης. Αξίζει να σταθούμε στην ανακοίνωση που εκδίδει το σωματείο «προς καθοδήγηση των παλαιστών», γιατί μας παρέχει με τη γλώσσα της εποχής μια καλή εικόνα για τους όρους διεξαγωγής ενός αθλήματος που αρχίζει πλέον να αποκτά υπόσταση:

«... Οι διαγωνιζόμενοι φέρουν περισκελίδας 20 εκατοστά άνω του γόνατος, προφυλακτική ζώνη εις τα γεννητικά των μόρια, όνυχες κομμένους καλώς... δεν φέρουν δακτυλίδια και κάθε τι που μπορεί να παραβλάβη τον αντίπαλον... Λαμβάνουν θέσιν εις τας διαγωνίας αντιθέτους γωνίας. Πλησιάζουν αλλήλους και χαιρετούνται διά της δεξιάς χειρός... Όταν ο αγών λήγει χαιρετούνται πάλι. Οι αγωνιζόμενοι δύνανται να συλλάβουν όπως και όπου θέλουν πλην των εξής μελών: κόμης, ώτων, γεννητικών μοριών, δακτύλων και ενδύματος... Απαγορεύεται το κτυπάν, λακτίζειν, ραπίζειν, σύρειν εκ της κόμης και κτυπάν επί της κεφαλής... Απαγορεύεται ο αποπνιγμός... Ο διαιτητής δύνανται να διακόψη τον αγώνα αν εις των διαγωνιζομένων παρουσιάση οχσίσιμον της περισκελίδος του, αιμάτωμα ρινός, πτώση με την κεφαλή εκτός του στρώματος...»

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ 9.9.1934

ΕΜΦΥΛΙΟΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΑΛΗ

Εχουν τεθεί λοιπόν οι βάσεις για να καθιερωθεί στην κοινή συνείδηση το «άθλημα» που θα λατρεύει μεταπολεμικά ο ανδρικός πληθυσμός της πόλης: παλιοί και νέοι πρόσφυγες, υποψήφιοι μετανάστες, φαντάροι, νεαροί γαβριάδες, ημιπεριθωριακοί, μαστόρια, φοιτητές και μαθητές, φανατικοί οπαδοί κυρίως του ΠΑΟΚ κ.ά.

Το 1948, ενώ ο εμφύλιος πόλεμος (ο συμμοριτοπόλεμος όπως τον λένε τότε...) καλά κρατεί, το γήπεδο του ΠΑΟΚ γεμίζει από θεατές που θέλουν να δουν το «θαύμα»: τον βραχύσωμο Καρπόζηλο να νικά τον «ταυροειδή» Τούρκο παλαιστή Κασίμ Ασλάν, διπλάσιό του σε μέγεθος και βάρος... Ο ηρωικός Καρπόζηλος υποκύπτει τελικά και αποσύρεται ημιλιπόθυμος μετά από μια «κορμωπαλίδα» του Τούρκου παλαιστή («Το Φως», 27.8.1948)... Αλλά υπάρχει και η ρεβάνς: Ο Λαμπράκης στέλνει μήνυμα ότι αποδέχεται να παλέψει με τον Κασίμ Ασλάν «υπό τον όρον ότι ο αγών θα διεξαχθεί με ελεύθερα κτυπήματα: Κατς α κατς.»

Αναγγέλλεται πράγματι η μεγάλη συνάντηση που πρόκειται μάλιστα να «διεξαχθεί παρουσία εκπροσώπου των αρχών της πόλης, του Τούρκου πρόξενου και μελών της

επιτροπής του ΟΗΕ (παρεπιδημούν τότε στην πόλη λόγω εμφυλίου...) ... όμως το «Φως» της 5.9.1948 μας πληροφορεί ότι ο Λαμπράκης δεν προσήλθε τελικά στο γήπεδο και ο Καρπόζηλος υποχρεώθηκε σε νέα ήττα από τον θηριώδη Κασίμ Ασλάν... Η ελληνοτουρκική παλαιστική σύρραξη θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια με μονομαχίες που μοιάζουν ή είναι «αυθεντικές»...

Την ίδια χρονιά (Μακεδονία 21.12.1948) ο πρωτοπαλαιστής Παράσχος Μπόρας έρχεται στην πόλη και αντιμετωπίζει τον Τούρκο Μαλαϊμ υπό τη διαιτησία του πρωταθλητή Φιλλιππίδη (τον θυμάσαι στα χρόνια του '60 ως προπονητής πάλης να «γράφει ιστορία» στο κλειστό γυμναστήριο της ΧΑΝΘ...) στο Θέατρο του Λευκού Πύργου....

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

Η πάλη στο θέατρο και το «θέατρο» της πάλης. Η «ρετσίνα» του φτιαχτού και των προσκεδασμένου θα ακολουθεί πάντα τους αγώνες του κατς. Οι θεατές δέχονται όμως, ως ένα σημείο, τη σύμβαση του «σικέ» αρκεί να χορταίνει το μάτι τους ξύλο θεαματικό, να μπορούν νοερά να δέρνουν και να ρίχουν κεφαλιές και να πετούν έξω από την παλαίστρα τον αντίπαλο. Αρκεί οι πρωταγωνιστές της παράστασης να μην το παρακάνουν στα ψεύτικα κτυπήματα και πεσίματα. Αρκεί να πέφτει και λίγο πραγματικό ξύλο έστω και εις βάρος του διαιτητή, έστω και μετά τον «αγώνα» στα αποδυτήρια...

Μάιος 1952: Ενώ το «Φως» (10.5.1952) προαναγγέλλει διεθνές τουρνουά με συμμετοχή του Καρπόζηλου, του Βασιλειάδη, του Καδά, του Ρωσοαυστριακού Ιβάν Πίντερ, του Γερμανού Βίλυ Χοφλτέτερ κ.ά., ο Μπόρας επιμένει να «εκκαθαρίση τους λογαριασμούς του» με τον Καρπόζηλο. Ζητάει να δοθούν οι εισπράξεις του αγώνα υπέρ «φιλανθρωπικών σκοπών» και ενώ οι παλαιστές είναι έτοιμοι να ανεβούν στο ρινγκ επεμβαίνει η αστυνομία διότι, όπως γράφει το «Φως» (12.5.1952) «ο Μπόρας δεν είχε φροντίσει για την έκδοση σχετικής αδείας...»

Ο Μπόρας πάντως θα νικήσει τον Κρις Τσάκερ (κατά κόσμον: Χρήστον Σεκέρογλου) σε αναμέτρηση που θα παρακολουθήσουν 6.000 θεατές ενώ όπως μας πληροφορεί το «Φως» (17.6.1952) οι δυο μονομάχοι προηγουμένως λογομάχησαν δριμύτατα. Και παρ' ολίγον θα είχαμε αγώνα «πριβέ» μακριά από το ρινγκ...

1955: Τα «Αθλητικά Νέα» του Ν. Καμπάνη που από το πρώτο φύλλο τους (στις 17.1.1955) δημοσιεύουν σε συνέχειες το ανάγνωσμα: «ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΣ. Ο ΕΛΛΗΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ ΠΟΥ ΔΟΞΑΣΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Ο ΦΗΜΙΣΜΕΝΟΣ ΧΡ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΟΥ ΕΦΤΑΣΕ ΤΑΠΕΙΝΟΣ ΚΑΙ ΑΣΗΜΑΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΓΝΩΡΙΣΕ ΠΛΟΥΤΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ», κηρύσσουν τον «πόλεμο» στους πα-

Δύο πρωτοσέλιδα της εφημερίδας «Αθλητικά Νέα» για την πανηγυρική άφιξη του Τζιμ Λόντου στη Θεσσαλονίκη και τις θριαμβευτικές του εμφανίσεις σε συναντήσεις κατς που ακολούθησαν «υπερ του Κυπριακού αγώνος». Το πάνω πρωτοσέλιδο είναι της 30ης Σεπτεμβρίου 1956 και το κάτω της 1ης Οκτωβρίου 1956.

λαιστές του «φτιαχτού» θεάματος:

«... Πρόκειται περί μιας ομάδος μυωδών ανθρώπων οι οποίοι προσφέρουν θέαμα και υπό το πρόσχημα ότι κάνουν αθλητισμό συγκεντρώνουν τους αδαείς φιλάθλους και τους κοροϊδεύουν... θα μας εύρουν παντού τιμητάς διότι βεβηλώνουν το αθλητικόν ιδεώδες με τις δήθεν παλαιστικές συρράξεις, προκλήσεις, αντεγκλήσεις, ρεβάνς, κ.λπ...».

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ. 14.3.1955

Η επίθεση συνεχίζεται και στα επόμενα φύλλα των «Αθλητικών Νέων» που ξεσκεπάζουν σε πρωτοσέλιδα δημοσιεύματά τους τα «σκανδαλώδη» διαφημιστικά «τρικ» που μιλούν για τους «έρωτες» του Ανδρέα Λαμπράκη και για τα «μυθεύματα» που τον θέλουν να εξοντώνει στο Μεξικό 4 μαχαιροβγάλτες:

«... Δεν πρέπει να παρασυρόμαστε από θεάματα σαλταπαγκακά... Ξεσκεπάζουμε την προσβολή ως διαδόχου του Λόντου ενός γενειοφόρου «πανίστα» και «ερωπιδέος» (...) Ακουμπούν οι φίλαθλοι το 30άρι του μόχθου για να παρακολουθήσουν μίαν παλαιστικήν πιτανομαχίαν της οποίας οι λεπτομέρειες έχουν προκαθορισθεί με ωρολογιακή ακρίβεια εις το ξενοδοχείον «Η Σιάπιστα».

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ. 18.4.1955

Η ίδια εφημερίδα (αφού διαβεβαιώσει το κοινό ότι «τα δημοσιεύματα για τον Λαμπράκη δεν έχουν προσωπικόν ελατήριον, την διαπόμπευση της αθλητικής ιδέας θέλουν να αποκαλύψουν») αναφέρεται επικριτικά στο «λογίδριο» που απευθύνει ο Λαμπράκης από μικροφώνου πριν από τον αγώνα κατς, όταν απευθυνόμενος προς τον κόσμο, ο δημοφιλής παλαιστής καταγγέλλει ότι:

«Κομπιναδόροι οργανωτές προσπαθούν με διάφορες κομπίνες να εκμεταλλευθούν τη φήμη μου»

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ. 23.5.1955

Στο επόμενο φύλλο (30.5.1955) τα «Αθλητικά Νέα» διαπιστώνουν ότι:

«Υπάρχει μια μεγάλη διαρροή οπαδών του θεάματος, οφειλόμενη στην προχειρότητα της οργάνωσης και εις το ακατανόητον και σκοτεινόν γύρω από τον τρόπο που παλεύουν οι συγκεκριμένοι παλαιστές...»

Το θέμα φαίνεται να «κλείνει» τον Σεπτέμβριο του 1956 καθώς διαβάζουμε στα «Αθλητικά Νέα» (της 3.9.1956) ότι:

«Η λεοντή ανασύρεται. Ο επίσημος πρωταθλητής, ως το 1954, Παράσχος Μπόρας αποκαλύπτει τον μύθο των δήθεν πρωτοπαλαιστών. Προς απόδειξιν καλεί όλους τους παλαιστές του κατς εις αγώνας μέχρι τελικής πώσεως... Καταγγέλλει με επιστολή του στο φίλαθλο κοινό ότι οι αυτοτιλοφορούμενοι πρωτοπαλαιστές Λαμπράκης, Πανάγος, Ναθανάηλ, Καρπόζηλος διεξάγουν αγώνες σικέ...»

Στο ίδιο δημοσίευμα η εφημερίδα μας

πληροφορεί ότι:

«κατ'επανάληψιν οι «άσσοι του κατς» μας επεσκέφθησαν και με παρακλήσεις και πιέσεις ζήτησαν να λάβουμε μέρος εις τους αγώνες, διαφημίζοντες και περιγράφοντες τις κατά φαντασίαν μονομαχίας... Είμαστε η μόνη εφημερίδα η οποία απειμακρύνθη από τας θεατρικάς παραστάσεις των «πρωτοπαλαιστών».

Οι παλαιστικές παραστάσεις θα συνεχιστούν και σ'όλα τα επόμενα χρόνια αλλά εκείνη η «μαγεία» της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας έχει πια καθεί. Η πάλη ως δημόσιο θέαμα και ως λαϊκή καταφυγή και ψυχαγωγία εκφυλίζεται, μεταλλάσσεται σε κάτι πιο «φεστιβαλικό», κυριαρχημένο από τον αμερικανικό τρόπο επίδειξης, το «σόου μπίζνες», το σκηνοθετημένο θέαμα.

Εμφανίζονται νέοι «αστέρες», άξιοι εν πολλοίς διάδοχοι των «θρύλων»: Τιμονίδης, Καραμήτσος, Καρυστινός κ.ά. αλλά και νέοι οπαδοί. Εισέρχονται στο «παιχνίδι» οι μάσκες, οι μπέρτες, οι μασκοφόροι γορίλες, οι προβειές από αρκούδες και τίγρεις. Το «μέχρι τελικής πώσεως» γίνεται «μέχρι εξοντώσεως». Η αναμέτρηση έχει πλέον απεριόριστη διάρκεια. Δεν υπάρχουν γύροι. Καλά-καλά δεν υπάρχουν κανόνες και οι τύποι διεξαγωγής δεν είναι πλέον μόνο τα γήπεδα (του Άρη, της ΧΑΝΘ κ.λπ.) αλλά και κινηματογράφοι (το «Λουξ» στην Ηλιούπολη, το «Άστρον» στη Μαινεμένη, το «Αθήναιον» κ.λπ.). Ο **προηλεποπτικός κόσμος της πάλης στη Θεσσαλονίκη** δεν διασώθηκε ούτε σε μια ταινιούλα που θα μας έδινε την εικόνα και την αίσθηση που τώρα προσπαθούμε να αναπλάσουμε κυρίως μέσα από τις εφημερίδες, τα βιώματα και τις μαρτυρίες. Οι πεζογράφοι μας απαξίωσαν να ασχοληθούν μ'αυτό το «φαινόμενο» που μπορούσε κάθε καλοκαίρι να συγκεντρώνει τόσο πλήθος και τόσο πάθος όσο καμιά πολιτική συγκέντρωση σ'εκείνα τα «πέτρινα χρόνια».

Ο ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Όποτε και η έλευση του Τζιμ Λόντου στη Θεσσαλονίκη στάθηκε το 1956 ικανή να «συγκινήσει» τους λογοτέχνες και τους κινηματογραφιστές μας (σώζεται άραγε το σχετικό φιλμάκι από τα επίκαιρα της εποχής;) Συγκίνησε όμως όλη την πόλη και όχι μόνο τους λάτρεις του αθλήματος. Για δυο λόγους: ο ένας έχει να κάνει βέβαια με τον «ιερό» σκοπό που έφερε τον παγκόσμιο πρωταθλητή της πάλης στη Θεσσαλονίκη:

«Ο ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΣ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟ ΜΑΣ»

είναι ο χαρακτηριστικός τίτλος του «Φωτός» (29.9.1956)

Ο δεύτερος λόγος είναι ευνόητος: Οι Θεσσαλονικείς ζουν το όνειρο: μπορούν να δουν από κοντά και να αγγίξουν τον ζωντανό θρύλο που γνώριζαν μέχρι τότε από τις φωτογραφίες και τα αναγνώσματα των εφημερίδων.

Μπορεί κανείς να φανταστεί τον σχετικό

πανζουρλισμό που επικρατεί εκείνες τις ώρες στη Θεσσαλονίκη: Τον Φιλιππίδη, τον Καμπαρλή, τους δημοσιογράφους και τους «επίσημους» να υποδέχονται στο αεροδρόμιο τον Τζιμ Λόντο, τον κόσμο να τον επευφημεί έξω από το ξενοδοχείο «Μενπερανέ» και στο γήπεδο του ΠΑΟΚ, που γνωρίζει ίσως την πιο μεγάλη δόξα του εκείνο το πρωί, το πλήθος να αποθεώνει τον σχεδόν 60χρονο(!) Τζιμ Λόντο, νικητή του Αλγερινού γίγαντα που τον απέσυραν λιπόθυμο.

Μοιάζει λίγο σαν παραμύθι:

Ο **Τζιμ Λόντος** ενσαρκώνοντας στις παλαιότερες όλου του κόσμου το νεοελληνικό θαύμα, το όνειρο του απόδημου Ελληνισμού, μετά από 30 χρόνια άθλων και παγκόσμιας καταξίωσης, έρχεται στη Θεσσαλονίκη για να βγάλει τον κόσμο της πόλης έξω από τα όρια της μίζερης καθημερινότητάς του. Αν δεν ήταν πραγματικότητα θα μπορούσε να'ναι κάλλιστα ένα σενάριο για ταινία που θα μπορούσε να αγγίξει την **ψυχή του πλήθους**.

Η ολοκληρωμένη ιστορία της ελευθέρως πάλης, τους **κατς**, στη **Θεσσαλονίκη**, περιμένει τον ερευνητή που θα ανιχνεύσει όλες τις σημαντικές στιγμές και εικόνες του, την «αλήθεια» και το «ψεύδος» του αλλά και τα στοιχεία της γοητευτικής «μαγανείας» που μπορεί αυτό το θέαμα-άθλημα να προσφέρει — όπως — σ' άλλο επίπεδο — ο Τσακιτζής. Ως **λαϊκό** παραλογοτεχνικό «έπος», σ' έναν ολόκληρο κόσμο που είχε ανάγκη να εκτονώνεται και να καταφεύγει και να παραμυθιάζεται, διατηρώντας τις αντιστάσεις και τα όνειρά του.

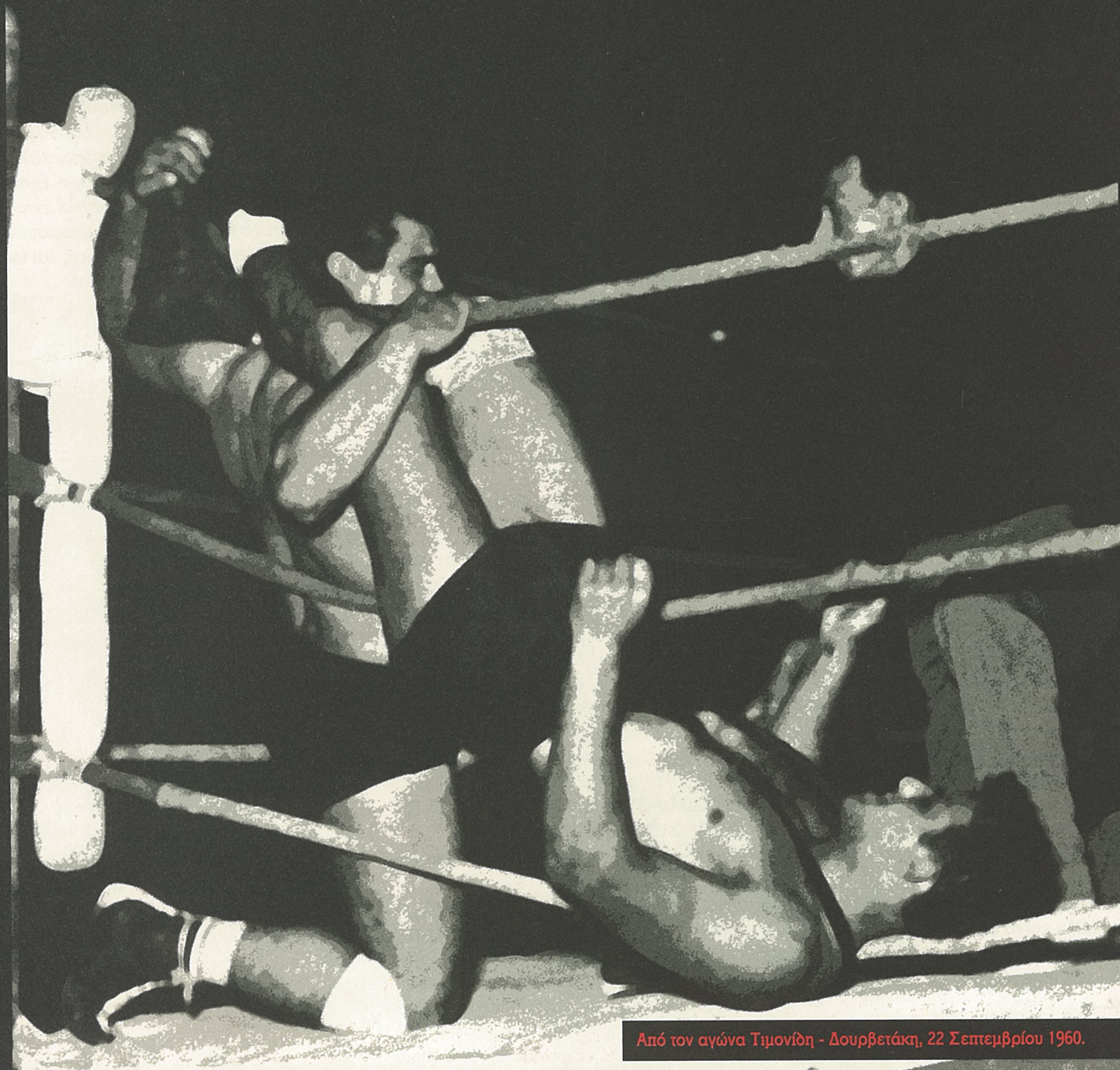

ΤΙΜΟΝΙΔΗΣ Ο ΜΑΚΕΔΟΝΑΣ

ΝΙΚΟΣ ΤΙΜΟΝΙΔΗΣ, πρώην πρωταθλητής του κατς

Συνέντευξη στη Θεοδώρα Αυγέρη

“Έρχεται, έρχεται, ο Τιμονίδης έρχεται”, φώναζαν ρυθμικά για τον Μακεδόνα πρωτοπαλαιστή οι χιλιάδες θεατές στο γήπεδο του ΠΑΟΚ και του Άρη, πριν αρχίσει η μεγάλη αναμέτρηση με τον κουκουλοφόρο αιμοβόρο αντίπαλο. Το αποτέλεσμα, βέβαια, ήταν από την αρχή προδιαγεγραμμένο, ο Νίκος Τιμονίδης όμως σπάνια επέτρεπε στον εαυτό του αλλά και στους διοργανωτές να φύγει ηττημένος από το ρινγκ. Μέσα στην όλη σκηνοθετημένη αγωνία αυτό ήταν το μόνο που απέμενε σε κάποιον που είχε γνωρίσει την γεύση της πραγματικής νίκης σε αγώνες ελληνορωμαϊκής πάλης.

Από τον αγώνα Τιμονίδη - Δουρβετάκη, 22 Σεπτεμβρίου 1960.

“Ξεκίνησα να παίζω κατς μετά το '60, βασικά για να κερδίσω χρήματα. Εκείνη την εποχή, παρ' ό,τι ήμασταν στην Εθνική πάλης, δεν μας πληρώνανε. Έτσι έκανα παράλληλα και κατς για να βγάλω και κανένα φράγκο. Βέβαια το αποτέλεσμα ήταν να με τιμωρήσει η Ομοσπονδία. Είχα ξεκινήσει από την ελληνορωμαϊκή πάλη, γύρω στο '50, στον ΒΑΟ, τότε μόνο αυτός υπήρχε σαν σύλλογος. Εκεί, στα πρώτα χρόνια που ασχολήθηκα με την πάλη, είχα την τύχη να έχω δάσκαλο τον Στέφανο Βαγιάνο, τον μόνο που κατείχε τότε την ελληνορωμαϊκή. Έπειτα έγινε στη ΧΑΝΘ το τμήμα της ελευθέρως ερασιτεχνικής.

Εκτός όμως από το ότι έκανα πάλη, ήμουν και αυτοδίδακτος ακροβάτης. Είμασταν πιτσιρικάκια τότε που ορισμένα γκρουπ έρχονταν στον Λευκό Πύργο. Στην πίσω μεριά του Θεάτρου υπήρχε αναψυκτήριο στο οποίο ερχόντουσαν ξένες, διεθνούς φήμης, ατραξιόν με ακροβάτες, χορευτές, ζογκλέρ, ταχυδακτυλουργούς. Ο κόσμος μ' ένα αναψυκτικό έβλεπε όλο αυτό το θέαμα. Εκεί εμείς, παιδάκια τότε, βλέπαμε πώς φπάχνανε αυτοί τα νούμερά τους και με πολλές πρόβες προσπαθούσαμε να τα επαναλάβουμε.”

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΟΡΜΙΑ

Η μάνα του κατς στη Θεσσαλονίκη, ήταν ο Χάρης ο Καρπόζηλος. Μιλάμε για έναν δαιμόνιο άνθρωπο. Ήταν η ψυχή του κατς. Έβγαζε άδειες, έτρεχε στα υπουργεία, διοργάνωνε αγώνες, έφερνε από έξω μεγάλα ονόματα για να παίξουν στη Θεσσαλονίκη. Έχω κάνει πολλούς αγώνες με τον Καρπόζηλο. Ήταν καλός παλαιστής αλλά έκανε μόνο για επαγγελματίας. Βέβαια πολύ μεγάλο όνομα ήταν και ο Ανδρέας Λαμπράκης, αυτός όμως ζούσε στο εξωτερικό και ερχόταν εδώ μόνο για αγώνες.

Το κατς τότε ήταν πολύ δημοφιλές στη Θεσσαλονίκη. Μπορώ να πω ότι ήταν πιο δημοφιλές και από το ποδόσφαιρο. Μαζεύαμε πάρα πολλούς θεατές. Παίζαμε μέσα στα “τολ”, τα σκεπαστά, στρογγυλοειδή, σιδερένια γήπεδα τα οποία έφτιαξαν οι Γερμανοί. Οι αγώνες γίνονταν στο παλιό γήπεδο του ΠΑΟΚ, στο γήπεδο του Άρη, στη ΧΑΝΘ κάθε καλοκαίρι, σ' ένα χώρο νοικιασμένο τις ημέρες της Έκθεσης. Παίζαμε σχεδόν κάθε μέρα. Όταν οι σύλλογοι δεν δίναν αγώνες, νοικιάζαμε με ποσοστά τα γήπεδα και δίναμε αγώνες. Τα ρινγκ τα τοποθετούσαμε εμείς. Στα ματς ερχόταν περισσότερος κόσμος απ' ό,τι στο ποδόσφαιρο. Ειδικά τη χρονιά που ο Καρπόζηλος έφερε τον Λαμπράκη από την Αμερική, γύρω στα '59-'60. Ο Καρ-

Ο Νίκος Τιμονίδης με τον αρχοντορεμπέτη Μητσάκη

ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΟΛΩΝ
ΓΗΠΕΔΟΝ ΑΡΕΩΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΩΡΑ 8,30 ΒΡΑΔΥΝΗ
Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΚΗ
ΓΙΓΑΝΤΟΜΑΧΙΑ
ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ
ΣΥΓΚΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΤΙΤΑΝΕΣ
ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ ΣΕ ΑΓΩΝΑ
ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΤΩΣΕΩΣ

Ο επίσημος πρωταθλητής Έλληδος του «κάτς»
ΚΩΣΤΑΣ ΝΑΘΑΝΑΗ
κιά 102

Ο συμπάθης και χαλάρβιος Θεσσαλονικεύς παλαιστής
Ν. ΤΙΜΟΝΙΔΗΣ

1) Κ. ΝΑΘΑΝΑΗ 2) Ν. ΤΙΜΟΝΙΔΗΣ
3) ΜΑΥΡΟΣ, ΜΑΣΚΟΦΟΡΟΣ 4) Π. ΑΣΗΜΑΚΗΣ
ΣΕ ΑΓΩΝΑ ΔΥΟ ΕΝΑΝΤΙΩΝ ΔΥΟ

Οι αντίπαλοι θα όρισθούν διά κληρώσεως, πρό του άνωτέρω αγώνος
δ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ θ' αντιμετώπιση τών ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

πόζηλος, δαιμόνιος όπως ήταν, είχε διαδώσει το παραμύθι ότι δήθεν ο Λαμπράκης ήταν αριστερός, και ότι τάχα τον είχε στείλει στην εξορία. Αυτά τα άκουγα ακόμη και όταν ο ίδιος ήμουν πιτσιρικάς.

Τον Λαμπράκη τον φωνάζανε “το παιδί του Λαού”, μάλιστα φορούσε πάντα κόκκινο μαγιώ όταν αγωνιζόταν. Έπαιζε πάρα πολύ συχνά στη Θεσσαλονίκη. Βέβαια δεν θυμάμαι πότε έπαιξε για τελευταία φορά εδώ. Εγώ έφυγα σε κάποια φάση στην Ευρώπη και εκείνος στον Καναδά. Πολύ αργότερα έμαθα ότι έκανε στον Καναδά ένα σφαιριστήριο και ότι άραξε εκεί. Θυμάμαι όμως και τον Πανάγο, έναν άλλο τεράστιο παλαιστή. Αυτός μαζί με τον Κασίμ- Αολάν ήταν τα μεγάλα κορμιά. Δεν ξαναβγήκε άλλος σαν τον Πανάγο...”

Ο Τιμονίδης, με το υπεργυμνασμένο σώμα, τα ακροβατικά και τα φαντεζί χτυπήματα, ήταν για τους Θεσσαλονικείς ο πλέον αγαπημένος ήρωάς τους. Στις αναμετρήσεις του με τα άλλα μεγάλα ονόματα της εποχής, ο “Μακεδόνας” κέρδιζε τις περισσότερες επευφημίες και τα περισσότερα στοιχήματα από το συγκεντρωμένο πλήθος.

“Ο κόσμος συμμετείχε όταν παίζαμε. Ειδικά όταν ήταν καλά τα παιχνίδια, όταν ήταν παλαιστές, νεαροί στην ηλικία, που γνώριζαν την πάλη και που απέδιδαν τα μέγιστα. Έτσι δεν μπορούσε να πει ο άλλος ότι ήταν σικέ το παιχνίδι. Με αυτούς που ήξεραν πάλη, φπάχνανε ωραίους αγώνες γιατί κάναμε συμφωνίες ότι τα παιχνίδια θα είναι αληθινά, ότι δεν θα κάνουμε τρίτη φάση, στα Ιαπωνικά. Το παιχνίδι έβγαине γιατί ήξεραν πάλη. Το παν ήταν αυτό.

Υπεύθυνοι για τους αγώνες ήταν ο Καρπόζηλος, ο Ναθαναήλ, εγώ, ο Λαμπράκης. Όλοι μας παίζαμε, άσχετα αν συμμετείχαμε στη διοργάνωση. Παίζαμε με ποσοστά. Όταν άρχισα να αρέσω στον κόσμο και να γίνομαι λίγο γνωστός, άρχισα να παίρνω ποσοστά επί των εισιτηρίων, ενώ οι άλλοι, οι κατώτεροι παλαιστά που παίζανε πρώτα ζευγάρια, αυτοί παίρνανε μια

υποτιθέμενη αμοιβή.

Υπήρχαν οι άνθρωποί μας, που πήγαιναν πιο μπροστά με διαφημιστικό υλικό, στήναν τα ρινγκ, τυπώναν τα εισιτήρια, έβγαζαν τις άδειες. Όταν πηγαίναμε, ήταν όλα έτοιμα. Τα ρινγκ με τα σχοινιά, διαστάσεων πέντε επί πέντε μας περίμεναν. Φορούσαμε τα μαγιώ και μπαίναμε μέσα. Πολλοί φορούσαν τσουβάλια, οι λεγόμενοι μόνστερ. Έβαζαν μια κουκούλα από τσουβάλι και δεν έβλεπες άνθρωπο. Δεν ήξερες ποιος ήταν εκεί μέσα. Εγώ ποτέ μου δεν είχα την περιέργεια να δω ποιος κρυβόταν. Συνήθως βέβαια δεν έπαιζα με τέτοιους. Δεν μου κάνανε εμένα αυτοί για αντίπαλο. Εγώ ήμουν άλλος παλαιστής.

Λόγω συμπάθειας, επειδή ήμουν και ο Μακεδόνας, είχα πολλούς θαυμαστές. Όχι μόνο στη Θεσσαλονίκη, αλλά και σε όλη την Ελλάδα. Ήμουν πολύ συμπάθης γιατί το παιχνίδι μου ήταν φιντεστό. Αυτά που έφπαχνα, τα καταλάβαινε ο άλλος, τα χόρταινε. Όταν έμπαινα στα μαγαζιά με ανήγγειλαν από τα μεγάφωνα, τόσο δημοφιλής ήμουν».

ΦΛΑΙ-ΝΤΑΟΥΝ ΣΤΟ ΔΙΑΠΗΤΗ

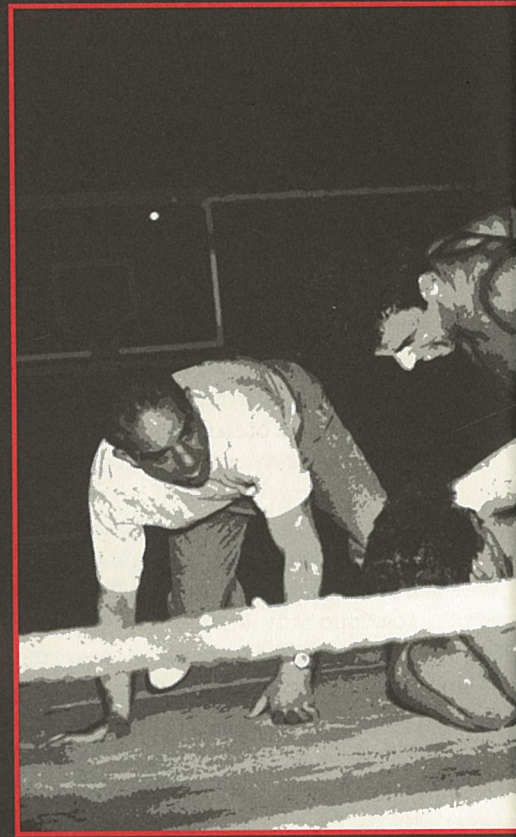
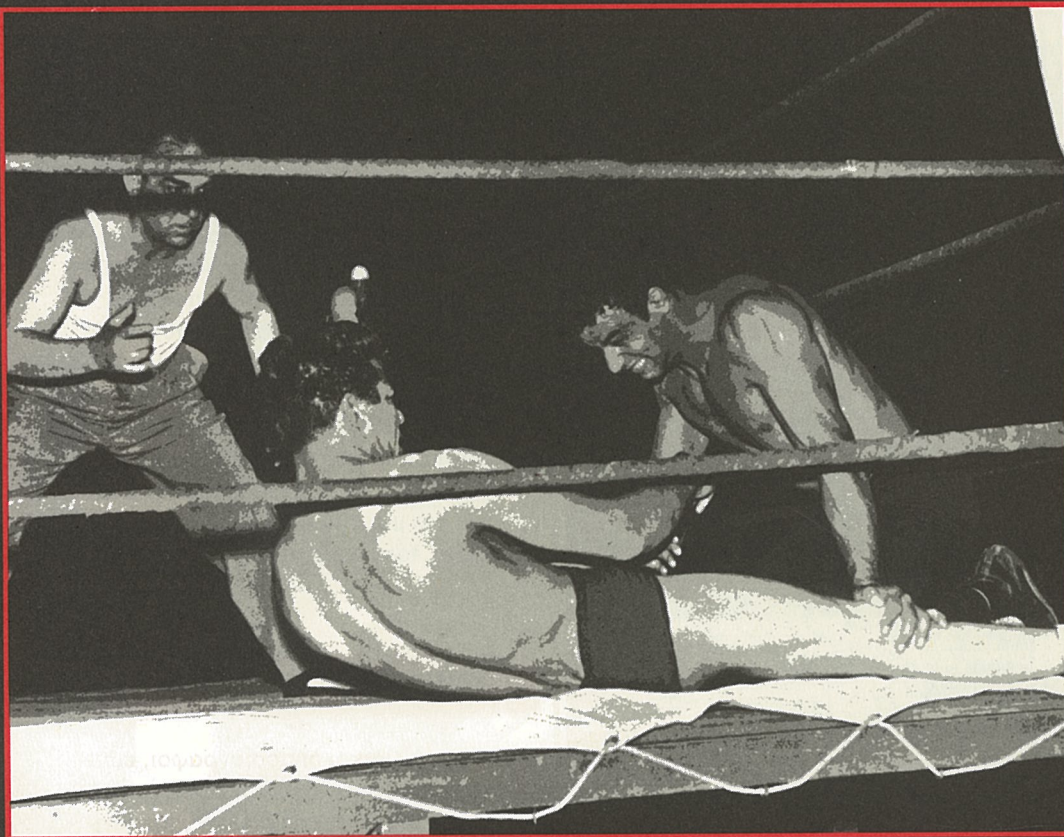
Υπήρχαν ειδικοί δημοσιογράφοι, ειδικές σελίδες που γράφανε αποκλειστικά για το κατς. Για τους ερασιτέχνες, την εθνική Ελλάδα, τα παγκόσμια πρωταθλήματα, γράφανε ελάχιστα πράγματα: “**Αναχώρησε η Εθνική**”, αυτό ήταν όλο. Εμένα ως ερασιτέχνη δεν με γνώριζαν. Πάλευα στο παγκόσμιο πρωτάθλημα, γύριζα και δεν με ήξερε κανείς. Κάποτε όμως, όταν έγινε κάποια φασαρία στο Καυταντζόγλειο, σ' ένα παιχνίδι της Καλαμαριάς με τον Παναθηναϊκό, είχα μπει μέσα στο γήπεδο για να χτυπήσω τον διαιτητή, κάποιον Κροκίδη. Αυτός είχε σφυρίξει ένα ανύπαρκτο πέναλτυ σε βάρος της Καλαμαριάς της οποίας ήμουν φίλαθλος. Μπήκα μέσα στο γήπεδο μόνος μου, και από τα έντεκα μέτρα του ‘ριξα μια μπουνιά και μια κλωτσιά...τον έβαλα γκολ. Τότε την κοπάνησα και κρύφτηκα. Έφυγα από το γήπεδο για να περάσει το σαρανταοκτώωρο και το αυτόφωρο. Κρυβόμουν σ'ένα σπίτι ενώ όλοι έφαχναν να με βρουν για να μου κάνουν συνεντεύξεις. Είχα γίνει γνωστός από αυτό το συμβάν. Την επόμενη μέρα, πολιτικές και αθλητικές εφημερίδες με είχαν στην πρώτη

σελίδα. Ο Καρπόζηλος, πονηρός, έξυπνος, πανούργος, δεν άφησε την ευκαιρία. Την άλλη εβδομάδα έκλεισε αγώνα για μένα μέσα στον Παναθηναϊκό. Όλοι οι Παναθηναϊκοί είχαν έρθει για να δουν τον **"Μακεδόνα που δέρνει τους διαιτητές"**. Μάλιστα την ώρα που πάλευα είχε έρθει ο Καρπόζηλος και μου είπε: **"δώσε και καμιά κλωτσιά στον διαιτητή στο παιχνίδι επάνω"**. Εγώ, όπως πήδηξα για να δώσω ένα φλάι-ντάουν στον αντίπαλο, έδωσα μια κλωτσιά στον διαιτητή και τον πέταξα έξω από τα σχοινιά. Είχε γίνει καμός...»

Τα ματς ήταν σικέ. Αυτό ήταν το κοινό μυστικό των θεατών. Όταν το παιχνίδι όμως ήταν καλό, πολλοί θα έπαιρναν όρκο ότι ο αγώνας είναι γνήσιος. Εδώ ήταν η διαφορά των μεγάλων αθλητών από τους υπόλοιπους.

αγωνισθούν στην πάλη. Το κατς είναι δύσκολο, αν δεν είσαι γυμνασμένος δεν μπορείς να βγάλεις αυτά τα πράγματα. Είναι ακόμη πιο δύσκολο να κάνεις τους θεατές να ορκίζονται ότι αυτά που βλέπουν είναι αληθινά. Θέλει γυμναστική, θέλει προπόνηση, να μπορεί το κορμί να τα κάνει αυτά τα πράγματα. Αυτό ήταν το κόλπο. Αν οι κατσέρ ήταν γυμνασμένοι δεν αφήναν περιθώρια στον κόσμο να αναρωτιέται αν είναι στημένο το παιχνίδι. Έκανα αγώνα με τον Αλεξίου και μας χαιρόταν ο κόσμος. Μας έβλεπαν τρεις ώρες να παλεύουμε και δεν κουράζονταν. **Όλα τα παιχνίδια στο κατς ήταν στημένα.** Αυτοί που διοργάνωναν τους αγώνες έστηναν και τα παιχνίδια. Ό,τι σου λέγε ο διοργανωτής έκανες. Όταν το παιχνίδι ήταν πολύ καλό και τεχνικό, ο κόσμος παρ' ότι γνώριζε ότι είναι σικέ, έδι-

Στα ματς υπήρχε ο καλός και ο κακός. Όταν ξεκινούσες να παλέψεις ο διαιτητής έλεγε: **"Απαγορεύονται τα αντικανονικά χτυπήματα"**. Την ώρα που έπεφτε ο αντίπαλος, την ώρα που μετρούσε ο διαιτητής δεν έπρεπε να χτυπήσεις. Ε, ο κακός έκανε το εντελώς αντίθετο. Έκανε αντιαθλητικά χτυπήματα, προκαλούσε την αγανάκτηση του κόσμου. Φυσικά ο κόσμος ήταν πάντα υπέρ του καλού. Μερικοί παλαισταί θέλαν να κάνουν πάντα τον κακό. Ας πούμε ο Καρπόζηλος αν δεν τον γιουκάρανε έλεγε: **"Αποτυχία ο αγώνας"**. Ήθελε πάντα να κάνει τον κακό. Ματωνόταν για να προκαλεί τον κόσμο να τον βρίζουν και να τον γιουκάρουν. Τότε μόνο

"Όταν μιλάμε για κατς και για κατσέρ, μιλάμε για επαγγελματίες. Θυμάμαι, από τότε που ήμουν ερασιτέχνης, να ρωτάνε **"Οι αγώνες είναι σικέ"**; Τί θα 'θελες να είναι; Σικέ ήταν, αλλά υπό ποια έννοια ήταν σικέ; Εμείς ήμασταν επαγγελματίες, παλεύαμε κάθε μέρα. Δεν γινόταν να σκοτωθούμε, ξέραμε όμως ποιος έπρεπε να κερδίσει και ποιος να χάσει. Ποιος ήταν καλός, ποιος δεν ήταν. Ποιανού το χέρι να σηκώσουμε γιατί μας έφερνε εισπήρια. Επάγγελμα ήταν. Μη νομίζει κανείς ότι ο Καρπόζηλος, ο Λαμπράκης ή ο Πανάγος, αυτά τα θηρία, σκοτώνονταν. Πρωταθλητές και ιστορίες δεν υπήρξαν ποτέ τους. Ήταν άνευ τίτλων όλοι τους. **Τους τίτλους τους παίρνανε από τον μπακάλη.** Αυτοί ξεκίνησαν ως επαγγελματίες. Δηλαδή κατευθείαν μπήκαν στο παραμύθι, δεν μπήκαν όμως ποτέ ν'

νε όρκο ότι είναι αληθινό. Αν τους έλεγες ότι τα παιχνίδια μου ήταν στημένα, θα σε δέρνανε. Το κατς δεν ήταν πάλη, ήταν σόου. Όπως είναι τώρα στην Αμερική. Ο **Τζιμ Λόντος**, ο περιβόητος, ήταν αυτός που έφερε εδώ και καθιέρωσε το κατς και τον επαγγελματισμό."

Καλοί και κακοί, αριστεροί και δεξιοί, νταήδες και πιστολάδες. Οι τελευταίοι δεν δίσταζαν να δίνουν πραγματικούς αγώνες "πριβέ", προκειμένου να αποδείξουν την ανωτερότητά τους. Ο επαγγελματισμός μερικές φορές δεν ήταν ικανός να αποτρέψει τον παρορμητισμό και την επιθυμία για αληθινή αναμέτρηση.

ευχαριστιόταν...

Εγκατέλειπες τον αγώνα όταν σ' έφερνε σε δύσκολη θέση ο αντίπαλος, δηλαδή σε **ιαπωνική θέση** και δεν μπορούσες να φύγεις. Σ' αυτή την περίπτωση έλεγες: **"παραδίνομαι"**, και χτυπούσες κάτω το χέρι. Αν κολλούσες τις πλάτες κάτω και δεν μπορούσες να κουνηθείς, μετρούσε ο διαιτητής μέχρι το τρία. Όταν χτυπούσες τον αντίπαλο και αυτός έπεφτε κάτω ενώ εσύ έμενες όρθιος, τότε ο διαιτητής χτυπούσε το χέρι μετρώντας μέχρι το δέκα. Αυτό ήταν το **νοκ-άουτ**.

Κα'εμέ, και ο διαιτητής και η επιτροπή ήταν για να εντυπωσιάζουν. Στην ουσία δεν έκαναν τίποτα. Πολλές φορές έτρωγαν και ξύλο, άμα χρειαζόταν...

Μπορεί τα παιχνίδια να ήταν σικέ, τα

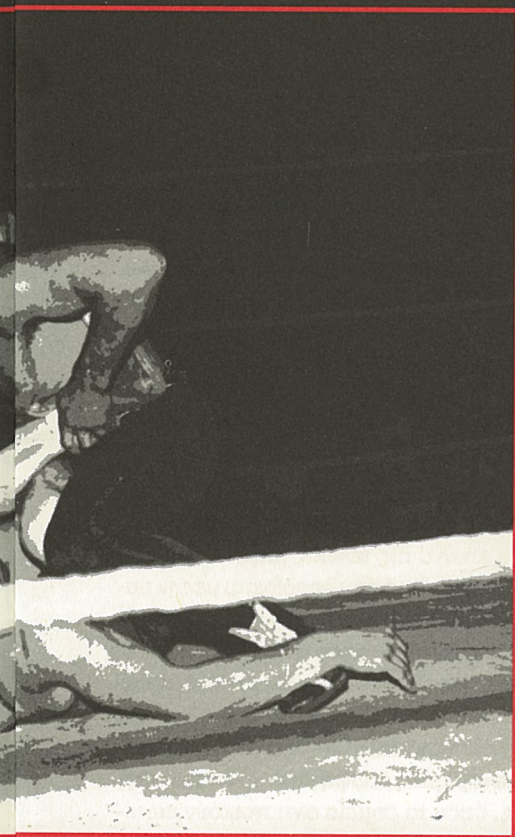
χτυπήματά μας όμως ήταν όλα αληθινά. Με τον Μπουράνη, που ταίριαζε και στο σώμα μου κάναμε πολύ καλό παιχνίδι. Στο κατς υπήρχαν οι νταήδες και οι μπιστολάδες. Μπιστολάδες είμασταν εμείς, αυτοί που λέγανε: “Εμείς δεν κάνουμε”, “Θέλεις να με κερδίσεις, έλα να κάνουμε ένα πριβέ χωρίς να βγούμε στον κόσμο μπροστά. Αν με νικήσεις ιδιωτικά, τότε θα χάσω και έξω”. Εμένα δεν μπορούσε να με νικήσει κανείς. Ήμουν ο καλύτερος, γιατί επομένως να χάσω; Εγώ αγαπούσα την πάλη, πάλευα για μένα, δεν το 'κανα μόνο για τα χρήματα και δεν ήθελα με τίποτα να χάσω. Εγώ τα χρήματα τα μοίραζα. Τα 'παιρνα και τα 'δινα στους φτωχούς. Δεν έκανα παρά μόνο όταν ήθελα να κάνω κάποιο φινάλε. Για παράδειγμα μια φορά στην Αθήνα, στο

Τιμονίδης ο Μακεδόνας, Λαμπράκης το παιδί του λαού, ο Τζιμ Άτλας από τις Συκιές. Πολλές φορές οι διοργανωτές αλλάζανε τα ονόματα των αθλητών με ξένα, εντυπωσιακά, για να προσελκύουν τον κόσμο.

ΑΕΡΟΨΑΛΙΔΑ ΚΑΙ ΨΑΡΑΚΙ

Με όλα τα μεγάλα ονόματα του κατς είχα παίξει. Ξεκίνα από τον Ανδρέα Λαμπράκη, τον Χάρη τον Καρπόζηλο, τον Ηλία τον Πανάγο, το Ναθαναήλ, τον Μπουράνη, τον Αλεξίου, τον Καρισινό, τον Ασημάκη, τον Παπαλαζάρου.

για να κάνει κανένα νούμερο. Το τραβούσα εγώ το παιχνίδι όλο γιατί δεν άντεχε να το βγάλει. Ας μην ξεχνάμε όμως ότι ήταν τότε κάποιας ηλικίας και αγύμναστος, όπως οι περισσότεροι βέβαια. Η μόνη γυμναστική τους ήταν ν'ανεβαίνουν στο ρινγκ, για το παιχνίδι. Ούτε καν είχαν το σθένος να πάνε να γυμνασθούνε. Εγώ και επαγγελματίας που ήμουν, πριν τους αγώνες, για τρείς μήνες, πήγαινα και έκανα προπόνηση. Με τον Λαμπράκη παίξαμε σαν ζευγάρι, όχι όμως και σαν αντίπαλοι, γιατί ήταν όνομα και δεν ήθελε να κάνει. Εκτός από τα ζευγάρια υπήρχαν και τετράδες, ακόμη και δεκάδες. Δυάδα με τον Λαμπράκη έπαιξα στην Θεσσαλονίκη και στο γήπεδο του Παναθηναϊκού. Εγώ έπαιζα αεράτο παιχνίδι, με τα φλάι-ντάουν, τις αεροψαλίδες.

Φάσεις από τον αγώνα Τιμονίδης (πάνω) - Μπουράνη (κάτω) στο γήπεδο της ΧΑΝΘ.

Παναθηναϊκό Στάδιο, με είχε παρακαλέσει ο διοργανωτής να παίξω και την επόμενη εβδομάδα για να μη χαλάσω τον αγώνα επειδή είχε φέρει έναν καλοπληρωμένο ξένο κατσέρ. Μου είχε πει: “**Να μη το χαλάσουμε, να κάνουμε κανά-δυο παιχνίδια. Μην τον κερδίσεις στο πρώτο παιχνίδι, να το χάσεις και να νικήσεις στο δεύτερο**”. Του είπα “**εντάξει, θα σου κάνω ένα φινάλε**”. Ε, στο φινάλε επάνω, έκανα ένα παραμάζεμα. Πετάχτηκα έξω από το ρινγκ, χτύπησα στο κεφάλι και έμεινα εκεί για να μετρήσει ο διαιτητής και να τελειώσει υπέρ του άλλου ο αγώνας. Δήθεν από ατύχημα είχε γίνει αυτό το πράγμα. Την άλλη Κυριακή ξανά αγώνας, άλλος τόσος κόσμος, άλλα τόσα λεφτά για τον διοργανωτή.”

Ο Λαμπράκης ήταν ωραίος επαγγελματίας, δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς αυτό. Έκανε ορισμένα πράγματα που ξετρέλαιναν τον κόσμο. Για παράδειγμα είχε δυνατό κεφάλι, ενώ έκανε καταπληκτικά και την άσκηση “ψαράκι”. Έπεφτε και συγχρόνως τινάζοταν στον αέρα. Παρά τον όγκο του κατάφερνε να βγάζει αυτή την άσκηση. Δεν την έχω ξαναδεί πάντως σε κανέναν άλλο κατσέρ. Αν ο Λαμπράκης σε βαρούσε **κεφαλιά** έπρεπε να πέσεις κάτω. Εγώ έπαιξα με τον Λαμπράκη και έφαγα “κεφαλίδι” απ’ αυτόν. Του έδωσα όμως και ‘γώ. Ο Λαμπράκης με είχε πάρει ζευγάρι και παίξαμε μαζί επειδή εγώ έκανα καλό παιχνίδι. Αυτός δεν άντεχε τα δεκάλεπτα που παίζαμε τότε. Εγώ έκανα τα οκτώ λεπτά κι εκείνος τα δύο. Τον έβαζα μέσα στο ρινγκ ίσα-ίσα

Ήμουν κινητικός, ζογκλέρ. Ο Καρπόζηλος ήταν πολύ πεισματάρης. Μ’αυτόν έχω παίξει πολλές φορές. Είχε όγκο ήταν όμως κοντός. Ο Καρπόζηλος πιστεύω ότι ήξερε την επαγγελματική πάλη, το κατς, καλύτερα από όλους μας. Είπαμε, ήταν η “μάνα” του κατς.»

Ατάκτως Ειρημένα

© Κόσμος του «Κατς»

Η αρετή του κατς είναι ότι, σα θέαμα, παρουσιάζει κάτι το υπερβολικό. Έχουμε εδώ έναν εμφαντικό τόνο, που σίγουρα θα χαρακτηρίζει το Αρχαίο Θέατρο. Άλλωστε, το κατς είναι ένα θέαμα υπαίθριο, αφού βασικό στοιχείο του τσίρκου και της αρένας δεν είναι ο ουρανός (ρομαντική αξία κατάλληλη για κοσμικές συγκεντρώσεις), αλλά ο τραχύς και κατακόρυφος χαρακτήρας της φωτεινής έκτασης (ακόμα και στις πιο σκοτεινές, τις πιο βρωμερές παριζιάνικες αίθουσες, το κατς εμφανίζεται σα μεγάλο ηλιακό θέαμα, σαν ελληνικό θέατρο, σαν ταυρομαχία: κι εδώ κι εκεί, ένα φως χωρίς σκιές διαμορφώνει μια συγκίνηση χωρίς κρυφές πτυχές.

Υπάρχουν άνθρωποι που πιστεύουν ότι το κατς είναι αγώνισμα εξευτελιστικό. Το κατς δεν είναι αγώνισμα, είναι θέαμα (και δεν είναι πο εξευτελιστικό να παρακολουθεί κανείς έναν αγώνα κατς-παράσταση -του-Πόνου από το να παρακολουθεί τα βάσανα του Αρνόλφου ή της Ανδρομάχης. Υπάρχει, βέβαια, και το ψεύτικο κατς, που παίζεται με μεγάλη επίδειξη, απατηλά εμφανιζόμενο σαν κανονικό αγώνισμα (αυτό δεν παρουσιάζει κανένα ενδιαφέρον. Το αληθινό κατς - που λαθεμένα αποκαλείται ερασιτεχνικό «κατς» - παίζεται σε λαϊκές αίθουσες, όπου το κοινό εναρμονίζεται αυθόρμητα με τη θεαματική φύση της πάλης, ακριβώς όπως συμπεριφέρεται και το κοινό ενός συνοικιακού κινηματογράφου. Οι ίδιοι αυτοί άνθρωποι αγανακτούν όταν το κατς γίνεται ένα πλαστό αγώνισμα (πράγμα που, άλλωστε, θα πρέπει να του αφαιρεθεί ένα μέρος από το όνειδος του). Το κοινό αδιαφορεί ολότελα αν ο αγώνας είναι πλαστός ή όχι - και έχει δίκιο (του φτάνει η πρωταρχική αρετή του θεάματος, ότι δηλαδή καταργείται εδώ κάθε κίνητρο και κάθε συνέπεια: το σημαντικό για το κοινό δεν είναι αυτό που πιστεύει, είναι αυτό που βλέπει...

... Έτσι, κάθε σημείο του κατς έχει απόλυτη διαύγεια, αφού η άμεση αντίληψη των πάντων είναι απαραίτητη. Από τη στιγμή που οι αντίπαλοι βρίσκονται στο ρινγκ, το κοινό κατακτάται από τη σαφήνεια των ρόλων. Όπως και στο θέατρο, η σωματική διάπλαση εκφράζει με υπερβολή το ρόλο που έχει επιφυλαχτεί για τον κάθε αγωνιστή...

... Το σώμα λοιπόν του κατσέρ είναι το πρωταρχικό κλειδί της πάλης. Από την αρχή κιόλας ξέρουμε πως όλες οι πράξεις του Θαυίνι, οι προδοσίες του, η ωμότητά του και η δειλία του, δεν θα διαψεύσουν την πρώτη εικόνα της αισχρότητας που παρουσίασε: μπορούμε να είμαστε σίγουροι πως θα εκτελέσει με εξυπνάδα -και ως το τέλος- όλες τις κινήσεις

μιας άμορφης ποταπότητας και πως θα ανταποκριθεί απόλυτα στην εικόνα του πο αποκρουστικού «παλιότομαρου» που υπάρχει στον κόσμο: του «παλιότομαρου-σουπάς». Τόσο υποδηλωτική είναι λοιπόν η σωματική διάπλαση των κατσέρ όσο κι εκείνη των προσώπων της Ιταλικής Κωμωδίας, που μας δείχνουν από την αρχή κιόλας - με τα κοστούμια τους και τη στάση τους - το μελλοντικό περιεχόμενο του ρόλου τους: όπως ο Πανταλόνε δεν είναι ποτέ τίποτ' άλλο παρά ένας γελοίος κερρατάς, ο Αρλεκίνος ένας κατεργάρης υπηρέτης και ο Γιατρός ένας ηλίθιος σχολαστικός, έτσι και ο Θαυίνι είναι πάντα ένας αχρείος προδότης, ο Reinierew (ψηλός, ξανθός, με σώμα πλαδαρό και αχτένιστα μαλλιά) είναι η ανησυχαστική εικόνα της παθητικότητας, ο Mazaud (μικρός αλαζονικός κόκορας) η εικόνα της γελοίας αυταρέσκειας, και ο Orsano (γυναικωτός κομψευόμενος, που από μιας αρχής εμφανίστηκε με ροζ και θαλασσιά ρόμπα), η διπλά πικάντικη εικόνα της μνησικακής «λέρας»...

... Ευνόητο είναι, πως όταν το πάθος φτάνει σ' αυτόν το βαθμό, δεν ενδιαφέρει πια αν είναι αυθεντικό ή όχι. Αυτό που το κοινό αξιώνει είναι η εικόνα του πάθους, και όχι το ίδιο το πάθος. Όπως δεν υπάρχει πρόβλημα αλήθειας στο θέατρο, έτσι δεν υπάρχει και στο κατς...

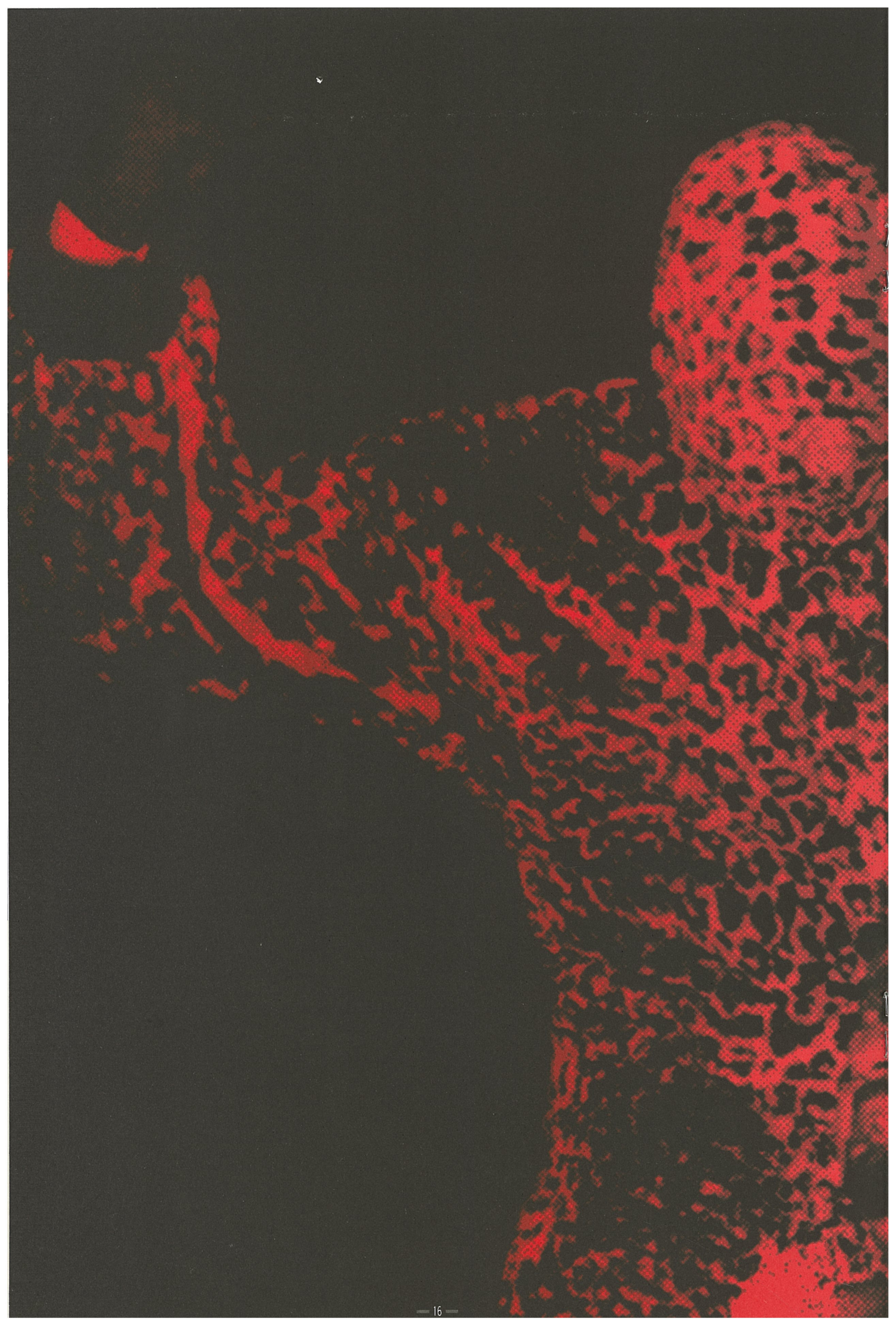
... Είπαμε κιόλας παραπάνω πόσο οι κατσέρ επωφελούνται από την ξεχωριστή σωματική τους διάπλαση, που την καλλιεργούν και την εκμεταλλεύονται για να εκθέσουν στα μάτια του κοινού την τέλεια εικόνα της Ηπας. Η πλαδρότητα των τερασίων λευκών σωματιών που σωριάζονται χάρη μονομιίας ή καταρρέουν πάνω στα σκονιά με σπασμωδικές χειρονομίες, η αδράνεια των ογκωδέστατων κατσέρ που αναπνάζονται θλιβερά πάνω στην ελαστική επιφάνεια του ρινγκ-τίποτε δεν μπορεί να δείξει με περισσότερη ενέργεια και πάθος την απόλυτη ταπείνωση του ηττημένου. Στερημένη από κάθε αντίδραση, η σάρκα του κατσέρ, δεν είναι πια παρά μια αποκρουστική μάζα ξεχυμένη χάρη, που προκαλεί τη φρενίτιδα και την αγαλλίαση. Υπάρχει εδώ ένας παροξυσμός σημειοδότησης-αρχαίου τύπου που αναπόφευκτα θυμίζει τις πληθωρικές εκδηλώσεις των λατινικών θριάμβων. Σε άλλες στιγμές, πάλι κάποια αρχαία μορφή αναδύεται από το σμίξιμο των αγωνιστών - η μορφή του ικέτη, του παραδομένου, του λυγισμένου, του γονατισμένου, με τα χέρια σηκωμένα πάνω απ' το κεφάλι και που σιγά-σιγά καταρρέει από την κάθετη πίεση του νικητή. Στο κατς - σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στο τζούντο - η Ηπτα δεν είναι ένα σημείο συμβατικό που το εγκαταλείπει κανείς μόλις το εξασφαλίσει: δεν είναι ένα αποτέλεσμα, αλ-

λά, αντίθετα, μια διάρκεια, μια έκθεση, έχει πρότυπό της τους αρχαίους μύθους του δημοσίου Πόνου, της δημόσιας Ταπείνωσης: ο σταυρός και ο πάσσαλος της ατίμωσης. Ο κατσέρ λες και σταυρώνεται πανηγυρικά, μπροστά σ' ολώνων τα μάτια. Άκουσα κάποτε να λένε για έναν κατσέρ πεσμένο χάρη: «Πέθανε ο Χριστούλης, τον σταυρώσανε», κι αυτός ο λόγος ο γεμάτος ειρωνεία αποκάλυπτε τις βαθιές ρίζες ενός θεάματος όπου εκτελούνται οι κινήσεις των πο αρχαίων εξαγνισμών...

... Οι κατσέρ, άνθρωποι με εξαιρετική πείρα, ξέρουν στην εντέλεια να κατευθύνουν τα αυθόρμητα επεισόδια του αγώνα προς την εικόνα που το κοινό έχει διαμορφώσει για τα μεγαλόπρεπα και θαυμαστά θέματα της Μυθολογίας του. Ένας κατσέρ μπορεί ίσως να προκαλεί την οργή ή την αποστροφή, ποτέ όμως δεν απογοητεύει, γιατί εκτελεί πάντα ως το τέλος -με την προοδευτική στερεοποίηση των σημείων- αυτό που το κοινό προσδοκά. Στο κατς το καθετί υπάρχει στην ολότητά του, δεν έχουμε κανένα σύμβολο, κανένα υπονοούμενο, όλα προσφέρονται εξαντλητικά - χωρίς να αφήνει τίποτα στο σκοτάδι, η κίνηση εξουδετερώνει όλες τις παρασιτικές έννοιες, και παρουσιάζει τελετουργικά στο κοινό μια σημασία γνήσια και ολοκληρωμένη, κυκλική, όπως είναι και η Φύση. Η εμφάνιση αυτή δεν είναι τίποτ' άλλο παρά η λαϊκή και πατροπαράδοτη εικόνα της τέλει κατανόησης του πραγματικού. Αυτό που αποδίδεται με την παντομίμα του κατς, είναι λοιπόν η ιδανική γνώση των πραγμάτων, είναι η ευφορία των ανθρώπων, που εξυψώνονται για μια στιγμή πάνω από το διφορούμενο - συστατικό των καθημερινών καταστάσεων - και τοποθετούνται στην πανοραμική άποψη μιας μονοσήμαντης Φύσης, όπου τα σημεία αντιστοιχούν επιτέλους στα αίτια, χωρίς υπεκφυγή και χωρίς αντίφαση.

Όταν ο ήρωας ή το «παλιότομαρο» του δράματος, ο άνθρωπος αυτός που πριν λίγα λεπτά εμφανίστηκε συνεπαρμένος από ηθική οργή, μεγαλόπρεπος σα μεταφυσικό σημείο, βγαίνει από την αίθουσα του κάτς, ανέκφρατος, ανώνυμος, μ' ένα βαλιτσάκι στο χέρι και τη γυναίκα του από δίπλα, κανένας δεν είναι δυνατό να αμφισβητήσει πως το κατς κατέχει τη δύναμη της μετουσίωσης - ιδιαίτερο γνώρισμα του Θεάματος και της Ιεροτελεσίας. Πάνω στο ρινγκ, και στα βάθη της θελημένης τους ποταπότητας, οι αγωνιστές του κατς παραμένουν Θεοί, αφού, για λίγα λεπτά, αντιπροσωπεύουν το ίδιο το κλειδί της Φύσης, την αγνή κίνηση που διαχωρίζει την Αρετή από την Κακία και αποκάλυπτε τη μορφή μιας Δικαιοσύνης επιτέλους νοητής».

ΡΟΛΑΝ ΜΠΑΡΤ, «ΜΥΘΟΛΟΓΕΣ, ΜΑΘΗΜΑ»
ΕΚΔ. ΡΑΠΠΑ

Η ΜΑΣΚΑ ΤΟΥ ΝΤΙ ΜΠΕΣΤΙΑ

του Θόδωρου Αθερίδη

Καλοκαίρι του '77 (ή του '78;) δούλευα κυλικείο στο κατς. Μικρός, δεν είχα κλείσει ακόμη τα δεκατρία. Το κυλικείο ήταν του θερινού σινεμά «Ζέφυρος». Πίσω από την οθόνη του βρίσκονταν το ανοικτό γήπεδο μπάσκετ της ΧΑΝΘ. Εκείνες τις μέρες γινόταν το παγκόσμιο φεστιβάλ ελευθέρως πάλης.

Στο κυλικείο δουλεύαμε τρεις - τέσσερις πιτσιρικάδες. Είμασταν όλοι φίλοι απ' την πλατεία Ναυαρίνου. Φορούσαμε μια λευκή μπροστέλα (κοινώς ποδιά) που κρεμόταν ως τα γόνατα κι ανέμιζε σα φουστανέλα, ενώ θα'πρεπε να φτάνει ως λίγο πιο κάτω από τη μέση. Μοιράζαμε το γήπεδο μεταξύ μας, ο καθένας από μια πλευρά. Εγώ έπαιρνα το πέταλο και τ' αποδυτήρια για να βλέπω από πιο κοντά τους κατσέρ:

«Λεμονάδες, πορτοκαλάδες, σπόρια, σάντουιτς, τσιπς !!!»

Δουλεύαμε τρεις μέρες τη βδομάδα. Την Παρασκευή γίνονταν η προετοιμασία και το Σαββατοκύριακο διεξάγονταν οι αγώνες.

Κάπως δεξιά απ' το κυλικείο υπήρχε μια παλιά καμινάδα απ' όπου τρύπωναν οι τζαμπατζήδες. Την καμινάδα την φυλούσε ένας θηριώδης άντρας για να μη μπαίνουν οι λαθραίοι. Ψιθυρίζονταν σ' όλη τη ΧΑΝΘ ότι αυτός ο άντρας ήταν κατά βάθος ο Ντι Μπέστια, ο φοβερός κατσέρ που πάλευε φορώντας μια πέτσινη μάσκα για να μην τον γνωρίζουν.

Ένα βράδυ θα πάλευε ο Παπαλαζάρου με το μασκοφόρο Ντι Μπέστια. Το γήπεδο είχε γεμίσει ασφυκτικά κι έβραζε. Ο κόσμος ανυπομονούσε να δει τον μικρόσωμο Παπαλαζάρου να βγάζει τη μάσκα του αποκρουστικού και προκλητικού Ντι Μπέστια. Στο παρελθόν μια φορά προσπάθησε ένας αντίπαλος του μασκοφόρου να του βγάλει τη μάσκα αλλά τα φώτα έσβησαν μετά από τις φωνές της Γραμματείας, γιατί μια αποκάλυψη του μασκοφόρου θα έκοβε το ενδιαφέρον του κόσμου να'ρθει και το επόμενο Σαββατοκύριακο. Ύστερα ήταν και το γεγονός ότι ο κόσμος στη μορφή του γυμνού προσώπου του Ντι Μπέστια να διέκρινε τον θηριώδη φύλακα που προστάτευε την καμινάδα από τους τζαμπατζήδες.

Στο συγκεκριμένο αγώνα ο Παπαλαζάρου είχε ανεβεί στο ρινγκ και φώναζε και προκαλούσε να ανεβεί στο καναβάτζο ο μασκοφόρος. Η θερμοκρασία είχε ανεβεί, το στάδιο βοούσε, οι καρδιές όλων χτυπούσαν δυνατά κι ο Ντι Μπέστια δεν έβγαине αν και η αναμέτρηση των δύο αρχι-κατσέρ είχε πολυδιαφημιστεί όλες τις προηγούμενες μέρες.

Ο Ντι Μπέστια δεν εμφανιζόταν, ο κόσμος ξεσπούσε σε συνεχείς αποδοκμασίες και γιουχαϊσματα και εντέλει σάλταρε πάνω στο ρινγκ ο Τζο Μπουλ, ο οποίος άρχισε να παλεύει με τον Παπαλαζάρου. Ο αγώνας ήταν πολύ θεαματικός κι ο λαός στην κερκίδα άρχισε πρώτα να ησυχάζει και μετά να ζητωκραυγάζει, ή να βογγά - ανάλογα με τη φάση.

Ήμουνα πάνω στο πέταλο. Αντιλήφθηκα ξαφνικά τ' αφεντικό μου από μακριά να μου κάνει νόημα να πάω κοντά του στο κυλικείο. Μόλις πήγα μου λέει:

«Τρέχα γρήγορα σ' αποδυτήρια να πας μια πορτοκαλάδα στο Ντι Μπέστια».

Η καρδιά μου άρχισε να βροντάει από φόβο. Είπα σ' αφεντικό μου ότι δεν θέλω να πάω γιατί φοβάμαι τον θηριώδη μασκοφόρο.

Μ' απαντάει:

«Μη φοβάσαι ρε κερχανατζή, δεν θα σε πειράξει, άντε τρέχα!».

Μπαίνοντας σ' αποδυτήρια άρχισα να τρέμω. Κι εκεί συναντάω όλα τα τέρατα: τον Καρυσινό, τον Ασημάκη, τον Πεφάνη, τον Μάξγουελ. Τους ρωτάω με φόβο: «πού είναι ο Ντι Μπέστια;» και μου λένε «έφυγε από την πίσω πόρτα».

Ανακουφίστηκα αν και ήξερα πως πίσω πόρτα δεν υπήρχε.

Βγαίνω από τα αποδυτήρια, προχωρώ, ανεβαίνω στο πέταλο.

«Λεμονάδες, πορτοκαλάδες, σπόρια, σάντουιτς, τσιπς !!!»

Πουλάω μερικές γκαζόζες γιατί ο κόσμος από την αγωνία άρχισε να ιδρώνει. Μετά πλησιάζω σιγά-σιγά στην καμινάδα. Τη φύλαγε ο γνωστός γίγαντας. Πάω κοντά του με δέος και του δίνω την πορτοκαλάδα. Με ρωτάει πόσο κάνει κι εγώ του λέω πως... πως... είναι κερασμένη από το αφεντικό μου. Μου κλείνει το μάτι με νόημα. Ύστερα κοιτάζει, μακριά προς το κυλικείο, και κάνει προς τ' αφεντικό μου ένα νεύμα σαν να του'λεγε «στην υγεία σου».

Στο τέλος της βραδιάς, όταν κάναμε το λογαριασμό και μετρούσαμε τα ποσοστά, ρωτάω το αφεντικό:

«Τι να κάνω με την πορτοκαλάδα;»,

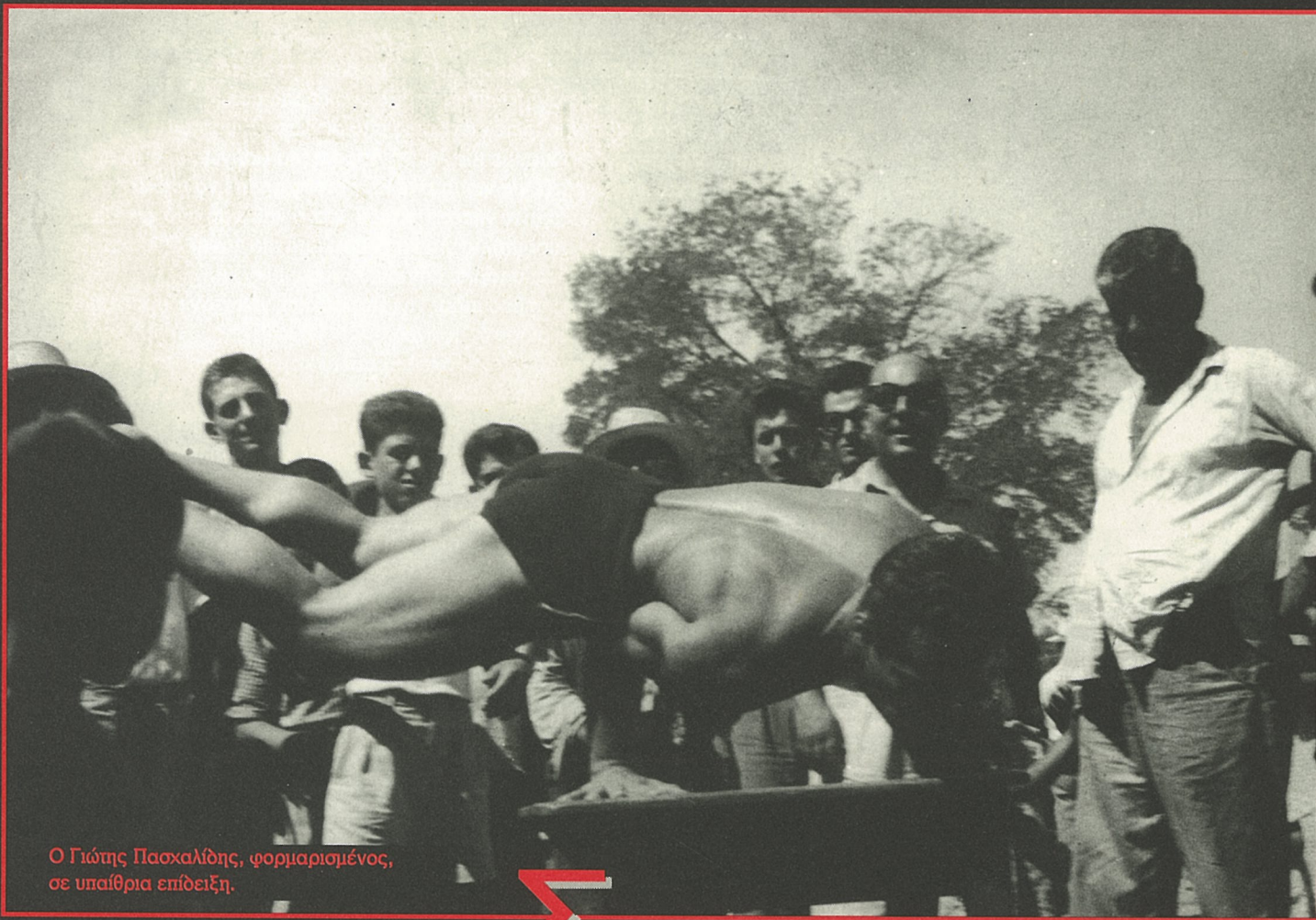
Μου λέει:

«Χρέωσέ τη στον εαυτό σου!».

ΟΛΟΙ ΕΛΕΓΑΝ: ΓΙΩΤΗΣ, Ή ΚΟΥΔΑΣ!

ΓΙΩΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, πρωτοπαλαιστής και διαιτητής

Συνέντευξη στην Όλγα Τσαντήλα

Ο Γιώτης Πασχαλίδης, φορμαρισμένος, σε υπαίθρια επίδειξη.

Σ

τους αγώνες έρχονταν όλοι, πλούσιοι, φτωχοί, γυναίκες, παιδιά. Ακόμη και στρατοδίκες. Θυμάμαι σε έναν αγώνα δεν είχε εμφανιστεί ο ξένος αθλητής. Ήταν και ο στρατοδίκης ο Κόππης. Και αναγκάζομαι και εγώ, αν και διαιτητής, να βάλω φόρμα με κουκούλα σα δέρμα λεοπάρδαλης. Ανεβαίνω στο ρινγκ, για να γίνει ο αγώνας. Και μετά από λίγα λεπτά παιχνιδιού λέει ο Κόππης "Παιδιά, Ο Γιώτης είναι". Κάποια στιγμή από τη ζέση αρχίζω να μην αισθάνομαι καλά γιατί και η φόρμα ήταν στενή. Τελειώνει ο αγώνας και εγώ να είμαι έτοιμος να σκάσω. Ο Καραμήτσος να νομίζει ότι κάνω πλάκα. Και έκαναν μισή ώρα να μου λύσουν τα κορδόνια». Χωρίς εμένα δε γινόταν τίποτε, τότε. Πρόσφερα πολλά στο κατς. Ο κόσμος έτρεχε από πίσω μου. Όλοι έλεγαν: Γιώτης ή Κούδας!!!

Πρωταγωνιστής, ο Γιώτης Πασχαλίδης, στα παλαιστικά ρινγκ της εποχής, αρχικά ως παίκτης και αργότερα ως διαιτητής, τραβούσε τον κόσμο στα γήπεδα μαζί με τους υπόλοιπους θρύλους του κατς, τον Ανδρέα Λαμπράκη, το Χάρη Καρπόζηλο, τον Τζιμ Άτλα. Η συνάντησή με τον κ. Πασχαλίδη έγινε σε κατάσταση της Τούμπας και μέσα από την αφήγησή του ζωντάνεψε η δεκαετία του '50 με τους κασέρ της Θεσσαλονίκης, που είχαν αναδειχθεί σε λαϊκά είδωλα και τις "Τιτανομαχίες μεταξύ γιγάντων", που προσέλκυαν στο γήπεδο από φτωχούς ανθρώπους μέχρι στρατοδίκες και εκπροσώπους της καλής τάξης. Ο κ. Πασχαλίδης θυμήθηκε τα πλήθη του κόσμου που σχημάτιζαν ουρά στα ταμεία, τη γνωριμία του με το θρυλικό Τζιμ Λόντο, τους αγώνες του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τον θαυμασμό των γυναικών, το σκληρό και θαυματικό κόσμο του κατς.

« Στα παιδικά μου χρόνια στην Κατοχή - 14 ετών - θυμάμαι τους Γερμανούς να παλεύουν μεταξύ τους στη ΧΑΝΘ. Βέβαια το κατς ξεκίνησε από την Αμερική. Το 1949 περίπου ήρθε ο Στέφανος Φιλιππίδης, προπονητής της πάλης, και ανέλαβε τα ηνία της ΧΑΝΘ. Παρ' όλα αυτά ο αθλητισμός τότε δεν είχε πολλή πέραση.

Τα χρόνια ήταν πολύ δυστυχισμένα και για να επιβιώσουμε πουλούσαμε νερό με τη σάμνα και τσιγάρα.

Αυτός όμως που έφερε το κατς στη Θεσσαλονίκη ήταν ο Χάρης Καρπόζηλος το 1950 που βρισκόταν για χρόνια στην Αμερική με τον Τζιμ Λόντο. Ο Λόντος καταγόταν από το Άργος και το πραγματικό του όνομα ήταν Χριστοδούλου. Αυτός είχε μεταναστεύσει στην Αμερική και δούλευε στο Τέξας όταν έκαναν τις γραμμές του τρένου το 1922. Ήταν πολύ γερό παιδί και σε ηλικία 19 χρονών σή-

κωνε μόνος του τις ράγες του τρένου. Τον είδαν οι Αμερικάνοι και τον έκαναν παγκόσμιο πρωταθλητή.

Ήμουν 17 ετών, λοιπόν, όταν ήρθε Καρπόζηλος στη Θεσσαλονίκη και αρχίζει να αναλαμβάνει τη διοργάνωση όλων των αγώνων κατς.

Από το 1947 έκανα προπονήσεις στη ΧΑΝΘ στην πάλη.

Το 1957 εμφανιζόμουν και στο τσίρκο Medrano, όπου έδινα παραστάσεις ως ακροβάτης μαζί με τον Τιμονίδη. Ένα χρόνο αργότερα με βλέπει ο Καρπόζηλος και με παίρνει να παίξω σε αγώνα επίδειξης πάλης γιατί είχα ωραίο σώμα.

Τότε άρχισα να τρώω κρέας. Πρώτα έπαιξα με τον Τιμονίδη στο παλιό γήπεδο του ΠΑ-ΟΚ μπροστά σε χιλιάδες κόσμο.

Το 1959 περίπου ήρθε ο γνωστός Τζιμ Λόντος στη Θεσσαλονίκη και με είδε. Είχαμε πάει μάλιστα μαζί με τον Καμπάνη που είχε τα "Αθλητικά Νέα" και το Φιλιππίδη να πάρουμε από το αεροδρόμιο έναν Πόντιο κατσέρ με κάτι τεράστια αυτιά που θα πάλευε για το Λόντο- του είχαμε αγοράσει και μία ωραία ανθοδέσμη. Εγώ θα έπαιζα μαζί του και ήμουν με τον Καρπόζηλο, επειδή όμως είχαν μαλώσει ο Καρπόζηλος και ο Λόντος στην Αμερική, μου προτείνει ο Φιλιππίδης να αφήσω τον Πόντιο να με κερδίσει και να πάρω 1.000 δραχμές. Του λέω: "Δάσκαλε, θα μας βάλει χέρι ο Καρπόζηλος",

"Πού θα το καταλάβει ο Καρπόζηλος; "λέει και ο Φιλιππίδης. Πηγαίνω, λοιπόν, στη ΧΑΝΘ να πάρω το ρινγκ, παίρνω το καναβάτσο με τα καρότσια και το στήνω. Μαζεύτηκε 20.000 κόσμος και κάναμε εκείνη την ημέρα 400.000 δραχμές είσπραξη. Ανεβαίνω, παίζω και περιμένω με χαρά να πάρω το खिलाρικό, όταν μία μερίδα κρέας έκανε 7 δραχμές. Ο Λόντος με τον Πόντιο όμως τι είχαν κάνει; Είχαν προπληρώσει την Εφορία και μόλις τελείωσε ο αγώνας αυτοί οι δύο εξαφανίστηκαν και δεν πλήρωσαν κανέναν. "Κοίταξε να δεις, δάσκαλε, θα μείνουμε πάλη στη φτώχεια", λέω στο Φιλιππίδη.

Ο Καρπόζηλος με τιμώρησε με ένα χρόνο αποκλεισμό από τους αγώνες, γιατί έδωσα το παικνίδι, ενώ αυτός μου είχε πει να μην το δώσω.

Μετά από εκείνη τη φάση θυμάμαι που έρχονταν οι Αθηναίοι κατσέρ, όπως ο Παπαλαζάρου, ο Καρυσπινός, ο Δουρβετάκης, ο Παλιούρας, ο Μπουράνης, ο Αλεξίου. Μιλάμε για παλαισταράδες. Ο Παπαλαζάρου ήταν επίσημος πρωταθλητής Ελλάδας, ο δε Καρυσπινός ήταν από τα κανόνια των Αθηνών».

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ελείψει Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ο "εγκέφαλος" του κατς στη Θεσσαλονίκη, Χάρης Καρπόζηλος, με σκινοθετική μαεστρία δημιουργούσε την απαραίτητη φορτισμένη ατμόσφαιρα που θα έφερνε τον κόσμο στα γήπεδα. Καυγάδες που δήθεν τυχαίως ξεσπούσαν στους δρόμους της πόλης μεταξύ των παικτών και κατέληγαν στα γήπεδα, ήταν η καλύτερη διαφήμιση για τις θρυλικές "γιγαντομαχίες" των οργισμένων ειδώλων της εποχής.

« Μία μέρα», διηγείται ο κ. Πασχαλίδης « μου λέει ο Καρπόζηλος: "Στο "Στρατή", στο εστιατόριο στην παραλία, θα είναι ο Λαμπράκης και θα τρώει. Μετά από λίγο θα πάω και εγώ και θα αρχίσω καυγά μαζί του. Τότε εσύ θα έρθεις να μας χωρίσεις."

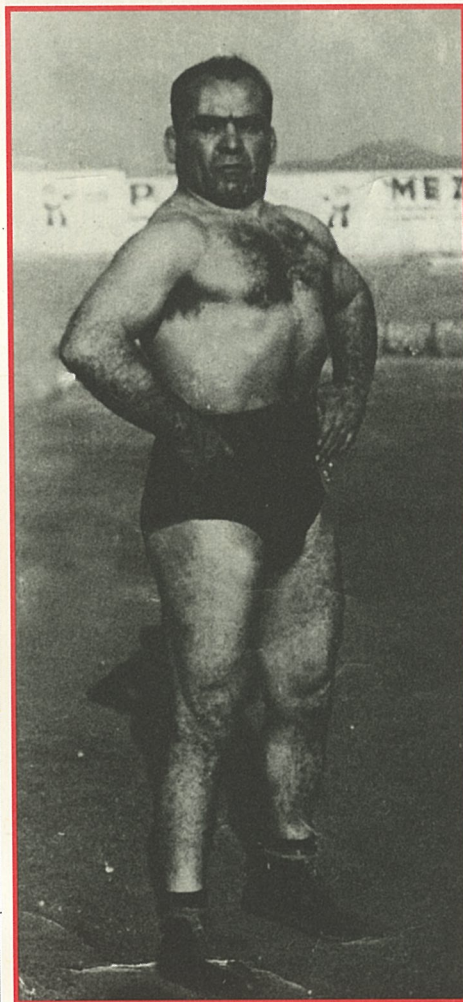
Πάω και εγώ, όπως μου είπε, και ενώ τσακώνονται, τους χωρίζω και τους λέω "Στο γήπεδο αν θέλετε να σκοτωθείτε". Έτσι γινόταν ο αγώνας. Και έγραφε ο Καμπάνης στα "Αθλητικά Νέα" με μεγάλα γράμματα:

« ΑΥΡΙΟ ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ ΚΑΡΠΟΖΗΛΟΥ- ΛΑΜΠΡΑΚΗ. 6 ΓΥΡΟΙ 10' ΜΕΧΡΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.»

Και ερχόταν ο κόσμος γιατί τότε δεν υπήρχαν κάμερες και φωτογράφοι. Εγώ έπαιζα διαιτητής γιατί είχα χτυπήσει το χέρι μου και δεν μπορούσα πλέον να παλέψω. Ήμουν από τους κορυφαίους διαιτητές.

Παράλληλα πάνω δουλεύα στο θέατρο "Γαυμημήδη" σαν ηθοποιός και σαν ακροβάτης. Το μεσημέρι μου έδιναν το ρόλο και εγώ τον μάθαινα αμέσως. Το 1962 γνώρισα και τον Ζυλ Ντασέν.

Έχω παίξει και σε ταινίες, στα "Καθάρματα"

Ο επίφοβος Καρπόζηλος, «μανούλα» του κατς.

με το Σουγκλάκο, στο "Ο μπαμπάς μου ο ανάρχας" και σε μία ταινία του Τζέιμς Πάρις που έκανα το Γερμανό λοχία.

Πριν από 15-17 χρόνια περίπου συμμετείχα και στις "Εκκλησιάζουσες" του Ευαγγελάτου.

Πάντως δε γινόταν αγώνας χωρίς εμένα, αλλιώς θα κάνανε χοντρά λάθη. Και ο διαιτητής στο κατς έχει μεγάλη ευθύνη γιατί πρέπει να επεμβαίνει, όταν ο ένας από τους κατσέρ ξεφεύγει, για να μη σκοτωθούν. Αυτό το βλέπει ο έξυπνος ο διαιτητής, ενώ κάποιος που δεν ξέρει μπορεί να νομίζει ότι τα χτυπήματα είναι κανονικά. Μία φορά πάλευε ο Ισπανός Κάρλος Ντίαζ με το Ναθαναήλ και παρασύρθηκε: "My friend", του λέω "easy, he is my friend". "OK, Giotis". Και έρχονταν οι περισσότεροι να δουν πως πέφτει ο Γιώτης πάνω στα τοιμέντα και χτυπούσε το χέρι του. Road show. Είχα έλξη και με συμπαινούσαν. Ήταν και οι κινήσεις μου θεατρικές.»

Μία φιγούρα ήταν το διπλό γερμανικό. Άλλη ήταν η αεροφαλίδα με τα πόδια. Επίσης ήταν τα χτυπήματα στα μάτια. Έκανε ο ένας πως βγάζει τα μάτια του άλλου. Κουτουλιές στο κεφάλι, στο στήθος. Απαγορεύονταν, βέβαια, τα χτυπήματα στα γεννητικά όργανα.

Ο Λαμπράκης ήταν πολύ γερός, αλλά κουραζόταν πολύ εύκολα γιατί είχε άσθμα. Ο Λαμπράκης δεν ήταν τόσο καλός γιατί δεν ήξερε πάλη. Τον έβγαλε ο Καρπόζηλος "το παιδί του λαού" και τον ανέβασε. Ο Καρπόζηλος ήταν ο εγκέφαλος. Μπορεί να έκανε το Λαμπράκη θεό σε μία μέρα και την επομένη να τον έριχνε. Ο Καρπόζηλος ήταν αυτός που αποφάσιζε ποιος θα παίξει με ποιον στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Αυτός έδινε στις εφημερίδες θέματα να γράφουν για το Λαμπράκη, για τους αγώνες που δήθεν κέρδιζε στο εξωτερικό και για τις ερωτικές του κατακτήσεις. Όταν κάναμε προπόνηση στο ξενοδοχείο "Ηλύσια" στην Κολόμβου και έπαιζα με το Λαμπράκη μπορούσα να τον κερδίσω μέσα σε 1'. Αν το έλεγα, όμως, δημοσίως θα με κορόιδευε όλη η Ελλάδα.

Ο Καρπόζηλος παρουσίαζε το Λαμπράκη ως "παιδί του λαού", δημιουργούσε ένταση μεταξύ αριστερών και δεξιών και πήγαιναν όλοι να δουν πως ο Λαμπράκης θα νικήσει το δεξιό. Και έλεγαν ότι ο Λαμπράκης είχε πάει και στη Μακρόνησο. Ψέμματα.

Άλλοι που πέρασαν από το καναβάτσο ήταν ο Καρυσπινός, ο Τιμονίδης, ο Παπαλαζάρου, ο Δουρβετάκης, ο Αλεξίου, ο Μπουράνης, ο Τσιγκρικάς, ο Σουγκλάκος αργότερα, οι περισσότεροι αυτοδίδακτοι που είχαν μανία με το κατς από τα παιδικά τους χρόνια, όπως εγώ.»

Ο ΚΑΛΟΣ, Ο ΚΑΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΣΧΗΜΟΣ

Το κοινό είχε τις προτιμήσεις του και ήθελε πάντα να κερδίσει ο κατσέρ της πόλης του. Οι παίκτες από το εξωτερικό αναλάμβαναν συνήθως το ρόλο του "κακού" και ο αγώνας αποκτούσε άλλη διάσταση. Το καλό ενάντια στον κακό, ο Έλληνας απέναντι στον ξένο, ο Θεσσαλονικιός κόντρα στον Αθηναίο.

« Υπήρχε ο κακός και ο καλός κυρίως μεταξύ Αθήνας-Θεσσαλονίκης. Μπορεί στην Αθήνα να κέρδιζε ο Αθηναίος λόγω έδρας και το ίδιο να γινόταν με το Θεσσαλονικιό. Ο Τιμονίδης ήταν ο Θεσσαλονικιός, ο "Λευκός Πύργος". Ο Παπαλαζάρου ήταν το καμάρι της Αθήνας. Δεν ήθελε να χάσει ούτε ο ένας ούτε ο άλλος. Και εκεί υπήρχε πρόβλημα. Οπότε γινόταν τετράδα. Και έλεγαν ο ένας παίκτης θα νικήσει τον έναν και ο συμπαίκτης του θα χάσει από τον αντίπαλο. Για ισορροπία.

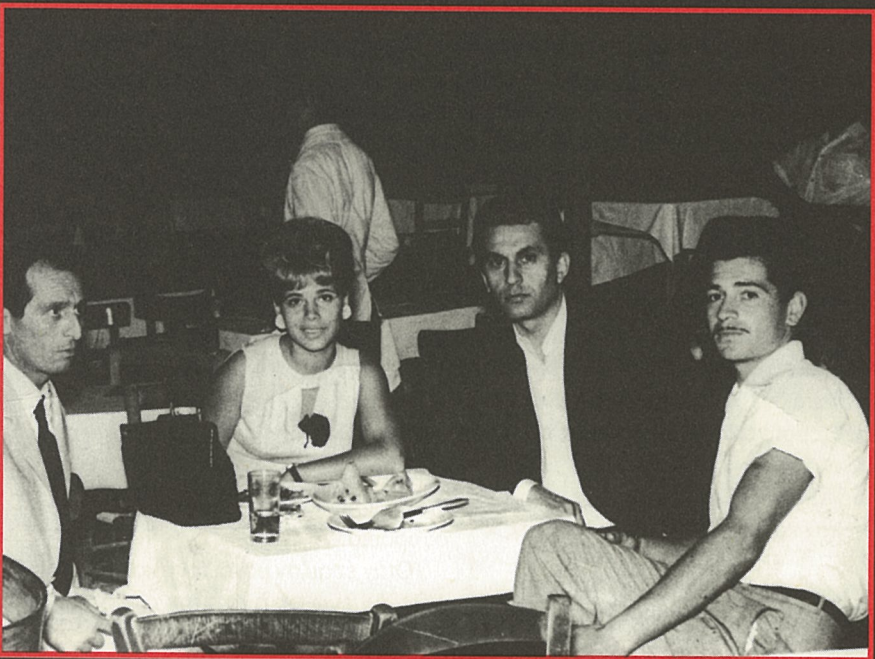
Όταν έπαιζαν μόνοι τους χαλούσε το παικνίδι. Αν εγώ ως διαιτητής δεν ήμουν ψύχραιμος, θα γινόταν μακελειό.

Δεν είναι από ταινία: ο ηθοποιός Ανέστης Βλάχος αγκαλιάζει φιλικά τον πρωταθλητή Γιώτη Πασχαλίδη.

Τα μεγάλα κορμιά στην πλαζ της Αρετσούς: στο κέντρο ο Νίκος Τιμονίδης, δίπλα του αριστερά ο διαβόητος τερματοφύλακας Βόμβας, επί της κεφαλής του Βόμβα και του ακριανού στηρίζεται, μετέωρος, ο Γιώτης Πασχαλίδης.

Ο Γιώτης Πασχαλίδης με το παιδί του λαού, Νίκο Ξανθόπουλο, στα ούζα.

Εγώ δεν ενθουσιαζόμουν ποτέ. Ο Τιμονίδης αντιθέτως ενθουσιαζόταν πάρα πολύ. Μία φορά έπαιζε με κάποιον Αθηναίο Τζιμ Άλεξ και εγώ ήμουν διαιτητής. Ο αγώνας στη ΧΑΝΘ. Είχα πει στον Τιμονίδη να προσέξει γιατί ο Αθηναίος δεν άντεχε. Σαν να του είπα το αντίθετο. Του τραβάει μία, τον ρίχνει κάτω. Ανοίγει ο Τζιμ μισολιπόθυμος το ένα μάτι. Εγώ αρχίζω να μετράω. "Ένα, δύο, three, four- σήκω επάνω, να του λέω σιγά-five, six-σήκω επάνω" τέλος πάντων στο εννέα σηκώθηκε. Από τον ενθουσιασμό του όμως ο Τιμονίδης του ξαναδίνει άλλη μία. Τον τσάκισε και το παιχνίδι χάλασε. Ο ενθουσιασμός βλάπτει. Πρέπει να είσαι θαρραλέος και ψύχραιμος. Αν με χτυπήσει ο αντίπαλος αλλού από εκεί που περιμένω, δε θα κάνω και εγώ αντίποινα».

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ "ΓΙΓΑΝΤΩΝ"

Η Ομοσπονδία που συστάθηκε περίπου το 1951 με πρωτοβουλία του Ηλιού από την Αθήνα-που ήταν και ο Πρόεδρός της- και του Πανίδη από τη Θεσσαλονίκη ανέλαβε να οργανώσει το παρεξηγημένο από πολλούς κατς. Αν και ο κόσμος έρρεε στα γήπεδα για να θαυμάσει τους θηριώδεις πρωτοπαλαιστές, ορισμένοι και μέσα από εφημερίδες της εποχής έβαλαν συντονισμένα κατά του κατς.

«Η Ομοσπονδία διαλύθηκε το 1970 όταν πέθανε ο Ηλιού. Το κακό είναι ότι πολλοί από αυτούς που ήθελαν την Ομοσπονδία το έκαναν, για να επιδειχθούν. Δεν φρόντισαν να καθιερώσουν το άθλημα.

Και όποιος λέει ότι δεν είναι άθλημα γελιέται. Μπορεί να είναι και θέαμα αλλά ο αθλητής που ανεβαίνει στο ρινγκ πρέπει να αντέχει. Το κατς δίνει ευχαρίστηση στο θεατή και αν ο κατσερ είναι καλός θα τον χειροκροτήσει ο κόσμος. Αν όχι θα τον αποδοκιμάσει. Μερικοί έξυπνοι έλεγαν ότι κοροϊδεύαμε. Αφού έλεγαν ότι κοροϊδεύαμε, γιατί πλήρωναν το εισιτήριο για να μας δουν; Αφού για αυτό έρχεσαι, για να δεις θέαμα. Αν εγώ στο ένα λεπτό φάω τον αντίπαλο μου, τι θέαμα θα προλάβεις να δεις; Τίποτε. Το κατς είναι επί 5 γύρους show, πετάγματα, λαβές, αίματα. Από την εμπειρία μου από τα ταξίδια στο εξωτερικό είδα ότι ακόμη και οι Γερμανοί-αν και πιο τυπικοί- πήγαιναν σε αγώνες κατς για να περάσουν ευχάριστα την ώρα τους. Ενώ ο Έλληνας, που αμφισβητεί τα πάντα, θα έλεγε ότι τον κοροϊδεύαν. Δεν λέει ότι αυτό το πράγμα είναι έτσι, ας το δεχτώ λοιπόν έτσι. Αλλιώς δεν πάω.

Στους αγώνες έρχονταν όλοι, πλούσιοι, φτωχοί, γυναίκες, παιδιά. Ακόμη και στρατοδίκες παρακολουθούσαν αγώνες. Θυμάμαι σε έναν αγώνα δεν είχε εμφανιστεί ο Ξένος αθλητής. Ήταν και ο στρατοδίκης ο Κόπτης. Και αναγκάζομαι και εγώ, αν και διαιτητής, να βάλω φόρμα με κουκούλα σα δέρμα λεοπάρδαλης. Ανεβαίνω στο ρινγκ, για να γίνει ο αγώνας. Και μετά από λίγα λεπτά παιχνιδιού λέει ο Κόπτης " Παιδιά, Ο Γιώτης είναι". Κάποια

στιγμή από τη ζέστη αρχίζω να μην αισθάνομαι καλά γιατί και η φόρμα ήταν στενή. Τελειώνει ο αγώνας και εγώ να είμαι έτοιμος να σκάσω. Ο Καραμήτσος να νομίζει ότι κάνω πλάκα. Και έκαναν μισή ώρα να μου λύσουν τα κορδόνια».

ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΡΙΝΓΚ

Ο Λαμπράκης μία φορά έφαγε ξύλο στη Μαδρίτη και χάλασε το κοντράτο. Γυρίσαμε πίσω. Αν και ξεκίνησε πολύ ωραία η διοργάνωση. Όλοι οι Έλληνες κατσέρ φορούσαν φουστάνελες πάνω στο ρινγκ εκτός από εμένα και τον Καρπόζηλο γιατί είμαστε κοντοί.

Είμαστε στη Γερμανία και ο Κάιζερ-το αφεντικό- κανόνιζε ποιος θα παίξει με ποιον και πότε θα χάσει. Εγώ ήταν να παίξω με έναν Τούρκο. Μου λέει ο Κάιζερ να χάσω. "Τι λες, είσαι τρελός;" του απαντάω στα γερμανικά. Ο Τούρκος ήξερε γερμανικά και με ακούει "θέλεις να παλαίψουμε ρίνε;" "με ρωτάει. "Ναι" και ανεβαίνω στο ρινγκ και τον σακατεύω. Ο Γερμανός μετά από αυτό μας έδιωξε. Τι να κάνω, το πήρα πατριωτικά. Δεν ήθελα να χάσω από Τούρκο, ξύπνησε και το ποντιακό μου. Αν ήταν από κάποια άλλη χώρα δε θα είχα πρόβλημα.

Στο ίδιο τουρνουά ο Κάιζερ είχε φέρει έναν Ιάπωνα, τον Μπόγκο, αυτόν που έπαιζε στον Τζέιμς Μπονι, στο Χρυσοδάκτυλο με το καπέλο. Το καπέλο του μόνο ζύγιζε τρισημίσις κιλά. Ήταν το ατού της βραδιάς. Βγαίνει στο ρινγκ, βγάζει το μπουρνούζι και μένει το μαγιώ. Ήταν σαν τρακτέρ, αλλά από πάλη δεν ήξερε τίποτε. Με αυτόν έπαιξε ένας Τεξανός 2,10 ύψος που ήρθε με στολή καου-μπόυ. Και οι δύο ήταν αγγούρια. Μόνο θεωρία ήταν. Πραγματικοί κατσέρ ήταν ο Τιμονίδης, ο Αλεξίου, ο Παπαλαζάρου, ο Καρυστινός και ο Καρπόζηλος που ήταν θεαματικός. Ήταν δύο αδέρφια Εγγλέζοι που είχαν παλαίψει μπροστά στο Φίλιππο της Αγγλίας. Αυτοί είχαν ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο και πρόσφεραν ποιοτικό θέαμα.

Μετά τον πόλεμο της Κορέας πήγα στην Αμερική, στην Αστόρια. Επισκέφτηκα μερικά γυμναστήρια και ήθελαν να με κρατήσουν να με κάνουν τσαμπιόνι. Αλλά εγώ δεν μπορούσα. Σαν το μικρό παιδί έκλαιγα και γύρισα πίσω.

Πάντως έπαιξα σε πολλές χώρες, στη Γερμανία, στην Αυστραλία, στο Χαρτούμ, στο Ισραήλ, στη Δαμασκό, στη Βηρυτό.

Θυμάμαι την ουρά του κόσμου στο ταμείο, τις γυναίκες να με τραβούν από τα μαλλιά, Ισπανίδες, Ελληνίδες. Μου έλεγαν "Με παντρεύεσαι;". Οι περισσότεροι ήθελαν να δουν το Γιώτη, πώς παίζει. Είχα τραβηχτικό. Έδινα στον αγώνα σάρκα και οστά.»

ΣΤΟΛΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΣΟΥΚΛΙΑ

Πίσω από τα τρομακτικά ονόματα που χρησιμοποιούσαν οι παίκτες για τις επαγγελματικές του εμφανίσεις κρύβονταν συνήθως "γίγαντες με χρυσή καρδιά". Οι κατσέρ φάνταζαν αιμοδιψείς μόνο πάνω στο ρινγκ..

«Επί τω πλείστον φορούσαμε μαγιώ, αμερικάνικα παπούτσια με κάλτσες και προστατευτικά αξεσουάρ για τα γεννητικά όργανα. Αυτά τα πληρώναμε εμείς από την τσέπη μας. Ορισμένοι ξένοι φορούσαν και μάσκα και έπαιζαν στη Θεσσαλονίκη με μάσκα και στην Αθήνα χωρίς. Επίσης έπαιζαν και με διαφορετικά ονόματα. Αυτά ήταν επαγγελματικά κόλπα για να οικονομήσουν όλοι. Οι παίκτες χρησιμοποιούσαν στις ονομασίες τους πολύ το Τζιμ, όπως Τζιμ Άτλας, Τζιμ Άλεξ. Αυτό είχε μείνει από τον Τζιμ Λόντο.

Παράλληλα όμως τους κολλούσαν και άλλα όπως "ο Δυναμίτης", "ο Τρομερός", "το σιδερένιο κεφάλι" για το Λαμπράκη, "ο θηριώδης Πανάγος με τη χρυσή καρδιά". Ο Γιώτης ήταν ο "άγγελος".

Δεν είχαμε άλλο πόρο δεν ξέραμε πως αλλιώς να ζήσουμε. Η Πολιτεία δεν βοηθούσε. Κάθε κατσέρ ήταν και ένας φτωχός. Κανένα πλουσιόπαιδο δεν μπορούσε να παίξει κατς γιατί δεν είχε τις αρετές του φτωχού. Οι κατσέρ ήταν και οι πιο τολμηροί γιατί ήξεραν και τις αποδοχές που θα είχαν. Στην αρχή, μπορεί όταν παίζαμε στην επαρχία να πληρωνόμασταν καμία φορά σε σύκα ή καρύδια, μετά όμως βγάλαμε αρκετά χρήματα.»

Η **Μελίνα Μερκούρη** ως Υπουργός Πολιτισμού θέλησε να αποκαταστήσει επίσημα πλέον το κατς της Ελλάδας.

«Το κατς έσβησε όταν πέθανε ο Καρπόζηλος το 1967. Τον τελευταίο αγώνα στη Θεσσαλονίκη τον διοργάνωσε ο Σουγκλάκος πέρσι προς τιμήν μου.

Η **Μερκούρη** γύρω στο '86 θέλησε να κάνει γνωστό το κατς και αποφάσισε να διοργανώσει στα πλαίσια πολιτιστικών εκδηλώσεων και αγώνες κατς στο Ειρήνης και Φιλίας με επιχορήγηση από το Υπουργείο Πολιτισμού. Ήθελε επίσης να βγούμε και στην τηλεόραση να μιλήσουμε για το κατς και είχε καλέσει το Σουγκλάκο και εμένα. Ακόμη μετανιώνω που δεν πήγα, γιατί τη μακαρίτισσα την είχα γνωρίσει μαζί με τον **Ζυλ Ντασέν**».

Ο μεγαλο-κατσέρ Πώλ Γκράχαμ, όχι με τον Καρπόζηλο αλλά με τον κροκόδειλο

ΜΕ ΚΟΛΠΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΙΚΑ

ΣΑΒΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, πρώην πρωταθλητής του κατς

Συνέντευξη στη Θεοδώρα Αυγέρη

Κρατούσε μεγάλες, εντυπωσιακές, κορνιζαρισμένες φωτογραφίες από αγώνες ζευγαριών με τον Τζιμ Άτλας, τον Πασχαλίδη, τον Φραγκούλη, οπότε δεν ήταν ιδιαίτερα δύσκολο να τον αναγνωρίσω στο Καφέ που ορίσαμε ως τόπο συνάντησης. Το παράστημα και το ιδιαίτερο σπιλ του παλαιστή που μάλλον τον ακολουθούν ακόμη και σήμερα, στα πενήντα και κάτι χρόνια του, το κάποτε υπεργυμνασμένο σώμα, τον πρόδωσαν σχεδόν αμέσως.

“Τι έγινε; Ήρθε η στιγμή να βγούμε από τη ναφθαλίνη;”, ήταν η πρώτη παρατήρηση του Σάββα Νικολαΐδη πριν αρχίσει να μιλά για τα μεγάλα ονόματα του κατς της Θεσσαλονίκης και να αφηγείται τα κατορθώματα και παθήματά του στα ρινγκ.

“Σύμφωνα με μαρτυρίες παλιών αθλητών, το κατς στην Ελλάδα το έφερε ο Χρήστος Θεοφίλου, ο γνωστός σε όλους ως Τζιμ Λόντος. Από την εποχή ακόμη που πάλευα μόνο ελληνορωμαϊκή, έβλεπα τους αγώνες κατς που γίνονταν στο παλιό γήπεδο του ΠΑΟΚ, εκεί γύρω στο '57 με '58. Έβλεπα τον Ναθαναήλ, τον Καρ-

πόζηλο, τον Λαμπράκη. Η πάλη τους ήταν τελείως διαφορετική από αυτή που εμείς με τον Νίκο τον Τιμονίδη θέλαμε να λανσάρουμε στη Θεσσαλονίκη αλλά και γενικότερα στην Ελλάδα. Οι παλιοί ήταν παλαισταί που είχαν πάνω από εκατόν τριάντα, εκατόν σαράντα κιλά. Παλεύανε χαμηλά, κάπ σαν ελεύθερα ερασιτεχνική. Δεν ήταν το παιχνίδι εκείνο που κάνουν οι σπανιόλοι και είναι το κατς που βλέπουμε τώρα στις τηλεοράσεις. Τον τρόπο αυτό παιχνιδιού στη συνέχεια τον υιοθέτησαν οι Αμερικάνοι. Αυτό είναι το κατς που ενθουσιάζει τον κόσμο. Είναι πιο εμφανίσιμο, πιο όμορφο, πιο εντυπωσιακό».

Ο Σάββας Νικολαΐδης ανήκει στους τελευταίους παλαιστές της Θεσσαλονίκης που ασχολήθηκαν με το κατς και που έφεραν σ' αυτό στοιχεία διαφορετικά από εκείνα στα οποία είχαν συνηθίσει το κοινό της πόλης οι παλιότεροι κατσερς. Ξοπίσο οι αναμετρήσεις και τα σκληρά ματς με τους πρώτους διδάξαντες δεν θα μπορούσαν να είναι γι' αυτόν παρά μόνο τιμητικές.

ΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΚΛΕΙΔΙΑ

Με τον Ναθαναήλ είχα την τιμή να παλέψω, και όταν λέω την τιμή το εννοώ, γιατί ήταν ένας πολύ καλός παλαιστής. Καταγόταν από την Άψαλο Εδέσσης. Ναθαναηλίδης ήταν το πραγματικό του όνομα. Είχα παλέψει μαζί του, εκκολαπόμενος τότε εγώ, μέσα στο Γκρην Παρκ, εκεί που βρίσκεται τώρα το Θέατρο. Θυμάμαι, μετά τον αγώνα, είχε πει για μένα: "Αυτός μια μέρα θα πάρει όλα τα λεφτά της πάλης". Ο Ναθαναήλ είχε ένα τρομερό σώμα. Ήταν αρκετά εύσωμος και γυμνασμένος, ήξερε καλά την ελευθερά. Ξεκίνησε παλεύοντας στα πανηγύρια των χωριών της Εδέσσης, φορώντας τα "κιουσέτια", κάτι κοντά, δερμάτινα παντελόνια. Στη συνέχεια κατέβηκε στην Αθήνα, πήγε σε γυμναστήρια, γυμνάστηκε με μεγάλους εκεί αθλητές, όπως τον Δουρβετάκη, τον Καρυσινό...

Ο Λαμπράκης είχε το εξής χαρακτηριστικό: Επάνω στο παιχνίδι έκανε ένα τίναγμα και περπατούσε με τον πισινό. Ήταν κάτι εξαιρετικά δύσκολο, μια-δυο φορές να προσπαθήσεις να βγάλεις αυτό το χτύπημα, πάει, κουράστηκε. Ε, αυτός μπορούσε να πάει από τη μία έως την άλλη γωνία του ριγκ με αυτό τον τρόπο... Είχε δε, όπως όλοι λένε, τρομερό κεφάλι. Η κεφαλιά του έχει μείνει στην ιστορία: **"Η κεφαλιά του Λαμπράκη"**.

Ο Καρπόζηλος ήταν τρομερά τεχνίτης, άλλωστε τον βοηθούσε πολύ και η κατασκευή του, ήταν κοντός. Στην πάλη οι κοντοί, σχεδόν πάντα, είναι οι καλύτεροι παλαισταί. Επειδή το κέντρο βάρους είναι πιο χαμηλά δεν πέφτουν εύκολα. Από τη μια, στον Καρπόζηλο ήταν αυτό, από την άλλη όμως ήταν και η εξυπνάδα του ... Ήταν ο ίδιος και διοργανωτής αγώνων στη Θεσσαλονίκη. Έφερνε παλαιστάς από έξω, είχε την δυνατότητα να βλέπει τους ξένους αθλητές πώς παλεύουν και να επιλέγει τα καλύτερα **"κλειδιά"**, τις καλύτερες τεχνικές. Στην πάλη κάθε μέρα βγαίνει και κάτι καινούργιο. Και ' γώ αν πήγα λίγο μπροστά αυτό έκανα. Έπαιρνα από όλους τους ξένους αθλητές και από μία λαβή...»

Από την κεφαλιά του Λαμπράκη και τον όγκο του Ναθαναήλ της δεκαετίας του '50, στο καινούργιο σπλ του Τιμονίδη, του Νικολαΐδη, του Φραγκούλη, με τα υπερεντυπωσιακά εναέρια χτυπήματα στις αίθουσες κινηματογράφων της πόλης, στα μέσα του '60. Οι νεότεροι του είδους άρχισαν να κατανοούν όλο και περισσότερο την έννοια της νεοφερμένης λέξης "σόου", ωστόσο τα μέσα που διέθεταν δεν ήταν και τα πιο πρόσφορα.

"Στην Αθήνα ήταν πολύ πιο οργανωμένοι από εμάς. Είχαν τους δικούς τους χώρους, ενώ εμείς εδώ, έπρεπε να πάμε σε ερασιτεχνικά γυμναστήρια για να κάνουμε προπόνηση. Περιμέναμε να τελειώσει η προπόνηση των αθλητών και εν συνεχεία μπαίναμε εμείς για να γυμναστούμε. Δεν είχαμε δικά μας γυμναστήρια, ούτε σύλλογο. Ο συγχωρεμένος ο Τζιμ Άτλας, ένα χρόνο πριν πεθάνει με είχε φωνάξει να κάνουμε ένα σύλλογο. Δεν πρόλαβε όμως, συχωρέθηκε...

Είναι αλήθεια ότι στο κατς μας οδήγησε και λίγο το χρήμα. Είμασταν πάμφτωχα παιδιά εμείς. Δεν τα βγάζαμε πέρα με την ερασιτεχνική πάλη σε καμιά περίπτωση. Κάποτε, σ'ένα πανηγύρι στο Λαχανά, πήγα και πάλεψα και πήρα ως έπαθλο ένα μικρό μοσχαρακι. Τότε ο σύλλογός μου, ο ΒΑΟ, με είχε τιμωρήσει δεκαπέντε ημέρες. Αυτό ήταν η φωτιά στο φυτό. Μέχρι τότε εμένα κανείς δεν με είχε ρωτήσει: **"νεαρέ μου έχεις να ζήσεις, έχεις να πεις ένα γάλα μετά την προπόνηση;"** Καταλαβαίνεις εκείνη την εποχή τί ήταν ένα μοσχαρακι... Αυτό το γεγονός ήταν η αφορμή. Μεταπήδησα στο κατς. Εκεί είδα ότι είχε αρκετά χρήματα. Εγώ προσωπικά είχα φτάσει σ'ένα πολύ καλό "κασέ" που αμφιβάλλω αν είχε άλλος Έλληνας παλαιστής. Πέρα όμως από το χρηματικό, με είχε εντυπωσιάσει και ένας αγώνας του Νίκου του Τιμονίδη, που, αν δεν με απατά η μνήμη μου, πρέπει να ήταν με τον Μπουράνη μέσα στο γήπεδο της ΧΑΝΘ. Νεαρός τότε εγώ και εκκολαπόμενος στο άθλημα της πάλης, όταν είδα αυτά τα δύο θηρία, αυτά τα δύο πανύψηλα παιδιά, τις δυο κορμάρες τις γυμνασμένες να χτυπιούνται και να παλεύουν στον αέρα σαν αετοί, εντυπωσιάστηκα. Έτσι μου μπήκε η ιδέα..."

ΣΠΑΝΙΟΛΙΚΟ ΚΑΤΣ

Εδώ στην πόλη της Θεσσαλονίκης, την περίοδο '60-'65, είμασταν ένα γκρουπ πέντε -έξι αθλητών. Εγώ, ο Τιμονίδης, ο Πασσαλίδης, ο Καραμήτσος, ο Φραγκούλης, ο Μπουράνης. Εγώ ήμουν ο πιο μικρός από όλους αυτούς. Ήμουν μωρούλι τότε, ίσα-ίσα που με βάζανε να παίξω. Είχα κάνει όμως τότε τρομερές εμφανίσεις. Πάλευα το σπανιόλο κατς, το οποίο μέσα στη Θεσσαλονίκη γνωρίζαμε μόνο εγώ, ο Νίκος ο Τιμονίδης και ο Λάκης ο Φραγκούλης από τη Νεάπολη. Αυτός έπαιζε πολύ ωραίο κατς γιατί είχε μπλέξει με σπανιόλους παλαιστάς και είχε αποκομίσει από εκεί ορισμένα καλά χτυπήματα. Στην Ισπανία υπάρχει σχολή κατς. Από εκεί, κατά τη γνώμη μου, βγαίνουν οι καλύτεροι αθλητές του κατς, οι πιο θεαματικοί. Ένας που έχει γνώση της πάλης, μόλις δει έναν παλαιστή, θα καταλάβει αν πέρασε από εκείνες τις σχολές. Εγώ έχω παλαίψει μαζί τους όπως και κατ'επανάληψη με πάρα πολλούς άλλους ξένους. Έπαιζα αυτό το σπλ γιατί ήταν το μόνο που τραβούσε τον κόσμο. Από τη μια δεν είχα πολλά καλά, από την άλλη ήμουν και της ελληνορωμαϊκής... Άλλη η εποχή του Λαμπράκη... Τότε τον παλαιστή τον θαυμάζανε από την εμφάνισή του, από το αν ήταν ψηλός, από το αν είχε εκατόν πενήντα κιλά, άσχετα αν αυτά τα κιλά δεν ήταν δεμένα. "Ω", έλεγαν, "δυνατός είναι". Αν ένας αθλητής ήταν καλογυμνασμένος, αλλά ήταν ογδόντα-ενενήντα κιλά έλεγαν: "Έλα μωρέ λίγος είναι, τι να σου κάνει"... Σπανιόλοι είχαν έρθει και έπαιζαν και στην Θεσσαλονίκη. Μεγάλα ονόματα, όπως ο **Πεπέ Κορτέζ**, ο **Βιλαβέρτε** με τον οποίο μάλιστα είχα παίξει στη

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΤΣ

ΓΗΠΕΔΟ Χ.Α.Ν.Θ.

ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΑΙ ΩΡΑΝ 9 Μ.Μ.

ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΞΕΝΩΝ ΚΑΤΣΕΡ

ΞΕΝΟΙ ΚΑΤΣΕΡ

ΝΤΙ ΜΠΕΣΤΙΑ
ΤΟΥΪΑ ΒΘΡΝΕΟ
ΝΙΚΟΛ. ΣΑΓΙΑ
ΜΑΣΚΟΦΟΡΟΣ
ΤΣΟΝ. ΠΑΤΕΡΣΟΝ
ΜΑΥΡΟΣ ΔΑΙΜΩΝ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΣΕΡ

Κ. ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ
ΔΗΜ. ΚΑΡΙΣΤΙΝΟΣ
ΓΕΩΡ. ΜΠΟΥΡΑΝΗΣ
ΣΟΥΠ. ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ
ΓΕΩΡ. ΤΡΟΜΑΡΑΣ
ΙΩΑΝ. ΚΑΡΑΒΕΒΑΣ
ΚΩΝ. ΣΙΑΦΑΚΑΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ
ΓΕΩΡ. ΚΑΡΑΜΙΤΣΟΣ
ΓΕΩΡ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ
ΣΑΒΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΘΕΣΕΙΣ

Αθήνα και Ξαναπάλαισα μαζί του στην Αυστρία”.

Ακόμη πιο εντυπωσιακά ήταν τα παιχνίδια μεταξύ τεσσάρων, έξι, ακόμη και δέκα αθλητών. Πολύ συχνά ο ένας από το ζευγάρι ανημετώπιζε μόνος του τους άλλους δύο ανιπάλους όταν ο παρτενέρ του δεν προλάβαινε να του δώσει... χείρα βοηθείας.

“Το παιχνίδι μας ήταν κατά οχδόντα τρεις εκατό εναέριο, με αεροψαλίδες, φλάι-νταγκ, χτυπήματα με τα πόδια. Τα περισσότερα χτυπήματά μας γινόντουσαν με τα πόδια. Για να κάνεις όλα αυτά τα πράγματα, ήθελε να’χεις φοβερή μέση και τρομερή αντοχή. Φανταστείτε, κάναμε πέντε έξι γύρους των τριών λεπτών, των πέντε λεπτών. Χρειάζονταν γερά πνευμόνια, ιδιαίτερα στο παιχνίδι με δυάδες. Εκεί βέβαια, όταν κουραζόσουν, έδινες το χέρι σου στο ζευγάρι για να συνεχίσει εκείνο. Πολλές φορές όμως όταν δεν προλάβαινες να δώσεις το χέρι σου και οι δύο αντίπαλοι πέφτανε επάνω σου. Σε στριμώνχανε σε κάποια γωνία του ρινγκ. Τότε ήθελε πνευμόνια γιατί έπρεπε να κάνεις και με τους δύο παίχτες παιχνίδι. Όλοι αυτοί που είχαν πολλά κιλά θέλαν να παίζουν με μας γιατί βγάζαμε όλο το παιχνίδι και τους ξεκουράζαμε. Εγώ έχω παίξει ζευγάρι με πάρα πολλούς: τον Τζιμ Άτλα, τον Τιμονίδη, τον Φραγκούλη, τον Πασχαλίδη.”

ΣΤΡΕΙΚ ΚΑΙ ΜΠΙΣΤΟΛΙ

Ένας τρομερά εντυπωσιακός μου αγώνας, ήταν με τον Μουσταφά Έλκου, τον Λιβανέζο, έναν καταπληκτικό αθλητή. Έχω ακόμη στην πλάτη μου ένα σημάδι από το παιχνίδι αυτό που είχε γίνει σ’έναν παλιό κινηματογράφο. Είχα πέσει έξω από τα σκοινιά και στην πλάτη μου καρφώθηκε ο πάτος από ένα μπουκάλι κόκα - κόλα. Σηκώθηκα όμως και συνέχισα τον αγώνα με το μπουκάλι, επειδή ο κόσμος ήταν τόσο παθιασμένος, τόσο πολύ του άρεσε ο αγώνας. Τότε το κατς μάζευε πολύ κόσμο. Ήταν άλλες οι εποχές. Ο κόσμος αγαπούσε πολύ τους παλαιστές, τους είχε σαν ημίθεους. Βέβαια καταλάβαινε ποιο ήταν το θέατρο. Ερχόταν όμως όχι για να δει ανθρώπους να σκοτώνονται, ερχόταν για να θαυμάσει τεχνική, γνωρίζοντας ότι αυτό που έβλεπε ήταν σικέ. Τον ευχαριστούσε όμως ένα εναέριο χτύπημα, το θέαμα.

Εγώ έτυχε να κάνω σημμένο παιχνίδι, στο οποίο όμως οι τρεις γύροι ήταν επίδειξη και ο τέταρτος “όποιος νικήσει”. Εγώ ήμουν επαγγελματίας, πάλευα έξω, γι’αυτό το λόγο χρειάζομαι τα πρωταθλήματα, το όνομα, τη φήμη. Μ’αυτήν ανέβαινε το “κασέ”. Δεν ήθελα να χάσω παιχνίδια. Βασιζόμουν όμως στον εαυτό μου και τα χτυπούσα στον τελευταίο γύρο μετά την επίδειξη. Και εγώ και ο Τιμονίδης, ήμασταν πιστολάδες. Όλοι εμείς που ξεκινήσαμε από την ελληνορωμαϊκή, είμα-

σαν πιστολάδες... Ο κόσμος ήθελε να δει κάποιο θέαμα, είχε απαιτήσεις. Εάν εμείς παλεύαμε γνήσια δεν θα έβλεπε τίποτα, αντιθέτως θα μας γιουχαρίζε. Γι’αυτόν το λόγο γινόταν ένα θέαμα και στον τελευταίο ή στον προτελευταίο γύρο, αναλόγως πώς ήθελε ο διοργανωτής, όποιος από τους δύο παίχτες ήταν ο πιο ικανός, αυτός νικούσε. Νικώντας ανέβαινε αυτομάτως το κασέ σου. Συνήθως, όταν οι δύο αθληταί δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους, επενέβαινε ο διοργανωτής και έλεγε: “Μπορείς να κάνεις τρεις γύρους για τους θεατές, για το κοινό, και τον τέταρτο γύρο “στρέικ, μπιστόλι”, όπως λέμε στη γλώσσα μας. Δηλαδή, “όποιος πάρει”. Έτσι καταφέρναμε και τον κόσμο να διασκεδάσουμε και τη φήμη μας να διατηρήσουμε. Έφτασα, κάνοντας στις αραβικές χώρες ακόμη και δέκα μαζεμένα παιχνίδια, να παίρνω 1600-1700 δολάρια. Εδώ στη Θεσσαλονίκη ήταν πολύ λίγα τα λεφτά, περισσότερο παλεύαμε εδώ για να φανεί η πόλη μας.

Τώρα η Θεσσαλονίκη δεν έχει κατς. Κανέναν, τίποτα. Μόνο στην Αθήνα έχει γυμναστήρια στα οποία διδάσκεται το κατς. Εγώ πάντως πιστεύω ότι αν δεν ψηθείς στο ερασιτεχνικό ταπί, αν δεν ξεκινήσει ένας αθλητής από ελληνορωμαϊκή ή ελευθέρα πάλη, δεν μπορεί να γίνει καλός κατσέρ.”

ΣΥΡΡΑΞΗ ΛΑΜΠΡΑΚΗ - ΠΑΝΑΓΟΥ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΚΟΡΑΣΙΔΩΝ

Μεταξύ των άλλων προσκλήσεων ήταν του Δημάρχου Θεσσαλονίκης και του Διευθυντή της Αστυνομίας Θεσσαλονίκης κ. Δημ. Καμουτσή, να πραγματοποιήσω έναν αγώνα προς προικοδότηση διαφόρων ορφανών κοριτσιών.

Φθάνοντας στη Θεσσαλονίκη έγινε ένα συμβούλιο με τα μέλη της επιτροπής, με σκοπό την καλύτερη οργάνωση του αγώνα και με τον ποιον μπορούσα να παλέψω, ώστε να συγκεντρωθούν περισσότεροι φιλάθλοι, επομένως και εισπράξεις. Είχα κάνει αγώνες πάλης με Έλληνες, Γάλλους, Τούρκους κ.λπ. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον μου, και για όσα χρόνια ήμουν πρωταθλητής όλων των κατηγοριών πάλης βαρέων-βαρών, ήταν να έλθω αντιμέτωπος με τον Λαμπράκη. Έκανα τη σχετική πρόταση για τον Λαμπράκη και όλα τα μέλη της Επιτροπής την δέχθηκαν με ευχαρίστηση, αφού θα είχε μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τους φιλάθλους.

Τότε, τον παίρνω στο τηλέφωνο και του εξηγώ σχετικά. Ακόμη, του τόνισα για ποιο σκοπό γίνεται ο αγώνας (προικοδότηση απόρων κοριτσιών) και ότι εγώ δεν θα πληρωνόμουν αφού ήταν τέτοιος ο σκοπός και ακόμη αυτό με ευχαριστούσε. Συγκατατέθηκε και αποφάσισε να έλθει.

Ετοιμάστηκε ο αγώνας στη Θεσσαλονίκη και ειδοποιήθηκε από άκρη σε άκρη, όλη η πόλη. Ακόμη έφθασαν για να παρακολουθήσουν τον αγώνα και άλλοι παλαιστές, όπως ο Καρπόζηλος, ο Ναθαναήλ, ο Παπαλαζάρου, ο Καρυστινός και άλλοι. Ο αγώνας γι-

νόταν στο γήπεδο του ΠΑΟΚ. Για μια στιγμή βλέπω τον Καρπόζηλο να έρχεται μέσα, προς εμένα, για να μιλήσει μαζί μου. Τον ρωτώ, «π συμβαίνει»; «Ο Ανδρέας Λαμπράκης θέλει να μιλήσει μαζί σου», μου απαντά.

«Τι θέλει»;

«Επειδή ο αγώνας είναι φιλικός να πάρετε μια απόφαση και να προσυνηνοθηθείτε».

«Αυτά δεν γίνονται με κανένα τρόπο, του απαντώ». Διότι ήξερα αγαπητοί μου φίλοι, ότι αν υπέκυπτα σε αυτούς, και επειδή βρισκόμουν πολύ χαμηλά από οικονομικής πλευράς, ίσως να μην ξανάβγαινα στην παλαίστρα επάνω. Αλλά εφ' όσον είχα τη δύναμη και το κουράγιο αποφάσισα ο αγώνας να γίνει. Να γίνει ίσια και όποιος νικήσει και έτσι να είμαστε και ευχαριστημένοι. Ή αυτός, ή εγώ. Και έτσι άρχισε η γκρίνια, αλλά εγώ ευσυνέχισα αυτό το οποίο είχα στο μυαλό μου. Έρχεται η ώρα της παλαίστρας. Ανεβαίνουμε επάνω. Εκείνη τη στιγμή ο Λαμπράκης παίρνει το μικρόφωνο, κάτι που δεν το περίμενε κανένας, και λέγει: «Αγαπητοί μου φίλαθλοι εδώ σήμερα που αγωνιζόμαστε με εφesperan οι φασίστες για να με καθαρίσουν». Πω, πω κάτι πράγματα που δεν επιτρέπεται να λέγονται για τον αθλητισμό. Πήρα το μικρόφωνο και απάντησα λέγοντας. «Αγαπητοί μου φίλαθλοι μην πιστεύετε αυτά που σας λέει ο Λαμπράκης. Εδώ πέρα είμεθα αθλητές, αγωνιζόμαστε εντελώς δωρεάν για να προικοδοτήσουμε 200 ορφανά κοριτσάκια. Λοιπόν ο κ. Λαμπράκης αφού νομίζει ότι τον έφεραν να τον καθαρίσουν, σας πληροφορώ ότι έχω

τη δύναμη και κανείς δεν μπορεί να επέμβει. Είμαστε οι δυο μας εδώ απάνω και ο καλύτερος θα νικήσει». Έτσι ο κόσμος άλλαξε γνώμη και άρχισε να ενδιαφέρεται και να περιμένει τι θα γίνει. Σε τέσσερα λεπτά είχα κάνει την ιαπωνική λαβή και μου λέει: «Δεν λυπάσαι τα παιδιά μου; Θα πεθάνω. Θα μου σπάσεις τα χέρια». Τον άφησα. Το αποτέλεσμα του αγώνα ήταν ότι μετά από 15-20 λεπτά προσπάθησε να μου σπάσει τα δικά μου τα χέρια με το ίδιο κόλπο. Αλλά ευτυχώς δεν έγινε. Αφού είδα όμως ένα τέτοιο πράμα, άλλαξα τακτική, οπότε η πάλη γινόταν γιγαντομαχία, μάλλον ταυρομαχία. Δεν μπορούσε να μας ξεχωρίσει κανένας, τον είχα κάνει κομμάτια με την τακτική μου. Τέλος, το αποτέλεσμα ήταν να χάσει και να εγκαταλείψει την παλαίστρα και τότε άρχισε να χειροκροτεί το πλήθος, ο κόσμος. Αλλιώς θα γινόταν, ίσως, καμία επανάσταση.

Τελικώς ο σκοπός του αγώνα επιτεύχθηκε και προικοδοτήθηκαν διακόσια ορφανά κορίτσια. Καταθέσαμε τα χρήματα στην τράπεζα και το καθένα είχε στο ταμειυτήριο χίλιες δραχμές, με δικαίωμα όταν θα γίνονταν είκοσι χρονών να τα αναλήψουν (σηκώσουν). Σήμερα αυτά τα παιδιά είναι όλα ευχαριστημένα.

Μετά από αυτόν τον αγώνα στη Μακεδονία, σε λίγες ημέρες, με ειδοποίησαν να αγωνιστώ για το πρωτάθλημα στην Ιταλία».

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΟΣ, από το βιβλίο του «50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ ΠΑΛΗΣ (1933-1987)»

ΣΤΟ ΡΙΝΓΚ ΜΕ ΤΑ ΘΗΡΙΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ, παλιός κατσέρ - διοργανωτής αγώνων

Συνέντευξη στην Όλγα Τσαντήλα

ΓΗΠΕΔΟΝ "ΑΡΕΩΣ,"

Ό Διεθνής Μακεδών πρωτοπαλαιστής
ΓΕΩΡΓ. ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ
Κιλά 102

**ΚΥΡΙΑΚΗ
25
ΙΟΥΝΙΟΥ**

ΩΡΑ 8.30' ΒΡΑΔΥΝΗ

ΑΓΩΝΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ

ΠΑΛΗΣ «ΚΑΤΣ»

Οι αγώνες τελούνται υπό την
προστασίαν της Όμοσπον-
δίας έλευθέρας πάλης ΚΑΤΣ

Λαμβάνουν μέρος οι Έλ-
ληνες πρωτοπαλαισταί:

Ό Πρωταθλητής Όμιβαρέων Βερών
ΙΓΝ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ
Κιλά 95

Π. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Κ. ΚΑΤΕΡΙΝΑΚΟΣ Ό δρυ-
λικός μασκοφόρος **Κ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ** ό **ΙΓΝ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ** και ό **Γ. ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ**
ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΑ ΩΡΙΣΘΟΥΝ ΔΙΑ ΚΛΗΡΟΥ

Φουσκώναμε από χαρά όταν βλέπαμε κόσμο στο γήπεδο και
μάλιστα κόσμο δικό μας. Θέλαμε να δουν ο κόσμος θέα-
μα, να ευχαριστηθούν. Το κατς δεν εντάσσεται στα αθλή-
ματα, αλλά στα δημόσια θεάματα. Είναι όπως το θέατρο, ο κινημα-
τογράφος.»

1963. Ο Ανδρέας Λαμπράκης, ο θρύλος του ελληνικού κατς, σω-
ματώδης και επιβλητικός, μπαίνει στο γήπεδο του Άρεως και κοι-
τάζει εξεταστικά το χώρο, όπου προποούνται οι πυγμάχοι της Θεσ-
σαλονίκης. Προς στιγμήν σταματάνε όλοι και τα βλέμματα στρέφον-
ται επάνω του. Αυτός απόητος αναζητάει ένα ταλέντο, κάποιον με
εντυπωσιακή σωματική διάπλαση, δυνατό στα χτυπήματα και θεα-
ματικό στην κίνηση. Κάποιον που να μπορεί να ανεβάσει την αδρε-
ναλίνη των θεατών, να συγκλονίσει τους φίλους του κατς. Το έμπει-
ρο βλέμμα του πέφτει πάνω στο νεαρό, τότε, Γιώργο Καραμήτσο που
ιδρώνει πάνω στο ρινγκ της πυγμαχίας. Οι δυνατές γροθιές του τρα-
βούν την προσοχή του και στο πρόσωπο του νεαρού πυγμάχου, ανα-
γνωρίζει έναν επίδοξο πρωταγωνιστή του κατς. Τα επιχειρήματα
του Λαμπράκη δυνατά, τι πιο πειστικό από την αποθέωση και το θαυ-
μασμό των συμπολιτών του, από το να παίζει σε κατάμεστο γήπεδο,
να ξεφύγει από τη φτώχεια. Ο Γιώργος Καραμήτσο εγκαταλείπει
το σκληρό άθλημα της πυγμαχίας για τα θέλητρα του θαυμαστού

κόσμου του κατς, τον οποίο μας περιγράφει από τη σκοπιά του κα-
τσέρ και του διοργανωτή αγώνων:

«Ξεκίνησα το κατς το 1963 με προτροπή του Ανδρέα Λαμπράκη,
της μεγαλύτερης μεταπολεμικής φίρμας. Είχε έρθει στο γήπεδο
του Άρεως, όπου έκανα προπόνηση ως πυγμάχος και με είχε ρω-
τήσει πως πάει η πυγμαχία. Του απάντησα ότι δεν ήταν τόσο καλά,
γιατί δεν κάναμε πολλά εισιτήρια. Και μου προτείνει καθώς έχω την
πείρα του ρινγκ, να το γυρίσω στο κατς. Έτσι πήρα την απόφαση να
ασχοληθώ με το κατς.

Όταν έχεις έστω και μία μικρή επαγγελματική πείρα, γρήγορα προ-
σαρμόζεσαι στις ανάγκες τους κατς. Η πυγμαχία με βοήθησε στο να
κάνω δυνατά χτυπήματα. Αυτός που μου έδειξε τα κόλπα του κατς
ήταν ο Χάρης ο Καρπόζηλος. Οι αγώνες γίνονταν αρχικά στο παλιό
γήπεδο του ΠΑΟΚ στο συντριβάνι, αργότερα στο γήπεδο του Άρη και
στο ανοικτό της ΧΑΝΘ. Εκείνη την εποχή μόλις είχε επιστρέψει ο
Λαμπράκης από τη Νότιο Αμερική, όπου έκανε επί σειρά ετών μία
μεγάλη τουρνέ. Τι να σας πω; Σε κάθε αγώνα τον αποθέωναν 15.000
Θεσσαλονικείς που γέμιζαν τα γήπεδα της πόλης για να τον δουν
να παίζει. Με τον Λαμπράκη δεν πρόλαβα να παίξω, γιατί είχε πά-
θει άσθμα και δεν ήταν καλά. Προς στο τέλος της καριέρας του έπαι-
ζε δύο εναντίον δύο, ενώ εγώ συνήθως έπαιζα μόνος μου.»

ΟΤΑΝ Η ΔΥΣΗ ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

Πολλά από τα "θηρία" της Μεσογείου παρήλασαν στα ρινγκ της Θεσσαλονίκης ξεδιπλώνοντας τις παλαιστικές τους αρετές στο φιλοθέαμον κοινό. Σκληροτράχηλοι παλαιστές από τα βάθη της Ανατολής και της κοντινότερης Τουρκίας επιδίδονταν σε ένα θεαματικό αγωνιστικό πάντρεμα Ανατολής και Δύσης. Τούρκοι, Λιβανέζοι και η "Κυπριακή Λαίλαπα", θηριώδεις και τρομακτικοί στα ρινγκ της Θεσσαλονίκης παρουσίαζαν το λεγόμενο αμερικάνικο κατς. Ελεύθερα χτυπήματα με εναέριες φιγούρες, αεροψαλίδες και φλάινγκ ταγκλς, αίματα, ηχηρά πεσίματα πάνω στα τσιμέντα των κινηματοθεάτρων ή μέσα στα κατάμεστα από κόσμο στάδια της Θεσσαλονίκης. Η σύζευξη των δύο κόσμων προς τέρψιν των θεατών που σε κάθε αγώνα αποθέωναν τους Θεσσαλονικιούς κατσέρ.

«Ο Καρπόζηλος είχε φέρει στη Θεσσαλονίκη τον Τούρκο τον Κασίμ Ασλάν, τον Αλί Τσαμπράζ, τον Αντόνιο Μοραλίνο-έναν μαύρο καταπληκτικό παλαιστή, μετά τον Πιπέ Κορτέζ τον Ισπανό.

Στη Θεσσαλονίκη το κατς είχε μεγαλύτερη πέραση από την Αθήνα. Μιλάμε για το κατς -α-κατς, την αμερικάνικη πάλη με τα ελεύθερα χτυπήματα εντός και εκτός ρινγκ.

Ο πρώτος μου αγώνας ήταν με την "Κυπριακή Λαίλαπα", με τον Κύπριο πρωταθλητή στο γήπεδο του Άρη το 1963.

Ο αγώνας ήταν πολύ άγριος, είχε αιματοβαφεί. Ο Κύπριος έπαιζε βρώμικα, δάγκανε, έβαζε τα χέρια στα μάτια. Παίξαμε πολύ ξύλο και στο τέλος τον νίκησα.

Άλλος επεισοδιακός αγώνας ήταν με τον **Τζήμη τον Τρομάρα**-αυτός είναι ακόμη εν ενεργεία- που παίξαμε στη **Θεσσαλονίκη το 1975**. Πολύ καλός παλαιστής, καθαρός αθλητής και καλό παιδί. Και με τον Τρομάρα παίξαμε πολύ άγριο αγώνα με όλα τα χτυπήματα.

Επίσης είχα παίξει με έναν Λιβανέζο, τον Μουσαφά, ο οποίος σκοτώθηκε στον πόλεμο στο Λίβανο, στο γήπεδο του Άρεως. Είχα πέσει έξω από το ρινγκ και ήρθε και με χτύπησε την ώρα που μετρούσε ο διαιτητής. Όταν μετράει ο διαιτητής απαγορεύεται να χτυπήσεις.

Άλλος Λιβανέζος αντίπαλος μου, επίσης στο γήπεδο του Άρεως ήταν ο "Μασκοφόρος". Τότε έρχονταν πολλοί Λιβανέζοι. Στη Βυρहितό- το μικρό Παρίσι της εποχής- υπήρχε ένας διοργανωτής, ο Νίκολας Σάγια που είχε παντρευτεί Ελληνίδα. Αυτός αργότερα ήρθε και έμεινε στην Αθήνα και μέσω αυτού "κλείναμε" παλαιστές, όπως τον Ατίλιο Νταώφ, τον Μουσαφά, και άλλους Χριστιανούς Φαλαγγίτες. Μετά τον πόλεμο όμως κάλασε η δουλειά.

Έπαιζα, λοιπόν, με τον "Μασκοφόρο" και πάνω στο τσίμ άουτ, είχα γυρίσει την πλάτη μου και σκουπιζόμουν. Τότε αυτός έρχεται από πίσω, με χτυπάει και με ρίχνει κάτω. Ο κόσμος με βλέπει χτυπημένο και ανεβαίνει επάνω στο ρινγκ, μαζί με την αστυνομία.

Αγώνες Κατς αρχίζουν τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν Άρη

Τὴν Κυριακὴν ἀρχίζουν εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Ἄρεως, οἱ ἀγῶνες τοῦ διεθνούς φεστιβάλ κατς, με συμμετοχὴν τῶν καλύτερων Ἑλλήνων καὶ ξένων κατσέρς. Μεταξὺ τῶν ξένων γιγάντων τοῦ κατς, συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ Σκάι - Χάι - Λή (Τεζανός), Μπίλλυ - Τού - Ρίβερς (Ἐρυθρόδερμος), Κορσένκο (Ρώσος) κ.ά. Τοὺς Ἑλληνας παλαιστὰς θὰ πλαισιώσουν οἱ ἀριστεῖς Θεσσαλονικεῖς ὅπως ὁ εἰκονιζόμενος Γεώργιος Κουτσοδήμος, τέως πρωτοπυγμάχος καὶ ἤδη διακρινόμενος εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν πάλην. Οἱ ἀγῶνες συγκεντρῶνουν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Θεσσαλονικέων φιλάθλων, οἱ ὁποῖοι, προβλέπεται, ὅτι θὰ κατακλύσουν τὸ γήπεδον τοῦ Ἄρεως, διὰ νὰ ἀπολαύσουν τὸ ὑπερθέαμα, ποῦ ἐγγυάται ἡ δυναμικότης τῶν ἀντιπάλων.

Χτυπήθηκαν ἀκόμη καὶ αστυνομικοὶ που προσαποθούσαν νὰ μας χωρίσουν. Μάλιστα αὐτὸν τὸν αγῶνα παρακολουθοῦσε καὶ ὁ Μανώλης ὁ Ἀγγελόπουλος.

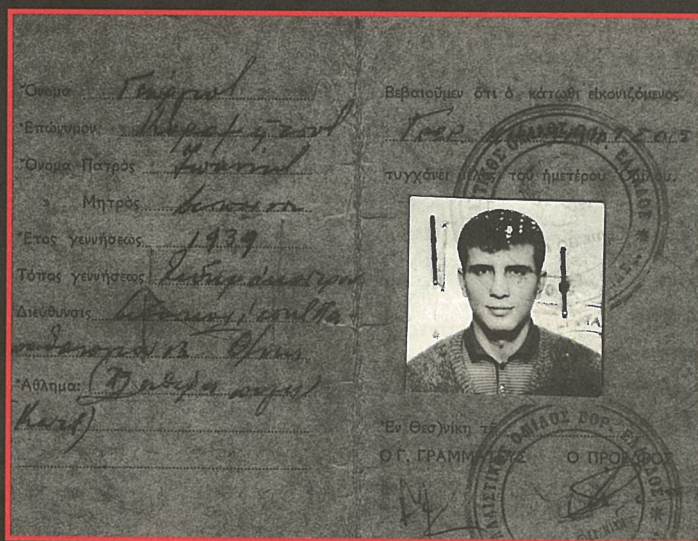
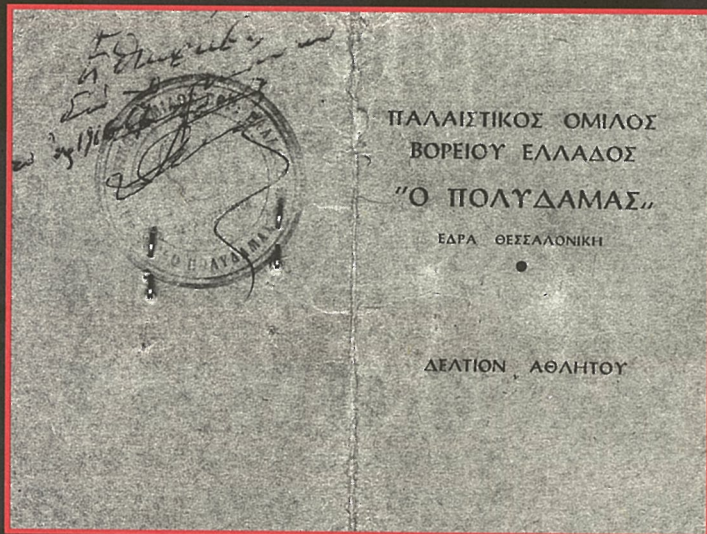
Θυμάμαι τὴν αγωνία τοῦ κόσμου, πὼς περιμένε νὰ δει ἕναν αγῶνα κατς. Τὴ λατὰρα που εἶχαν οἱ Θεσσαλονικεῖς περιμένοντας νὰ δουν τὸ Γιώτῃ τὸν Πασχαλίδῃ νὰ ξαναπαίξει στὴν πόλη, ὅταν εἶχε επιστρέψει τὸ 1964 ἀπὸ ἕνα τουρνουὰ κατς στὴ Γερμανία. Ἦταν τὰ ἐγκαίνια τῆς Εκθέσεως, ἡ πρώτη Κυριακὴ, καὶ κάναμε ἕναν αγῶνα στὸν κινηματογράφου "Ἀκροπόλ" που εἶχε γεμίσει ολόκληρος. Ὁ Καρπόζηλος ἦταν διαιτητὴς καὶ εἶχαν ἔρθει ὅλες οἱ φήρμες τοῦ λαϊκοῦ τραγουδιοῦ, ὁ Τσαουσάκης, ὁ Λαύκας, συνθέτης καὶ τραγουδοστὴς που εἶχε γράψει επιτυχίες τοῦ Καζαντζίδῃ, ὁ Ἀγγελόπουλος, πολὺς κόσμος. Ἐγινε ἕνας παλαιστικὸς ἀγῶνας καὶ ἕνας πυγμαχικὸς. Καὶ οἱ πυγμαχοὶ καὶ οἱ κατσέρς ἔκαναν τὴν ἐπίδειξη σὲ ἕνα λεπτό στῶμα πάνω σὲ τσιμέντο. Ἐπικίνδυνον, ἔπρεπε νὰ ξέρεις ποῦ καὶ πὼς θὰ πέσεις. Ἀν χτυποῦσε κανένας καὶ δὲν υπήρχε τυχαία κάποιος γιατρός, τὸν πηγαίναμε στὸ νοσοκομεῖο με κανεὸς φίλου τὸ ἀμάξι. Ἀν ἦταν πιο βαριά ἐρχόταν ὁ Ερυθρὸς Σταυρὸς.»

ΤΟ ΕΝΑΕΡΙΟ ΚΑΤΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Φουσκώναμε ἀπὸ χαρὰ ὅταν βλέπαμε κόσμο καὶ μάλιστα κόσμο δικό μας. Θέλαμε νὰ δει ὁ κόσμος ἕνα ἀθλητικὸ θέαμα καὶ νὰ ευχαριστηθεῖ. Το κατς δὲν ἐντάσσεται στὰ ἀθλήματα, ἀλλὰ στὰ δημόσια θεάματα. Εἶναι ὅπως τὸ θέατρο, ὁ κινηματογράφος. **Καὶ γιὰ αὐτὸ τὸ λόγο σὲ θεατρικὰ ἔργα, ἔβαζαν καὶ κατς.** Ὅπως στὶς "Ἐκκλησιαζούσες" τοῦ **Σπύρου Ευαγγελιάτου** που παιζόταν τὸ 1968, ἐπὶ 3 μῆνες στὸ θέατρο Κήπου με μεγάλη ἐπιτυχία. Ὅλα τὰ περιοδικά, οἱ **"Εἰκόνες"** τὸ ἀνέφεραν. Σὲ αὐτὴν τὴν παράσταση εἶχα συμμετάσχει κάνοντας ἐπίδειξη κατς με μουσικὴ ὑπόκρουση τοῦ Τσιτσάνῃ τὸ "πάμε τσάρκα". Ἐβγαίνε ἕνας ταχυδακτυλουργὸς καὶ μετὰ εμεῖς. Πρωτοφανές γιὰ τὰ θεατρικὰ δεδομένα.

Στὴν ἀρχὴ στὶς "Ἐκκλησιαζούσες" ἔπαιζα με τὸ Γιώργου Παπανικολάου. Ἐπειδὴ τραυματίστηκε, τὸν ἀντικατέστησε ὁ Γιώτῃ ὁ Πασχαλίδῃς. Αὐτὴ τὴν παράσταση τὴν εἶχε δει ὅλη ἡ Κυβέρνηση, θυμάμαι. Κάθε βράδου τὸ θέατρο ἦταν φίσκα. Τετάρτη καὶ Σαββατοκύριακο εἶχαμε δύο παραστάσεις.

Τοὺς ἀγῶνες παρακολουθοῦσαν σταθερὰ καλλιτέχνες, ἠθοποιοὶ - εἶχα πολλοὺς φίλους ἠθοποιούς, γιὰτὶ ἤμουν υπάλληλος στὸ Κρατικὸ Θέατρο. Ὁ Γιώργος ὁ Βλαχόπουλος- χρόνια πρωταγωνιστὴς τοῦ Κρατικοῦ- ἐρχόταν σὲ ἀγῶνες. Πολλές φορές ὅταν γινόταν ἀγῶνας στὴ ΧΑΝΘ, οἱ ἠθοποιοὶ ἀνοίγαν τὸ πίσω μέρος τῆς σκηνῆς τοῦ Κρατικοῦ καὶ παρακολουθοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ τοὺς ἀγῶνες. Φίλοι τοῦ κατς ἦταν ὁ Πρόεδρος τοῦ Στρατοδικείου, ὁ στρατηγὸς ὁ Ντίνος ὁ Γκόκης, **ὁ Γιάννης Παπαϊωάννου**, **ὁ Τσιτσάνῃς**-πολὺ φίλος μου-, ὁ Μανώλης ὁ Ἀγγελόπουλος.»

ΜΙΑ ΓΙΑΓΙΑ ΣΤΟ ΡΙΝΓΚ

Στον κόσμο του κατς οι γυναίκες περιορίζονταν κυρίως στο ρόλο του παρατηρητή. Ο χώρος καθαρά αντρικός σπανίως άφηνε περιθώριο για γυναικεία δράση εντός του ρινγκ. Υπήρχαν όμως και περιπτώσεις που οι γυναίκες επενέβαιναν αυτοβούλως, καταστρατηγούσαν κανονισμούς και ανέτρεπαν την ομαλή πορεία του αγώνα. Σε δύο από αυτές τις περιπτώσεις ο κ. Καραμήτσος ήταν αυτόπτης μάρτυρας:

«Θυμάμαι έναν αγώνα με τον Τιμονίδη στο Πλατύ Ημαθίας. Ήταν το '61 περίπου. Δεν ήταν επίσημος αγώνας, αλλά μία επίδειξη στα πλαίσια κάποιας εορταστικής εκδήλωσης. Ο Γιώτης (Πασχαλίδης) έπαιζε διαιτητής. Ο Τιμονίδης κάνει μία λαβή στον αντίπαλο και αυτός πονάει και μουγκρίζει. Από κάτω είναι η γιαγιά του κατσέρ που παρακολουθεί τον αγώνα. Κάποια στιγμή η γιαγιά δεν αντέχει να βλέπει τον εγγονό της να υποφέρει, σηκώνεται σιγά σιγά από τη θέση της, ανεβαίνει στο ρινγκ και αρχίζει να χτυπάει τον Τιμονίδη με το μαστούνι. Φυσικά έχει σταματήσει ο αγώνας και όλοι γελάνε.

Πολύ αργότερα, το '77, είχε φέρει ο Μεγαρίτης δύο γυναίκες και

πάλευαν στο γήπεδο του ΠΑΟΚ. Ο Γιώτης πάλι παίζει διαιτητής. Και η μία θεωρεί ότι την αδίκησε ο Γιώτης, του ορμιάει και αρχίζει να τον χτυπάει. Παίρνει θάρρος και η άλλη, του ορμιάει και αυτή. Είδαμε και πάθαμε να τους χωρίσουμε. Σε εκείνο τον αγώνα ήμουν Πρόεδρος της Επιτροπής. Δεν υπήρχαν πολλές γυναίκες κατσέρ, ο Μεγαρίτης είχε εκπαιδεύσει λίγες στην Αθήνα, όπου είχε σχολή καράτε. Η Θεσσαλονίκη ποτέ δεν είχε γυναίκες κατσέρ.

Την Επιτροπή την αποτελούσαν συνήθως τρία άτομα, ένας ήταν στο χρονόμετρο, ο άλλος σημειώνει και ο τρίτος ήταν Πρόεδρος. Οι κανονισμοί αφορούσαν κυρίως τα χτυπήματα που απαγορεύονταν και αυτά ήταν στα μάτια και στα γεννητικά όργανα. Επίσης, όταν μετρούσε ο διαιτητής, απαγορευόταν να χτυπήσεις τον αντίπαλο. Έπρεπε να τον περιμένεις να εγκαταλείψει στο δέκα ή να σηκωθεί. Απαγορευόταν να δέσεις το κεφάλι του άλλου στα σχοινιά. Ακόμη απαγορευόταν να αλείφεις με λάδι για να γλιστράς από τον αντίπαλο.»

ΣΙΝΕ "ΑΣΤΡΟΝ"
(ΜΑΙΝΕΜΕΝΗΣ)
ΚΥΡΙΑΚΗ 1 Ο ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
ΩΡΑ 11 Π.Μ.
ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΠΑΛΗΣ "ΚΑΤΣ,"
1ος ΑΓΩΝ

Ο Μαικόν Πρωτοπαλαιστής
Γ. ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ
Κατς 96

Ο πρώην Πρωταθλητής Ελλάδος ελαφρών βαρών
αντιμετωπίζει τον δυναμικόν πρωτοπαλαιστήν
2ος ΑΓΩΝ ΣΠΕΡΙΑΔ "ΚΑΤΣ,"
Ο ΔΗΜΟΦΙΔΗΣ ΜΑΚΕΔΩΝ ΠΡΩΤΟΠΑΛΑΙΣΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ
αντιμετωπίζει εις αγώνα εξοντώσεως τον σκληροτράχηλον Πειραιώτην κατσέρ
ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

βαρύτιμον Κρητικόν αθλοδότην, ο εκλεκτός φιλαθλος κ. Κώστας Τσομπάνογλου και το γνωστόν Κέντρον «Μαντουβάλα»
ΜΗ ΛΕΙΨΗ ΚΑΝΕΙΣ

Ο Σκληροτράχηλος Πειραιώτης
«Γορίλλας»
Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
Κατς 112

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΔΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΖΕΡΒΑΝ

ΓΕΝ. ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΡΧ. 10

ΜΕ ΤΟ ΤΖΙΠΑΚΙ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ

Ο Λαμπράκης δεν αναγορεύτηκε μόνος του “παιδί του λαού”. Τον επίζηλο αυτό τίτλο τον απέκτησε χάρη στο διαφημιστικό δαιμόνιο του Χάρη Καρπόζηλου, ο οποίος αξιοποίησε προς όφελος του κατς τις υποβόσκουσες διαμάχες αριστερών και δεξιών. Ο Καρπόζηλος εμφανιζόταν ως άτυπος εκπρόσωπος της δεξιάς πτέρυγας που προκαλούσε τον αριστερό, υποτίθεται, Λαμπράκη. Η διαμάχη κατέληγε στην παλαιστρα των κατσέρ με τις ευλογίες της Αστυνομίας και την αθρόα προσέλευση του κόσμου. Ο ξένος κατσέρ Ζιγκολίνωφ που υποτίθεται ότι έτρωγε ωμό κρέας και άλλοι τρομακτικοί τη όψει παλαιστές, όφειλαν τη φήμη τους σε μεγάλο βαθμό σε διαδόσεις. Στην πραγματικότητα ήταν απλοί άνθρωποι που έτρωγαν ό,τι και οι άλλοι και πέθαιναν ξεχασμένοι σε γηροκομεία.

«Ο Καρπόζηλος ήταν “ο αίλουρος”, “το λάσπικο”. Άλλος ήταν “Ο αιμοχαρής”, “Ο αιμοδιψής”. Συνήθως οι ξένοι είχαν αυτά τα ονόματα. Ο Λαμπράκης ήταν “Το παιδί του λαού”, έτσι τον παρουσίαζε ο Καρπόζηλος. Αυτός εμφανιζόταν ως δεξιός και πάλευε με τον Λαμπράκη που ήταν ο αριστερός. Και όλη αυτή η σκηνοθεσία στήθηκε, επειδή το 1945 είχε πιάσει η Αστυνομία το Λαμπράκη- δε θυμάμαι για ποιο λόγο- και τον είχαν κρατήσει φυλακισμένο σε ένα στρατόπεδο. Έκανε, λοιπόν, τη σκηνοθεσία ο Καρπόζηλος και κανόνιζε να φέρνει η ΕΣΑ το Λαμπράκη με το στρατιωτικό τζιπάκι, το 1946 στο παλιό γήπεδο του ΠΑΟΚ, για να παίξει. Το είχα δει με τα μάτια μου. Τότε ο Καρπόζηλος ήταν υπασιπιστής του Υπουργού Εθνικής Αμύνης του Παναγιώτη Κανελλόπουλου. Και πλάκωναν οι αριστεροί από την Τούμπα, τις Συκιές, τη Σταυρούπολη και φώναζαν “Λαμπράκης-Λαμπράκης, το παιδί του λαού”. Ο Λαμπράκης ήταν πολύ δημοφιλής, μέχρι και Υπουργός μπορούσε να γίνει. Είχε τη φήμη ότι είχε δυνατό κεφάλι, ήταν γερό παιδί και καλός κατσέρ. Έκανε αυτά που ήθελε ο κόσμος, εντυπωσιακά πράγματα, ωραίες βουτιές με το κεφάλι-τα γνωστά φλάιγκ ταγκς.

Πολλές φορές ερχόταν να παίξει στη Θεσσαλονίκη κάποιος 55-60 χρονών, που ενώ ήταν παγκόσμια φίρμα παλιά, δεν μπορούσε να πάρει τα πόδια του λόγω ηλικίας. Ανέβαινε στο ρινγκ να παλαίψει, δεν παρουσίαζε το θέαμα που ήθελε ο κόσμος και φυσικά οι θεατές δυσανασχετούσαν. Δεν είχαν άδικο. Τέτοια παρατράγουδα υπήρχαν.

Ο Καρπόζηλος είχε φέρει κάποτε έναν Ζιγκολίνωφ που διαφήμιζαν ότι έτρωγε ωμό κρέας. Μου λέει ο Καρπόζηλος - τότε ήμουν και μικρός, έπαιζα ακόμα πυγμαχία -να τον πάρω, να τον κάνω μία βόλτα στην Τσιμισκή, Κυριακή βράδυ, να τον δει ο κόσμος. Τον είδε ο κόσμος με τα μακριά μαλλιά και τα μούσια και άρχισαν να μαζεύονται όλοι γύρω του - σα διαδήλωση. Πάμε να φάμε στα “Ηλύσια”-εγώ τώρα περιμένω, όπως και οι άλλοι, να φάει ωμό κρέας- και τον βλέπω να **παραγγέλνει γιαουρτάκι.**

Δεν ήταν όλοι βέβαια λιποδίαιτοι. Πίσω από το Αλκαζάρ υπήρχε ένα παστατζίδικο και ένα ξενοδοχείο, όπου έμεναν συνήθως οι κατσέρ. Ένα βράδυ ο Κασίμ Ασλάν πήγε να φάει πατσά. Και έφαγε 11 μερίδες πατσά. Βλέπω τον κόσμο να έχει γεμίσει την πλατεία και να παρακολουθεί αυτό το θηρίο με τα 150 κιλά να καταβροχθίζει. Αυτός πέθανε στο Γηροκομείο της Κωνσταντινούπολης. Τούρκος, καλός παλαιστής, αλλά ήταν ένα τετράγωνο πράγμα.

Ο ίδιος συνωστισμός γινόταν με τον Λαμπράκη, ο οποίος κυκλοφορούσε μόνο τη νύχτα μετά τις 10 το βράδυ με ένα αγοραίο αμάξι και πήγαινε να φάει στο “Στρατή”. Γινόταν διαδήλωση “Ο Λαμπράκης” φώναζαν όλοι. Ήταν όμως και σοβαρός, κρατούσε τους τύπους.

Μετά τον Τζιμ Λόντο ο θρύλος στην Ελλάδα και στη Θεσσαλονίκη ήταν ο Λαμπράκης.

Το 1953 ο Καρπόζηλος είχε κάνει άλλη μία σκηνοθεσία με τον Λαμπράκη. Τότε ο Λαμπράκης έμενε στο “Αστόρια”, γωνία Τσιμισκή-Αγίας Σοφίας. Και κανονίζει την ώρα και περνάει ο Καρπόζηλος κάτω από το ξενοδοχείο την ώρα που ο Λαμπράκης έβγαινε. Και αρχίζει ο ένας να βρίζει τον άλλον - ο Λαμπράκης με τον Καρπόζηλο- από τα απέναντι πεζοδρόμια. Ήταν και συνεννοημένοι δημοσιογράφοι, σημήντοι εκεί. “ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΟΥ ΠΑΟΚ ΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΙΣΟΔΟ” έγραφαν οι εφημερίδες την Πέ-

μπη. Το Σάββατο νέα ανακοίνωση στις εφημερίδες “ΔΕΝ ΔΙΝΕΙ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ. ΔΕΝ ΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ Η ΕΦΟΡΙΑ” (ήθελε εισιτήρια σφραγισμένα). Σφράγιζαν τα εισιτήρια και την Κυριακή είχε μία ουρά από το γήπεδο του ΠΑΟΚ στη σημερινή Θεολογική μέχρι τη γωνία στο Συντριβάνι. 20.000 κόσμος μέσα στο γήπεδο. Ακόμη και από τα χωριά ερχόταν κόσμος για τον αγώνα.»

ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

Υπήρχε **Ομοσπονδία Κατς** αλλά ήταν υποτυπώδης. Στη Θεσσαλονίκη υπήρχε ένα σωματείο κατς, ο “**Πολυδάμας**”. Η Ελλάδα έχει βγάλει καλούς κατσέρ που ήταν παγκοσμίως γνωστοί. Εγώ δεν πήγα στο εξωτερικό-ήμουν μπαγιάτης Θεσσαλονικιός- μου άρεσε η πόλη πάρα πολύ. Στο Λίβανο πήγαιναν πολλοί δικοί μας, πλήρωναν καλά εκεί.

Οι κατσέρ ήταν φτωκά παιδιά, εργατόπαιδα. Όλοι ήταν καλά παιδιά και καλοί οικογενειάρχες. Ο Καρυστινός, ο Παπαλαζάρου, ο Μπουράνης, ο Τσιγκρικάς, ο Σουγκλάκος, ο Τρομάρας, ο Πεφάνης που τραβάνε με τα μαλλιά του λεωφορεία- τον είχε δείξει και η τηλεόραση. Ο Πεφάνης είχε έρθει πέρυσι στη Θεσσαλονίκη σε έναν αγώνα προς τιμήν του Γιώτη Πασχαλίδη με τον Σουγκλάκο.

Το κατς είχε επιτυχία, γιατί προσέφερε ένα ωραίο θέαμα. Δεν υπήρχε μπάσκετ, όπως σήμερα. Η χρυσή εποχή ήταν από το ‘50 μέχρι το ‘70. Μετά έπεσε, γιατί έμειναν και λίγοι διοργανωτές. Πέθανε και ο Καρπόζηλος το 1971, 56 ετών από καρκίνο. Ήταν άνθρωπος του Θεού. Όσο Σατανάς φαινότανε πάνω στο ρινγκ, τόσο άγιος άνθρωπος ήταν.

Ο Ναθαναήλ ήταν πολύ αγαπητός στη Θεσσαλονίκη, ο Τιμονίδης, ο Φραγκούλης, ο Σάββας ο Νικολαΐδης, ο Πασχαλίδης. Αυτοί όλοι έπαιζαν εναέριο κατς, έπαιζαν ψηλά με θεαματικά κόλπα. Εγώ έκανα καλά χτυπήματα, φλάι-ταγκς με το κεφάλι, λόγω πυγμαχίας. Υπήρχαν δημοσιογράφοι που συμπαθούσαν το κατς και άλλοι όχι. Μερικοί συμπαθούσαν και εμένα και έγραφαν καλά πράγματα.

Το ‘76 σταμάτησα να ασχολούμαι με το κατς. **Είχε αρχίσει και ο κόσμος να το εγκαταλείπει.** Δε συνέφερε πλέον να διοργανώνεις, αφού τα μισά έσοδα κατέληγαν κατευθείαν στην Εφορία και στο στάδιο. Και εκτός από αυτά έπρεπε να πληρώσεις διαφήμιση, μεταφορές παλαιστών, διαμονή, φαγητό. **Και έτσι σταδιακά έσβησε το κατς».**

ΤΟ ΣΙΚΕ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Του Θανάση Γεωργιάδη

Το πλησιέστερο προς το κατ' αρχαιοελληνικό άθλημα θα πρέπει να ήταν το **παγκράτιο**, ένας συνδυασμός πυγμής και πάλης, χωρίς πολλούς περιοριστικούς όρους και απαγορεύσεις, όμως, εν σχέσει τουλάχιστον με τα όσα ισχύουν σήμερα για τα δύο τούτα αθλήματα.

Ο **Πausανίας** στα **Ηλειακά** του μας λέει, πάντως, ότι η πάλη και η πυγμή δεν ήταν ολυμπιακά αθλήματα από την αρχή, από την πρώτη Ολυμπιάδα (776 π.Χ.): «Μόνο τη δέκατη όγδοη Ολυμπιάδα θυμίσθηκαν το πένταθλο και την πάλη... και στην πάλη νίκησε ο **Ευρύβατος**, Λακεδαιμόνιος», δηλαδή στα 708 π.Χ. Ο ίδιος επίσης μας πληροφορεί πως «την εικοστή τρίτη Ολυμπιάδα απένειμαν έπαθλο για την πυγμαχία, και στο άθλημα αναδείχθηκε νικητής ο **Ονόμαστος** από τη Σμύρνη», το 688 π.Χ.

Πάντα κατ' αυτόν, «οκτώ Ολυμπιάδες μετά την εικοστή πέμπτη συμπεριέλαβαν στους αγώνες και το παγκράτιο... και νίκησε σ' αυτό ο **Λύγδαμης** από τις Συρακούσες», στα 644 π.Χ. Για τον πρώτο παγκρατιαστή, που νίκησε σε αγώνες, γράφει μάλιστα: «αν ο εν λόγω Λύγδαμης ήταν ίσος στο ανάστημα με τον Ηρακλή, δεν το γνωρίζω, αυτό όμως ισχυρίζονταν οι Συρακόσιοι».

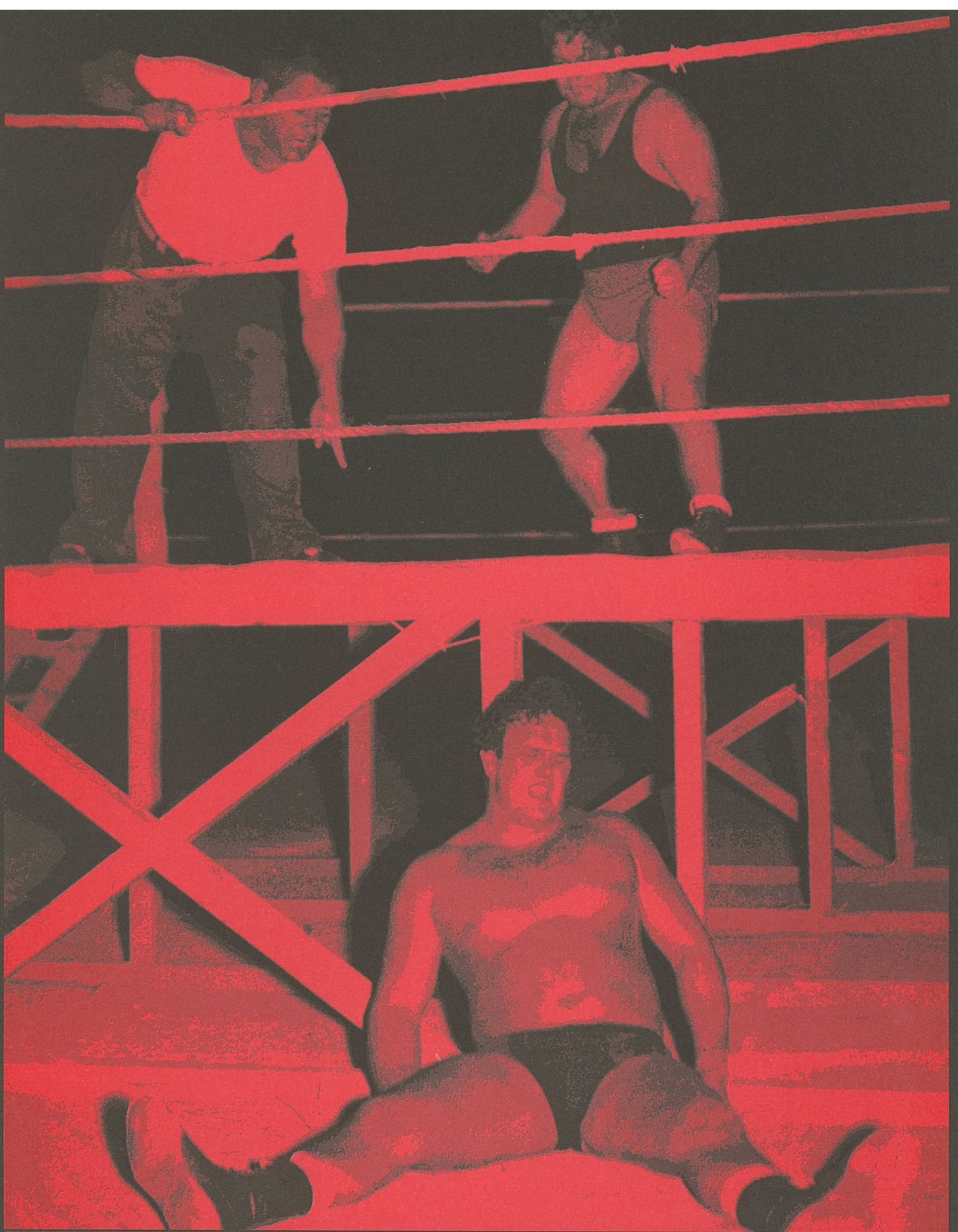
Παρά τα όσα γενικώς πιστεύονται σήμερα, όμως, οι αθλητές χρηματιζόνταν και στην αρχαιότητα. Σε κείνους που συλλαμβάνονταν επ' αυτοφώρω να δέχονται ή να καταβάλουν χρηματικά ποσά, επέβαλλαν ως τιμωρία την πληρωμή προστίμου, και τα χρήματα αυτά χρησιμοποιούνταν στην κατασκευή αγαλμάτων του Δία, που στήνονταν στο όρος Κρόνιο της αρχαίας Ολυμπίας, σε ένα κρηπίδωμα. Τα αγάλματα αυτά ήταν χάλκινα και ονομάζονταν **Ζάνες**.

Πάλι ο **Πausανίας** μας πληροφορεί: «Τα πρώτα έξι απ' αυτά τ' αγάλματα στήθηκαν στην ενενηκοστή όγδοη Ολυμπιάδα, γιατί ο Θεσσαλός **Εύπωλος** δωροδόκησε με χρήματα τους άλλους πυγμαχούς που ήρθαν ν' αγωνιστούν στην Ολυμπία, τον Αρκάδα **Ηγήτορα**, τον **Πρύτανη** από την Κύζικο και το νικητή της προηγούμενης Ολυμπιάδας, τον **Φορμώνα** από την Αλικαρνασσό». Το περιστατικό έγινε το 384 π.Χ., στις αρχές του Δ' π.Χ. αιώνα.

Μετά τον **Εύπωλο**, κατά τον **Πausανία**, χρηματίστηκε ο Αθηναίος **Κάλλιππος**, την εκατοστή δωδέκατη Ολυμπιάδα. Ακολούθησαν ίντριγκες, παραστάσεις νομικών κτλ. από μέρους των Αθηναίων, αλλά οι Ηλείοι επέμεναν στην καταβολή του προστίμου. Οι Αθηναίοι έστειλαν τον **Υπερείδη** να τους μεταπείσει, αλλά μάταια. Έπαψαν τότε να συμμετέχουν στους αγώνες κι άρχισαν να συμπεριφέρονται υπεροπτικά στους Ηλείους. Τη λύση, πάντως, έδωσε η Πυθία, που διακήρυξε ότι, ωσότου πληρωθεί το πρόστιμο, το μαντείο δεν θα χρησιμοδοτεί για τους Αθηναίους.

Ακολούθησαν κι άλλα πρόστιμα. Στην εκατοστή εβδομηκοστή όγδοη Ολυμπιάδα, ο Ρόδιος **Φιλόστρατος** πλήρωσε κάποιον **Εύδηλο**, αγνώστου πατρίδος, για να χάσει. Ο **Στράτων** από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου νίκησε στην πάλη και το παγκράτιο δωροδοκώντας τους αντιπάλους του σ' αυτά τα αγωνίσματα. Το ίδιο έκαναν επίσης ο **Κάπρος** από την Ηλεία, ο Ρόδιος **Αριστομένης**, ο **Πρωτοφάνης** από τη Μαγνησία της Μικράς Ασίας, ο **Μαρίων** από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, ο **Αριστέας** από τη Στρατονίκεια της Μικράς Ασίας και ένας τρίτος Αλεξανδρεύς, ο **Απολλώνιος**.

Για τον τελευταίο λέγεται ότι του επεβλήθη πρόστιμο όχι επειδή δωροδόκησε τον αντίπαλό του, αλλά γιατί άργησε να προσέλθει στους αγώνες και πρόβαλε ψεύτικη δικαιολογία, ότι δήθεν αντίθετοι άνεμοι τον καθυστέρησαν στις Κυκλάδες. Ο αντίπαλός του, ο **Ηρακλείδης**, Αλεξανδρεύς κι αυτός, αποκάλυψε ωστόσο στους ελλανοδίκες ότι ο **Απολλώνιος** καθυστέρησε, επειδή έδινε αγώνες πυγμαχίας και πάλης, για να μαζέψει χρήματα, στη μικρασιατική Ιωνία. Ο **Απολλώνιος**, οργισμένος γιατί οι κριτές ανακήρυξαν νικητή τον Ηρακλείδη, έπεσε πάνω του και, παρά το ότι εκείνος ζήτησε καταφύγιο στους ελλανοδίκες, τον **σάπισε στο ξύλο** αποδεικνύοντας εμπράκτως πως ήταν **καλύτερός** του.

Τάμαριξ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΑΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997»

ΛΕΩΦ. ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΟΛΓΑΣ 105, 546 43 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: (031) 867 860 - 6, TELEFAX: (031) 868 870

e-mail address: enenintaerpta @ culture 97. gr

Γραμματεία: **Τατιάνα Παπά**

Σελιδοποίηση - DTP: **Κωνσταντίνα Σιδηρίδου, Ατελιέ ΟΠΠΕΘ**

Διεύθυνση έκδοσης: **Δημήτρης Καλοκύρης**
Διεύθυνση σύνταξης: **Γιώργος Σκαμπαρδώνης**
Σύμβουλος έκδοσης: **Γιώργος Αναστασιάδης**
Έρευνα - συνεντεύξεις: **Θεοδώρα Αυγέρη, Όλγα Τσαντήλα**
Συνεργάτες του τεύχους: **Θόδωρος Αθερίδης, Γιώργος Αναστασιάδης, Θανάσης Γεωργιάδης, Γιώργος Καραμήτσος, Σάββας Νικολαΐδης, Ηλίας Πανάγος, Γιώτης Πασκαλίδης, Νίκος Τιμονίδης**
Φωτογραφίες: **Άννα Τσούκα**
Υπεύθυνη Διαφημίσεων: **Τασούλα Αργύρη**
Τυπογραφικές διορθώσεις: **Δημήτρης Ανανιάδης, Μάρθα Μπαζάκα**
Επιμέλεια παραγωγής: **Βασίλης Λαμπριδής**

GRUPPO BIZZARO

MEN'S FASHION

ΥΡΑΦΕΣ

